

پنام مُداوند مُداوند چان و مُرد

آن گونه که زنده یاد استاد محمد امان نادری و محترم عبدالکریم عزیزی در پیشگفتار این فرهنگ ریاضیات، بعد از تحمل زحمات فراوان در تأليف این اثر پربار و کارمترک شان، ابراز سرتش نموده اند، من هم به نوبه خود احساس خرسندی و آرامش می کنم که یکی از مسؤولیتهای را که بر الشانه هایم حمل می کردم، امروز به پایان می رسانم و تحفه ارزشمند کنونی را به مناسبت بیست و ششمین سالروز وفات پدر بزرگوارم استاد نادری در خدمت علاقمندان و نیازمندانش قرار می دهم.

در آغاز ۱۹۸۹، آنگاهی که مدت کوتاه در دفتر نشرات تأليف و ترجمه در نشر کتب پدرم همکاری می کردم و ایشان نسبت مشکلات صحی توانایی رفتن هر روز را به دفتر نداشتند و بنا به ضرورتی که به ایشان وجود داشت و دستور وزیر تعلیم و تربیه وقت، سالهای اخیر وظایف شان را در خانه اجرا می کردند و من مسؤولیت پیشبرد و تأمین روابط کاری شان را به عهده داشتم، تجارب شیرین و تلخی دارم ولی در کل نهایت آموزنده و سودمند بود.

به یاددارم که ایشان همواره بحث های در رابطه به کاربرد عبارات علمی زبان ریاضی با شعبه ادبیت تأليف و ترجمه می داشتند و من بیشتر به عمق

صاحب امتیاز:
وزارت تعلیم و تربیه
افغانستان

مسؤول بنیاد شاهمامه و هم یکی از وارثین استاد نادری مسؤولیت دارم تا آثار ایشان را امانتدارانه و بدون کدام بهره برداری اقتصادی در خدمت هموطنان و هم زبانان خوبیش قرار دهم.

قابل یاد آوری می دانم که بنأ به دوری از وطن و داشتن روابط اندک با همکاران پدرم، با گذشت دهه های پر از دشواری ها، نمی دانم که آقای عبدالکریم عزیزی، همکار پدرم در نگارش این کتاب، کجا تشریف دارند. ایکاش زمینه تماس میسر می بود تا از نظریات و خاطره های شان در زمینه مستفید می شدم.

آثار فراوانی از استاد نادری بجا مانده که همه امانت های علمی و فرهنگی افغانستان اند و پرداختن به هر یک آن مسؤولیت ماست. تلاش دارم در محدوده توانایی و امکاناتم کاری کنم. در ضمن هر مؤسسه و نهادی که بخواهد در چاپ مجدد و تکثیر این آثار ارزشمند استاد نادری ما را یاری رساند، با علاقمندی همکاری خواهیم کرد.

به امید اینکه دولتمردان کشور در کنار مشغولیتهای سیاسی شان، توجهی به داشته های ملی و فرهنگی نیز نمایند، این قاموس را که به مثابه منبع متمر سواد آموزی ریاضیات می پندارم، به علاقمندان پیشکش میدارم.

به آرزوی آرامی مردم عزیزم

و اینکه برای هر کودک کشور زمینه آموزش و پرورش سام میسر شود،

منیژه نادری

۲۰۱۶ فبروری

هالند

info@shahmama.com

www.shahmama.com

دیدگاههای ژرف پدرم در رابطه به زبان ریاضی آشنا می شدم.

طوری که پدرم می فرمودند، هر علم زبان خود را دارد و آموزش ریاضیات بدون آشنایی با زبان ریاضی ناممکن است. ایشان که تحصیلات عالی خویش را در رشته ریاضی در امریکا و کانادا دنبال کرده بودند و با زبان عربی نیز آشنایی لازم داشتند، در تهیه و ترجمه واژه های دقیق برای معادل فارسی آن از زبان انگلیسی دقت جدی داشتند.

در روزگاری که این کتاب آماده چاپ گردیده بود، هنوز فرهنگ اصطلاحات و علایم ریاضی در ایران آماده نشده بود و هنوز در جریان نیستم که آیا چنین کاری در آن کشور صورت گرفته است یا خیر. خانواده ام به یاد دارند که کدام مرکز فرهنگی و یا نشراتی ایران به دلیل اینکه قاموس های زبان فارسی همواره در آن کشور چاپ شده اند، پیشنهاد چاپ و یا خرید این اثر را از پدرم داشتند اما ایشان نپذیرفتند و خواستند افتخار آن به افغانستان برسد.

می دانیم زمانی یک زبان بیشتر بارور می شود که غنای لازم را در ارایه اصطلاحات و واژه های علوم و توضیح مفاهیم بیچیده داشته باشد تا زمینه آموزش در آن بهتر میسر و ممکن گردد و خوشبختانه زبان پارسی این طرفیت را دارد. عبارات ترجمه شده این اثر منبع سودمندی اند برای آموزش، پژوهش و نگارش در عرصه علوم ریاضیات به زبان پارسی که می توانیم این اثر را یک گام آغازین در این زمینه بشماریم. گرچه در دنیای متmodern امروز برای آموزش علوم به ویژه ساینس، دانستن زبان انگلیسی حتمی شمرده می شود و شاگردان دانشگاههای اکثر کشور های اروپایی باید زبان انگلیسی را در سطح عالی بدانند تا رشته مورد نظر خویش را تعقیب بتوانند، ولی دانستن معادل آن در زبان مادری نیز می تواند به آموزش و درک مفاهیم پیچیده بیشتر مؤثر باشد که نیاز چنین فرهنگ ها جدی تر به نظر می آید.

گرچه صاحب امتیاز این اثر وزارت تعلیم و تربیه افغانستان است و صلاحیت حق تکثیر آن را هم همین وزارت محترم دارد، ولی از جانبی من منحیث

پیشگفتار

مسروطیم از اینکه فرصت یافتهیم تا این قاموس موعجز را از انگلیسی به دری ترتیب جهت استفاده حضرات استادان ، معلمان ، مرافقان ، مترجمان و کارگنان علمی و مسلکی تعلیم و تربیه قرار میدهیم . این اثر در دو قسمت تهیه و تدوین گردیده است. قسمت اول آن از لغات و اصطلاحات ریاضی که به ترتیب الفبای انگلیسی ترتیب و ترجمه آن به لغات معمول دری از الله شده، مشکل گردیده است. در تکارش قسمت اول این اثر معنی بعمل آمده است تا زیرجه اصطلاحات به کلماتی توضیح شود که بیشتر صبغه ملی داشته و درین استادان و معلمان کشور مروج است. از اینکه بعضی مفاهیم در ریاضیات موجود است که کلمات توضیحی آنها ریشه لاتین داشته و در بسیاری کشور های جهان بدون کدام تغییری به همان شکل لاتینش قبول شده و چه فرآیندگ علمی آنها گردیده است ، در اینجا مانیز از همین شیوه پیروی کرده این مفاهیم را به همان کلمات قبول شده آنها از الله نموده ایم. نمونه این مفاهیم عبارت اند از : ساین Sin ، کوساین Cos ، تانجانت Tan ، کوتانجانت Cotan ، مکنت Sec ، کوسکنت Cosec ، ارکساین Arcsin ، ارک کوساین Arc cos ، ارک مکنت Arcsec ، ارک کوتانجانت Arctan ، ارک ارک کوتانجانت Arccotan ، ارک مکنت Sech ، ارک کوسکنت Arccosec ، ست Set ، انتگرال (اتمام) Integral ، متریکس Matrix ، الگوریتم Algorithm ، ایلیپس Ellipse ، کوش Log ، سینچ Sech ، لوگاریتم Parabola هایبر بولا

الف

از خوانندگان محترم متممی ایم که با مطالعه این قاموس نظریات، پژوهش‌های و انتقادات خود را در مورد اصلاح و بهتر ساختن آن عنوان شعبه ریاضیات ریاست تالیف و ترجمه وزارت تعلیم و تربیه ارسال داشته و منون سازید.
و جیه خویش میدانیم تا از همه ذوات محترمی که ما را در ترتیب و تدوین این اثرشروع نموده‌اند به صورت عام و ازدانشمندان محترم پوهنده‌ی دکتور سید محمد معین اویل وزارت تعلیم و تربیه، محترم خیر محمد (ساد) سابق رئیس و محترم سید محمد (مومند) بیانی تالیف و ترجمه که در تکمیل و طبع این اثر از هیچ‌گونه مساعدت خودداری نکرده‌اند به صورت خاص اظهار امتنان نمایم. همچنان همکاری‌های پناگلو محترم استاد دین محمد (مضططر) که در ادبیت این اثر زحمت کشیده‌اند و محمد امین تایبست دری و عبدالحکیم تایبست انگلیسی را در زمینه فلسفه‌دانی میکنیم. بالاخره از پذل‌ ساعی کارکنان ریاست مطبوعه تعلیم و تربیه که در طبع این اثر بخراج داده‌اند اظهار تشکر مینمایم.

عبدالکریم عزیری
بوهنمل محمد امان نادری
سابق امر دیبارتمند ریاضیات
ریاست تالیف و ترجمه

بوهنمل محمد امان نادری
عضو علمی دیپارتمنت ریاضیات
ریاست تالیف و ترجمه
کابل، چوزا، ۱۳۶۰

صاحب امتیاز:
وزارت تعلیم و تربیه
افغانستان

Hyperbola، مدلس Modulus و امثال اینها .... گرچه ترجمه این مفاهیم به انسنه دیگر نیز امکان پذیر است ولی آنچه از ترجمه آنها حاصل می‌شود یا اینکه خیلی بفرنج، مغلن و نا‌ناسن است و یا اینکه مفاهیم مورد نظر را به صورت دقیق توضیح کرده نمی‌تواند، ازینرو مانیز از ترجمه آنها خود داری نموده ایم و در صورت ترجمه بعضی از مفاهیم مانند اینها استعمال آنها لازمی پنداشته نمی‌شود.

قسمت دوم این قاموس را استعمال علایم و سمبلهای مروج ریاضیات تشکیل میدهد. از اینکه قلمرو عالم ریاضیات خیلی وسیع بوده و به شعب مختلف اقسام یافته است بنابراین می‌شود که عین سمبل و علایم در شعب مختلف ریاضیات مفاهیم مختلف را ارائه می‌کند که در این صورت هدف استعمال علامه مورد نظر از متن مربوط آن آشکار می‌باشد. گرچه این علایم و سمبلها از موحد انگلیسی جمع و تدوین گردیده است اما به فحوای اینکه: «ریاضیات زبان بین‌المللی است». علایم مذکور مفاهیم مربوط را تقریباً به صورت جهان‌شمول قبول توضیح و تشریح می‌کند. بعضًا واقع شده است که غرض ارائه عین مفهوم یعنی ازبک علامه به کار برده شده، یعنی خوانندگان مختلف علایم مختلف را به توضیح عین مفهوم استعمال نموده‌اند. ما در ترجمه آن نیز از عین روش استفاده نموده‌ایم.

هدف از نگارش این اثر استفاده از زبانهای ملی ما در خدمت علم و تغییک است. روی این هدف در نظر است تا این قاموس به زبانهای دیگر ملی مثل، پښتو ازبکی، ترکمنی و بلوچی ترجمه و به خدمت شایقان علم و معرفت قرار داده شود. این اثر به هیچ‌وجه کامل نبوده و عواری از اواهی نیست. امیدواریم تا کمیته‌های باصلاحیتی روی آن غور نموده و در اصلاح کامل آن سهیم گردیده و بر مامن است گذارند.

پنج

English

دری

A

A'E	مخفف « تقریباً در هر جا »
Abacus	چوت
Abel's Identity	مطابقت ابل
Abel's Inequality	نامساوات ابل
Abel's Method of Sumation	طریق جمع کردن ابل
Abel's Test for Convergence	امتحان ابل برای تقارب
Abel's Theorem on Power Series	قضیه ابل راجع به سلسله های طاقت
Abelian Group	گروه ابیلن
Abridged Multiplication	حاصل ضرب تخلیص شده توسط حذف ارقام
Abscissa	فصله: اعداد مربوط نقاط محور X یا مرکب اول یک جوهره مرتب
Absolute	مطلق
Absolute Constant	ثابت مطلق
Absolute Continuity	تداوم مطلق
Absolute Convergence	تقارب مطلق
Absolute Inequality	نامساوات مطلق
Absolute Maximum	اعظمی مطلق
Absolute Minimum	اسکمی مطلق
Absolute Number	عدد مطلق

www.shahmama.com

صاحب امتیاز:
وزارت تعلیم و تربیه
افغانستان

Acute	حاده
Acute Angle	زاویه حاده
Addend	جز جمع (جمع شونده)
Addition	جمع کردن
Addition of Angles	جمع کردن زوایا
Adddition of Complex Numbers	جمع کردن اعداد مختلف
Addition of Decimals	جمع کردن کسر اعشاری
Addition of Directed Line Segments	جمع کردن نقطه خطهای موجه
Addition Formulas of Trigonometry	فارمولهای جمع مثلثاتی
Addition of Fractions	جمع کسر
Addition of Integers	جمع اعداد تمام
Addition of Irrationals	جمع اعداد غیر تسبیتی
Addition of Matrices	جمع متریکها
Addition of Mixed Numbers	جمع اعداد مخلوط
Addition of Serises	جمع سلسله ها
Addition of Similar Terms	جمع کردن حدود مشابه
Addition of Tensors	جمع کردن تانسر ها
Additive	جمعی، افزاینده، افزودنی، موجب افزایش
Additive Function	تابع جمعی، تابع افزودنی
Additive Inuerse	تضاد جمعی، تضاد افزودنی
Additive Property	خاصیت جمعی
Additive Set Function	تابعی که بر عدد (x) یکست X فامیلی F را حواله میکند
Adjacent	مجاور
Adjacent angles	زوایایی مجاور

صاحب امتیاز:
وزارت تعلیم و تربیه
افغانستان

Absolute Property of A Surface	خاصیت مطلقه یک سطحه
Absolute Symmetry	تناظر مطلق
Absolute Term in An Expression	حد مطلق در یک افاده
Absolute Value	قیمت مطلقه مودولوس
Absolute Value of A Complex Number	قیمت مطلقه یک عدد مختلف
Absolute Value of A Real Number	قیمت مطلقه یک عدد حقیقی
Absolute Value of A Vector	قیمت مطلقه یک وکتور
Abstract	مجرد
Abstract Mathematics Abstract Algebra	ریاضی مجرد (الجبر مجرد)
Abstract Number	عدد مجرد
Abstract Space	فضای مجرد
Abstract word or Symbol	لخت و کلمات مجرد یا سمبل و علامه
Abundan Numbers	اعداد وافر (زیاد)
Accountancy	محاسبی، شمارگیری
Accumulated	انبوه شده، آنداخته شده، جمع شده
Accumulated Value	قیمت جمیع شده، قیمت انبوه شده
Accumulation	توده، انبوه، جمع آوری
Accumulation Factor	عامل انبوه
Accumulation Point	نقطه انبوه
Accuracy.	صحت، دقت، درستی
Accurate	صحیح، دقیق، درست
Acnode	نقطه تجرید شده
Acoustical Property of Conics.	خاصیت محرaci مخروطه
Acre	اکر: واحد سطح

www.shahmama.com

Algebraic Division	تقسیم الجبری
Algebraic Equations	معادلات الجبری
Algebraic Expressions	افاده‌های الجبری
Algebraic Extension of A Field	توسعه و اکشاف جبری یک ساخته
Algebraic Functions	تابع الجبری
Algebraic Integers	اعداد قائم الجبری
Algebraic Multiplication	حاصلضرب الجبری
Algebraic Numbers	اعداد الجبری
Algebraic Operations	عملیات الجبر
Algebraic Proof	ثبوت جبری
Algebraic Product	حاصلضرب جبری
Algebraic Relations	روابط جبری
Algebraic Solution	حل جبری
Algebraic Structure	ساخته‌ان جبری
Algebraic Subtraction	تفریق جبری
Algebraic Surface	سطح جبری
Algebraic Symbols.	سبوحاها و علامیم جبری
Algebraic Variety.	تفوع و تغیرات جبری
Algorithm.	الگوریتم
Algorithm (Division).	الگوریتم تقسیم.
Algorithm (Euclidian).	الگوریتم اقلیدسی
Alternate Angles.	زوایای متبادلہ
Alternate Exterior Angles.	زوایای متبادلہ خارجی
Alternate Interior Angles.	زوایای متبادلہ داخلی

صاحب امتیاز:
وزارت تعلیم و تربیه
افغانستان

Adjoined	وصل شده متوصله
Adjoined Number	اعداد متوصله: اعداد که در یک ساخته دیده شود
Adjoined Curve	منحنی متوصله
Adjoint of A Differential Equation	توصیل یک معادله تفاضلی
Adjoint of A Matrix	توصیل یک متریکس
Adjoint of A Transformation	توصیل یک تحویل
Adjugate	ضدیمه توصیل
Ajustment	عيار کردن، ميزان کردن، درست کردن
Ajustment of Errors	درست کردن اشتباهات، و اغلاط
Affine	افقین
Affine Transformation	تحویل اافقین
Affinities (Conjugate)	اقنهای مزدوج
Algebre	الجبر
Algebra Banach	الجبر باناخ
Algeber (Boolean)	الجبر بولین
Algebra (Cummutative)	الجبر تبديلی
Algebra of Events	الجبر واقعات
Algebra of Proposition	الجبر فرضیات و پیشنهادات
Algebra of Subsets	الجبر ستئی فرعی (ستئیها)
Algebra (Simple)	الجبر ساده
Algebraic	الجبری
Algebraic Addition	جمع الجبری
Algebraic Curve	منحنی جبری
Algebraic Deviation	انحرافی الجبری

Angle Between Lines	زاویه بین دو خط
Angle Between Planes	زاویه بین دو سطح
Angle (Bisection)	تقسیف زاویه
Angle of (Bisector).	ناصت زاویه
Angle (Central)	زاویه مرکزی
Angle (Cocave Solid)	زاویه مقعر مجسمه
Angle (Critical)	زاویه بحرانی
Angle (Dihedral)	زاویه دو وجهی
Angle (Exterior)	زاویه خارجی
Angle (Flat)	زاویه مستقیمه (هواز)
Angle (Horizontal)	زاویه افقی
Angle (Hour)	زاویه زمان و وقت (ساعت)
Angle (Interior)	زاویه داخلی
Angle (Obtuse)	زاویه منفرجه
Angle of Attack	زاویه وارد (برخورد)
Angle of Clearance	زاویه قابل رویت (دید)
Angle of Climb	زاویه صعود
Angle of Contact	زاویه تفاس
Angle of Converage	تقارب زاویه
Angle of Convergence	زاویه تقارب
Angle of Declination	زاویه میل
Angle of Deep	زاویه عمق
Angle of Deflection	زاویه انگکار، زاویه کج شدن (خم شدن)
Angle of Departure	زاویه ابعاد (جدا شدن)

صاحب امتیاز:
وزارت تعلیم و تربیه
افغانستان

Alternately.	متبدل (متبدلولی)
Alternating Group	گروه متبدل
Alternating Series	سلسله های متبدل
Altitude	ارتفاع
Analogus	همقیاس، همانند، هم شکل
Analogy	شباهت
Analyse	انالیز
Analysis	تحلیل
Analysis of A Problem	تحلیل یک مسئله
Analysis of Variance	تحلیل متتحول
Analysis of Situs	تحلیل تپاولزیکی (یک شاخه ریاضی است)
Analysis (Qualitative)	تحلیل توصیفی
Analysis (Quantitative)	تحلیل مقایری
Analysis (Statistical)	تحلیل احصایی وی
Analytic Continuation	تسابق تحلیلی
Analytic Curve	منحنی تحلیلی
Analytic Function	تابع تحلیلی
Analytic Function of A Complex Variable	تابع تحلیل یک متتحول مختلط
Analytic at A Point	تحلیل در یک نقطه
Analytic Geometry	هندرسه تحلیلی
Analytic Structure for A Space	تحلیل ساختمان یک فضای
Angle	زاویه
Angle (Acute)	زاویه حاده
Angle at the Pole	زاویه قطب

Angular Convergence	افق سارب زاویوی
Angular Distance	فاصله زاویوی
Anharmonic	غیر توافقی
Anharmonic Ratio	نسبت غیر توافقی
Annual	سالانه
Antiderivative	حد مثبت
Antilogarithm	حد لوگاریتم: پیدا کردن یک عدد از لوگاریتم آن
Antireflexive	حد انگکاسی
* Antisymmetric Property	خاصیت حد تقابلی
Antisymmetry	حد تقابلی
Apex	قله، رأس، سر
Apparent Distance	فاصله ظاهری
Application	تطبیق
Application (Bijection)	تطبیق تقابلی
Application (Biunivocal)	تطبیق انگکاسی
Application (Canonical)	تطبیق قدسی
Application (Compatible)	تطبیق سازگار (موافق)
Application (Compound)	تطبیق مرکب
Application (Diagonal)	تطبیق قطری
Application (Identity)	تطبیق عینیت، تطبیق بی اثر
Application (Increased)	تطبیق متراز
Application (Injection)	تطبیق داخلی
Application (Limited)	تطبیق محدود شده
Application (Surjection)	تطبیق بالائی (سطحی)

صاحب امتیاز:
وزارت تعلیم و تربیه
افغانستان

Angle of Deviation	زاویه انحراف
Angle of Deviation of Prism	زاویه انحراف منشور
Angle of Divergence	زاویه متابعد
Angle of Friction	زاویه اصطکاک
Angle of Impact	زاویه برخورد
Angle of Inclination	زاویه میلان
Angle of Minimum Deviation	زاویه انحراف اصغری
Angle of Reflection	زاویه انعکاس (شکست)
Angle of Refraction	زاویه انگکسار
Angle of Sight	زاویه دید
Angle of Variation	زاویه تحول (تفاوت)
Angles (Conjugate)	زواياي، متزوج
Angles (Opposite)	زواياي مقابل
Angles of (Polyhedral)	زواياي چند وجهی
Angle (Right)	زاویه قائمه
Angle (Side)	ملع زاویه
Angle (Spherical)	زاویه کروی
Angle (Tetrahedral)	زاویه چاروجهی
Angle (Trihedral)	زاویه سه وجهی
Angle (Trisection)	تکلیف زاویه یعنی به سه حصه تقسیم کردن زاویه
Angle (Vertex)	راس زاویه
Angles (Vertical)	زواياي متعامد
Angle (Zero)	(زاویه صفر)
Angular (Coordinates)	گنجیات و ضعیفه زاویوی و یامختصات زاویوی

Arithmetic Average	اوست حسابی
Arithmetic Difference	فرق حسابی
Arithmetic Mean	وسط حسابی
Arithmetic Number	عدد حسابی
Arithmetic Progression	تصاعد حسابی
Arithmetic Sequence	ترادف حسابی
Arithemtic Series	سازه حسابی
Arm of An Angle	ضلع بک زاویه
Arrangement	ترتیب دادن
Arrange Terms	ترتیب حدود (حدود مرتب)
Arrange (Polynomial)	ترتیب چند جمله
Array	قطار ، ترتیب یک ترادف ، ترتیب یک سلسله
Ascending Powers	مطاقتهای صعودی
Associate	اشتراک کردن
Associated	اشتراک شده
Association	اشتراک
Associative Law	قانون اشتراکی
Associativity	اشتراکیت
Associativity (Mixed)	اشتراکیت مخلوط
Assumption	فرضیه
Static Centre	مرکز ثابت
Asymmetry	عدم تناظر
Asymptote	مجانب
Asymtote Oblique	مجانب مایل

Approximate	تقریب کردن
Approximate Position of A Point	موقعیت تقریبی یک نقطه
Approximate Quoient (Ratio)	ذبیت یا خارج قسمت تقریبی
Approximate (Result)	نتیجه تقریبی
Approximate Value	قیمت تقریبی
Approximation	تقریب یا تقریبی
Approximation Method	طریقه، تقریبی
Arabic Numerals	ارقام عربی
Arbitrary	انتخابی، دلخواه، کیفی
Arbitrary Constant	ثابت انتخابی، ثابت دلخواه
Arbitrary Value	قیمت انتخابی
Arc	قوس
Arc Cosecent	آرک کو-سکنت، عکبر، کوسکنت
Arc Cosine	آرک کوسین، عکس کوساین
Arc Cotangent	آرک کوتانجانت، عکس کوتانجانت
Arc Length	طول قوس
Arc of A Circle	قوس یک دایره
Arc Secant	آرک سکانت، عکس سکانت
Arc Sine	آرک ساین، عکس ساین
Arc Tangent	آرک تانجانت، عکس تانجانت
Archimedes Spiral	حلزونی ارشمیدس
Area	مساحت
Argument	مناقشه، میباشه
Arithmetic	حساب

Axiom of Superposition	اولیه تطبیق یا اولیه انطباق
Axiom (Recurrence)	اولیه رجعي
Axiom (Equivalent)	اولیه معادل
Axis	محور
Axis (Directed)	محور موجہ
Axis of Abscissa	محور فصله
Axis of A Curve	محور یک منحنی
Axis of Coordinate	محور مختصات یا محور کمیات و ضمیمه
Axis of Ordinate	محور ترتیب
Axis of Real and Imaginary Numbers	محور اعداد حقیقی و موهومی
Axis of Revolution	محور دوران
Axis of Surface	محور یک سطح
Axis (Polar)	محور قطبی
Axis (Principle)	محور اساسی
Azimuth of A Point in A Plane	مختصات قطبی یک نقطه در یک مسیو

B

Baire Function	تابع « بایر »
Base	قاعدہ یا اساس
Base Angle	زاویہ قاعدہ
Base for Topology.	اساس یا قاعدہ برای تپالوژی
Base in Logs	قاعدہ لوگاریتم
Base of A Cone	قاعدہ یک مخروط
Base of A Number System.	قاعدہ یا اساس یک سیستم شمار
Base of A Power	قاعدہ یک طاقت

صاحب امتیاز:
 وزارت تعلیم و تربیه
 افغانستان

Asymptotic	مجانی
Asymptotic Expansion	توسعه واذکشاف مجانی
Automorphic	خود شکلی بودن
Autemorphic Function	تابع خود شکلی
Automorphism	خود شکلی، (شکل ذاتی)
Automorphism (Backward)	خود شکلی رجعی
Automorphism (Unitary)	خود شکلی واحدی
Autosymmetry	تناظری ذاتی
Auxilary	مهاونه، کمکی
Auxilary Circle	دایره معاونه، دایره کمکی
Available	موجود، قابل موجودیت
Available Power	طاقت موجوده
Average	او سط
Average Curvature	الحنای متوسط
Average Deviation	انحراف متوسط
Average Speed	تبیزی رفتار متوسط
Average Velocity	سرعت متوسط
Average Value of A Function	قیمت متوسط یک تابع
Averaging	او سط گیری
Axes	محور ها
Axial	محوری
Axial Symmetry	تناظر محوری (تناظریه دور محور)
Axiom	اولیه یا متعارفه
Axiom of Continuity	اولیه تداوم (متدام)

Binary System	سیستم دو تایی
Binomial	دو جمله بی
Binomial Coefficients	ضریب های دو جمله بی
Binomial Differential	تفاضل دو جمله بی
Binomial Distribution	توزیع دو جمله بی
Binomial Equation	معادله دو جمله بی
Binomial Expansion	توسعه و انکشاف دو جمله بی
Binomial Factors	کنکورها یا ضریب های دو جمله بی
Binomial Formula	فارمول دو جمله بی
B-inomial Series	سلسله دو جمله بی
Binomial Theorem	قضیه دو جمله بی
Binormal	ناظم نارمال
Biquadratic	معادله درجه چارم
Birectangular	دو زاویه قایعدنی (شکلیکه دارای دو زاویه قایده است)
Bisect	تصنیف کردن
Bisect A Line Segment	تصنیف کردن یک قطمه
Bisecting	نصف کردن
Bisector	ناصف
Biaector (Exterior)	ناصف خارجی
Bisector (Interior)	ناصف داخلی
Bisector of An Angle	ناصف یک زاویه
Bisector (Right)	ناصف قائم
Bisectrix	ناصف
Bitangent	هماس مزدوج

صاحب امتیاز:
وزارت تعلیم و تربیه
افغانستان

Base of A Triangle	قاعده یک مثلث
Base Point	نقطه اساس
Basic Data for Calculation	معلومات (دینای) اساسی برای محاسبه
Basis of A Vector Space	قاعده ها و یا اساسات یک فضای وکتوری
Ber Function	تابع « بیر »
Bernoulli's Number	عدد « برنولی »
Bernoulli's Theorem	قضیه « برنولی »
Bertrand's Paradox.	بردا کس « برتراند »
Bertrand's Postulate.	اصل موضوع « برتراند »
Bessel Function.	تابع « باسل »
Bessel Inequality	فا مساو ات « باسل »
Beta	بنا: حرف دوم الفبای لاتین
Beta Coefficient	ضریب بنا
Beta Function	تابع بنا
Bijection	تقابل
Bijective	تقابلی (مقابل)
Bijective Relation	رابطه مقابلی ، رابطه ، مقابله
Bilinear	سیستم دو تایی خطی
Billion	بیلیون (هزار میلیون)
Bimodal	دونوده (دوگوهانه)
Binary	دوگانه ای یا دو تایی
Binary Numeration	سیستم شمار به قاعده دو
Binary Operation	عملیه دوگانه بی
Binary Relation	رابطه دوگانه بی

Calculation of Area	محاسبه مساحت
Calculation of Area by Coordinates	محاسبه مساحت توسط محورهای کمیات و نوعی
Calculation of Areas by Integration	محاسبه مساحت توسط انتقام (انتگرال)
Calculation of Probabilities	محاسبه احتمالات
Calculus	کلکولس (مشتقات)
Calculus (Analogical)	کلکولس قیاسی
Calculus (Differential)	کلکولس تفاضلی
Calculus (Imaginary)	کلکولس موهومی
Calculus (Integral)	کلکولس انTEGRAL (تمام)
Calculus (Operational)	کلکولس عملیاتی
Calculus (Scalar)	کلکولس سکالر
Calculus (Symbolic)	کلکولس علامه وی
Calculus (Vector)	کلکولس وکتوري
Calendar (Lunar)	تقویم (قمری)
Calendar (Solar)	تقویم (شمسی)
Cancellation	اختصار
Cancel out	اختصار کردن، حذف کردن
Cardinal Numbers	اعداد اصلی
Cardinal Points	نقاط اصلی
Cardioid	گراف منحنی شکل قلب مانند
Cartesian	دکارتی
Cartesian Axes	محورهای دکارتی
Cartesion Coordinates	کمیات و وضعیه دکارتی
Cartesian Curve	منحنی دکارتی

صاحب امتیاز:
وزارت تعلیم و تربیه
افغانستان

Boolean Algebra	الجبره « بولین »
Bordering Detminant	از دیداد یک سطر یا یک ستون یک دیتر منات (دالة)
Borel Measurabl Function	تابع پیمايش پذیر « بورال »
Borel Set	ست « بورال »
Bound (Lower)	حد فاصل (پائینی)
Bound (Uppor)	حد فاصل (بالایی)
Boundary	حدفاصل، سرحد
Boundary of A Set	حدفاصل یک ست
Boundary Operator	عامل محدود گشته
Boundary Value Problem	مسئله قیمت حد فاصل
Brace	قوس متوسط
Bracket	قوس کلان
Broken Line	خط متکسر
Bundle of Lines	دسته خطوط
Bundle of planes	دسته مستویات

C

Calculate	محاسبه کردن
Calculating	محاسبه کردن، حساب کردن
Calculating (Machine)	ماشین حساب
Calculation (Approximate)	محاسبه کردن تقریبی
Calculation Factor	عامل یا فکتور محاسبه
Calculation (Logarithimc)	محاسبه لوگاریتمی
Calculation (Matricese)	محاسبه متریکسی
Calculation (Numerical)	محاسبه عددی

Center of Area Centroid	مرکز یک سطح
Center of Homology	منکر متجلانس یا مرکز تماش
Center of Symmetry	مرکز تقارن
Center of Thre3 Circles (Radical)	مرکز جذری سے دایره
Center(Radical)	مرکز جذری
Centigrade	سانتی گراد
Centimetre	سانتیمتر
Central Angle	زاویه مرکزی
Contra Conics	مخروطات مرکزی
Central Ellipse	ایپس (بیضوی) مرکزی
Central Orbits	مدارهای مرکزی
Central Projection	ارسام مرکزی
Centroid	مرکزیت
Centroid of A Set	مرکزیت یک ست
Centroid of A Traingle	مرکزیت یک مثلث
Centre of Conic Sectios	مرکز قطع مخروقات
Centre of Curvature	مرکز انحنای
C.G.S. Systme	سیستم C.G.S ، سیستم متریک
Chain	زنگیر (تسلی)
Conditions on Rings	شرایط زنگیری حلقة ها
Chain Rule	قانون تسلی
Chance	چанс
Change	تغیر، تبدیل
Change of Coordinates Axes	تغیر معکور ها کمیات وضعی

صاحب امتیاز:
وزارت تعلیم و تربیه
افغانستان

Cartesian Product	حاصل ضرب دکارتی
Cartesian Space	فضای دکارتی
Category of Sets	دسته پندی ستها
Catenary	کنتری
Catenary Curve	منحنی کنتری
Catenoid	سطح که از دوران یک منحنی کنتری حاصل میشود
Cauchy Condition Test for Convergence of A Series	شرط امتحان «کوشی»
Cauchy Distribution	برای تقارب یک سلسله توسعه «کوشی»
Cauchy Frequency Function	تابع متناظب «کوشی»
Cauchy-Hadamard Theorem	قضیه «کوشی - هید مارد»
Cauchy Riemann Partial Differential Equation	معادله تفاضلی قسمی «کوشی - ریمان»
Cauchy Sequence	ترادف «کوشی»
Cauchy's Inequality	نامایی «کوشی»
Cauchy's Integral Formula	فرمول انعام (انگرال) «کوشی»
Cauchy's Integral Theorem	قضیه انعام «کوشی»
Cauchy's Mean Value Formula	فرمول قیمت وسط «کوشی»
Cauchy's Numbers	عدد «کوشی»
Cauchy's Theorem	قضیه «کوشی»
Center	مرکز
Center of Conic Section	مرکز قطع مخروقات
Center of Curvature	مرکز انحنای
Center of Interval	مرکز مسافت

Circle Latitude	دایره عرض البلد
Circle of Longitude	دایره طول البلد
Circle (Nine Points)	دایره نو نقطه
Circle (Principal)	دایره اساسی
Circles (Concentric)	دوایر متعدد المركز
Circle of Similitude	دایره متعاجنس دایره تعامل
Circular	دایره وی
Circular Arc	قوس دایره وی
Circular Cone	مخروط دایره وی
Circular Curve	منحنی دایره وی
Circular Cylinder	استوانه دایره وی
Circular Function	تابع دایره وی
Circumcenter of A Triangle	مرکز دایره محیطی یک مثلث
Circumference.	محیط دایره
Circumscribed Circle	دایره محیطی
Circumscribed Sphere of A Cone	کره محیطی یک مخروط
Circumscribed of Pyramid	کره محیطی یک هرم
Circumpolar	حول قطبی
Cissoid Cone of A Pyramid	مخروط محیطی یک هرم
Class	صنف
Class Frequency	صنف تساوب
Class Interval	صنف داخل یک مسافة
Class of Equivalence	صنف معادل
Classification (Dichotomic)	صنف بندی (دوحالاتی)

صاحب امتیاز:
 وزارت تعلیم و تربیه
 افغانستان

Change of Scale	تغیر مکل (اندازه)
Change of Sign	تغیر علامه
Change of Unknown	تغیر نا معلوم (مجهول)
Characteristic Curve	مشخصات منحنی
Characteristic Equation of A Matrix	معادله مشخصه یک متریکس
Characteristic Function of A Matrix	تابع مشخصه یک متریکس
Characteristic Numbers	اعداد مشخصه
Characteristic of A Field	مشخصات یک ساخته
Characteristic of A Logarithm	مشخصات یک لوگاریتم
Characteristic of A Ring	مشخصات یک حلقة
Characteristic of A Set	مشخصات یک ست
Characteristic (Polynomial)	مشخصات چند جمله
Characteristic Root of A Matrix	جذر مشخصه یک متریکس
Chart	چارت
Check on A Solution of An Equation	امتحان حل یک معادله
Chi-square	مربع شای
Choice	انتخاب
Chord	و قدر
Chord of A Circle	وتر یک دایره
Cipher	صفر
Circle	دایره
Circle (Auxillary)	دایره معاونه یا دایره کمکی
Circle (Great)	دایره عظیمه
Circle (Hour)	دایره زمان (ساعت)

Column of A Matrix	ستون یک متریکس
Combination	ترکیب
Combination And Permutation	ترکیب و ترتیب
Combination (Complete)	ترکیب (مکمل)
Combination (Simple)	ترکیب (ساده)
Commensurable	دارای مقیاس (اندازه) مشترک
Commensurable Quantities	کوچکهای مشترک المقیاس
Common Denominator	مخرج مشترک
Common Divisor	قاسم مشترک
Common Difference	فرق مشترک
Common Factor	ضریب مشترک، عامل ضریب مشترک
Common Fraction	كسر عام
Common Multiple	مضرب مشترک
Common Tangent of Two Circles	مسان مشترک دو دایره
Commutative	تبديلی یا جای به جایی
Commutative Group	گروه تبدیلی
Commutative Law	قانون تبدیلی
Commutative Law of Addition	قانون تبدیلی جمع
Commutative Law of Multiplication	قانون تبدیلی ضرب
Commutativity	تبادلی، تبدیلی
Compact	خلص کردن - خلاصه کردن
Compare	مقایسه کردن
Comparison	مقایسه
Compass	پر کار

صاحب امتیاز:
وزارت تعلیم و تربیه
افغانستان

Clockwise	گردش هم جهت ساعت
Closed	بسیه
Closed Interval	مسافت بسته
Closure	بسیه، بستگی
Closure Property	خاصیت بستگی
Coaxial Triangles	مثلث های متعددالمحور
Coefficient	ضریب، عامل ضریب
Coefficient of Correlation	ضریب ارتباط
Coefficient Differential	ضریب (تفاضلی)
Coefficient (1st Differential)	ضریب (تفاضلی اولی)
Coefficient (n th Differential)	ضریب n ام تفاضلی
Coefficient in An Equation	ضریب یک معادله
Coefficient of Variation	ضریب تحويل (تحویل)
Cofactor	ضریب مشترک
Cofunction	تابع مشترک
Comology Group	گروه کومولوژی
Coineide	طابقت
Coincident Points	نقاط منطبق شده (نقاط منطبقه)
Collinear	مشترک الخط
Collinear Equation	معادلات مشترک الخط
Collinear Planes	مستويات مشترک الخط
Collinear Points	نقاط مشترک الخط
Co-log - - Arithmetic	کولاك حسابي
Column	ستون

Complex Plane	مستويات مختلف
Complex Quadrilateral	چارضلعی مختلف
Complex Root of A Quadratic	جذر مختلف پک معادله درجه دوم
Complex Sphere	کره مختلف
Component	مرکب
Component of A Set of Points	مرکب یک ست نقاط
Coponent of A Vector	مرکب یک وکتور
Composite	مرکب کردن
Composite Function	تابع مرکب
Composite Numbers	اعداد مرکب
Composite Quantity	مقدار مرکب
Composite Relations	روابط مرکب
Composition	مرکب یا ترکیب
Composition of Functions	ترکیب توابع
Composition of Tensors	ترکیب تانسراها
Composition of Vectors	ترکیب وکتورها
Composition Ratios	نسبت های ترکیب شده (ترکیب نسبتها)
Compound Amount	مقدار مرکب
Compound Number	عدد مرکب
Compound Rule of Three	قانون سه گانه یعنی مرکب
Computation	محاسبه شمار
Computation by Logarithms	محاسبه کردن توسط لوگاریتم، شمردن توسط لوگاریتم
Compute	محاسبه کردن، شمردن
Computing with Logarithm	شمردن توسط لوگاریتم

صاحب امتیاز:
 وزارت تعلیم و تربیه
 افغانستان

Complement	مکمل - مکمل کردن
Complamentary	مکمله
Complementary Angles	زواياي مكمله
Complementary Functions	توايي مكمله
Complementary Numbers	اعداد مكمله
Complement of An Angle	مكمله يک زاویه
Complement of An Arc	مكمله يک قوس
Complement of A Number	مكمله يک عدد
Complement of A Set	مكمله يک ست
Complete Combination	ترکيب مكمل
Complete Field	ساخته مكمل
Complete Induction	قياس مكمل
Complete Quadrangles	چار زاويه وي مكمل
Complete Scale	اندازه مكمل یا سکيل مكمل
Complete Space	فضاي مكمل
Complete System of Functions	سيستم مكمل توابع
Complex	مختلط
Complex Conjugate of A Matrix	مزدوج مختلف پک متریکس
Complex Domain	دومین مختلف
Complex Field	ساخته مختلف
Complex Fraction	کسور مختلف
Complex Integration	اتمام مختلف
Complex Interpolation	محاسبه مختلف
Complex Number	اعداد مختلف

Condition (Necessary)	شرط لازمي
Condition (Necessary and Sufficient)	شرط لازمي و كافى
Condition (Sufficient)	شرط كافى
Cone	مخروط
Configuration	تشكيل و ترتيب عناصر هندسي
Confocal Conics	قطع مخروطات مشترك المحرق
Confocal Ellipses	أيلپس های مشترک المحرق
Confocal Ellipsoids	ايلپسايد های مشترک المحرق
Confocal Hyperboloids	هايبرولويد های مشترک المحرق
Confocal Quadratic Curves	منحنی های درجه دو مشترک المحرق
Conformable Matrices	متريکسهاي هم شکل (متريکسهاي کے تعداد سطراها و ستونهاي شان مساويست).
Conformal Conjugates	مزدوج های هم شکل
Conformal Transformations	تحويلهای هم شکل
Conformal Parameters	پارامتر های همشکل
Congruence	انطباق پذيری
Congruence (Arithmetical)	انطباق پذيری حسابي
Congruence (Linear)	انطباق پذيری خطی
Congruence (Quadratic)	انطباق پذيری درجه دوم
Congruent	انطباق پذير کردن
Congruent Figures	اشکال (شكلهای) انطباق پذير
Congruent Directly	مستقيماً انطباق پذيری يا انطباق پذيری مستقيم
Congruent Matrices	متريکسهاي انطباق پذير
Congruent Numbers	اعداد انطباق پذير

صاحب امتیاز:
 وزارت تعلیم و تربیه
 افغانستان

Computer	كمپيوتر: ماشين حساب الکتروني
Concave Function	تابع مقعر
Concave Polygon	چند ضلعی مقعر
Concave Polyhedron	چندوجهی مقعر
Coneave Solid Angle	زاویه مقعر يك جسم
Concave Toward A Line	مقعر شدن به طرف يك خط
Concave Toward A Point	مقعر شدن به طرف يك نقطه
Concavity	مقعریت
Concentric	هم مرکز یست، متحده المرکزیت
Concentric Circles	دواير متحده المرکز، دواير هم مرکز
Conclusion	نتیجه
Concrete	ذاتی عینی، واقعی، محکم، مضبوط و مجسم
Concurrent	دارای نقطه (عنصر) مشترک، هم جریان
Concyclic	هم دوره
Concyclic Points	نقاط مشترک دو دایره
Condensation	تكائف
Condensing Point	نقطه تکائف
Condition	شرط
Conditional	شرطیه
Conditional Convergence	شرط (لازمی) مقعریت
Conditional Equation	معادله شرطیه
Conditional Inequality	غير مساوات شرطیه
Conditional Probability	احتمالات شرطیه
Conditiona Statement	بيانه شرطیه

Conjugate Hyperboloids	هایپر بولا ید های مزدوج
Conjugate Planes	مستویهای مزدوج
Conjugate Points	نقاط مزدوج
Conjugate Points Relative to A Conic	نقاط مزدوج نسبت به یک قطع مخروط
Conjugate Ruled Surface	مزدوج سطح اساسی (خط شده)
Conjugate Space	فضای مزدوج
Conjugate Subgroups	مزدوج یک گرده فرعی
Conjugate System of Curves	سیستم منحنی های مزدوج
Conjugate Triangles	مثلث های مزدوج
Convexity	اتصالی
Conoid	سطح شبہ مخروطی
Consecutive	متوالی پی در پی
Consecutive Even Numbers	اعداد چفت متوالی
Consecutive Integers	اعداد تمام متوالی
Consecutive Odd Numbers	اعداد تاق متوالی
Consecutive Points	نقاط پی در پی، نقاط متوالی
Consistency	ثبات، محکمی، مضبوط
Consistency of Linear Equations	ثبات معادلات خطی
Consistent Assumptions	فرضیه های محکم یا فرضیه های مضبوط
Consistent Equations	معادلات باثبات
Consistent Hypotheses	فرضیه های باثبات (محکم، مضبوط)
Consistent Systems	سیستمهای باثبات (مضبوط، محکم)
Constant (Absolute)	ثابت مطلق
Constant (Arbitrary)	انتخاب ثابت

صاحب امتیاز:
 وزارت تعلیم و تربیه
 افغانستان

Congruent Oppositely	متقابل (معکوساً) انطباق پذیری یا انطباق پذیر مقابل
Congruent Quantities	مقادیر انطباق پذیر
Congruent Transformation	تحویل انطباق پذیر
Conic	مخروطی
Conical Projection	ارتسام مخروطی
Conical Surface	سطح مخروطی
Conic Equation	معادله مخروطی
Conic Sections	قطع مخروطیات
Conjecture	حدس زدن، قرینه و گمان بردن
Conjugate	مزدوج
Conjugate Algebraic Number	اعداد مزدوج جبری
Conjugate Angles	زوايايی مزدوج
Conjugate Arcs	قوسهای مزدوج
Conjugate Axis of Hyperbola	محور مزدوج هایپر بولا
Conjugate Complex Numbers	اعداد مختلف مزدوج
Conjugate Complex Quantities	متقابل مختلط مزدوج
Conjugate Convex Functions	توابع محلوب مزدوج
Conjugate Crves	منحنی های مزدوج
Conjugate Diameters	قطرهای مزدوج
Conjugate Dyads	دیداد (جوره) های مزدوج
Conjugate Dyadic	دیداد کهای مزدوج
Conjugate Elements	عنصر مزدوج
Conjugate Harmonic Function	توابع توافق پذیر (متوافق) مزدوج
Conjugate Hyperbolas	هایپر بولا های مزدوج

Contraction of A Tensor	تخلیص یک تانسر : عینیه تعریض کردن یک مشعر متغول
	محضاد به یک مشعر متغول مشترک و جمع کردن آنها به اساس مشعر
Contradiction	نفی کردن سقنه کردن
Contrapositive of An Implication	متوجه که از تمویض کردن یک پیشوند
	نفی حاصل میشود
Control Component	مرکبیه کنترول
Control Group	گروه کنترول
Converge	تقارب کردن
Convergence	تقارب ، متقارب
Convergence of An Infinite Product	تقارب یک ضربهای بی نهایه
Convergence of An Infinit Sequence	تقارب تراد فهای بی نهایت
Convergence of An Infinit Series	تقارب یک حاصل سلسله های بی نهایت
Convergence of An Integral	تقارب یک انتگرال (اتمام)
Convergency (Compact)	تقارب (تخلیص)
Convergency (Simple)	تقارب (ساده)
Convergent	متقارب
Convergent of Continued Functions	تقارب توابع متداوم
Converse of A Theorem	عكس یک قضیه
Coversn of An Implication	عكس یک نتیجه
Conversion	تماکن ، تبادل ، تبدیل
Conversion of Coordinates	تبادل یا تماکن کمیات و وضعیه
Conversion Interval	مسافت تبادل یا مسافه تماکن
Conversion Period	دامنه تبادل - دامنه تماکن
Conversion Table	جدول تبادل - جدول تماکن

Constant Function	تابع ثابت
Constat of Integration	اتمام ثابت
Constant of Proportionality	ثابت متناسب
Constant Term in Equation	حد ثابت یک معادله
Construct	ارسم کردن ، ساختن
Construction	ترسیم
Contact Surface	سطح قطاس
Contact of Circles	تماس دو ایر
Content	محبویات
Contingence (Angle)	زاویه بین جهت و مساس یک منحنی در یک مستوی
Continuation	ادامه - تداوم - دو اندار
Continuity Equation	معادله متداوم
Continuity Function	تابع متداوم
Contionuity on the Left	ادامه به طرف چپ
Continuity on the Right	ادامه به طرف راست
Continucus	ادامه ، تداوم
Continuous Conversion of Compound Interest	تحول متداوم یک ربع مرکب
Continuous Functions	تابع متداوم
Continuous of A Point	تداوم و یادامه یک نقطه
Continuous on the Left	ادامه به طرف چپ
Continuous on the Right	ادامه به طرف راست
Continuous Transformation	تحول ادامه داریا تحول متمادی
Contracted Methods	طرق تخلیص

Coordinates (Polar)	کمیات وضعیه (قطبی)
Coordinates (Spherical)	کمیات وضعیه (کروی)
Coordinates (Symmetric)	کمیات وضعیه (تقارنی)
Coordinates (System)	کمیات وضعیه (سیستم)
Coordinates Transformation	کمیات وضعیه تحویل، مختصات تحویل
Coordinates Trihedral	کمیات وضعیه سه وجهی
Coplanar	هم مستوی یا مشترک المستوی
Copolar Triangles	مثلث های مشترک القطب
Cord	وتر
Core	نواه، هسته
Core of Bilinear Form	نواه شکل خطی دوتائی
Corollary	نتیجه، نتیجه مهمه
Correct	صحیح بودن، درست بودن
Correction	تصحیح، درست
Correlation	ارتباط
Correlation Coefficient	ضریب ارتباط
Correlation in Series	ارتباط سلسله ها
Correlation (Linear)	ارتباط (خطی)
Correlation (Nonsense)	ارتباط (بی معنی)
Correlation Order	ارتباط ترتیب
Correlation (Partial)	ارتباط قسمی
Correlation Ratio	ارتباط نسبتی
Correlation Spurious	ارتباط درین دو متغول که هر دو آنها حاوی ضریب مشترک باشند
Correlative Equations	ارتباطی معادلات

صاحب امتیاز:
وزارت تعلیم و تربیه
افغانستان

Convert	تبدیل کردن، تحویل کردن، معکوس کردن
Convex (Locally)	تحاب (محلی)
Convex Curve	منحنی محدب
Convex Curve in A Plane	منحنی محدب در یک خط
Convex Polygon	چند جانه محدب
Convex Polyhedron	چند وجه محدب
Convex Space (Uniformly)	فضای محدب (یکنواخت)
Convex Solid Angle	زاویه مجسمه محدب
Convex Surface	سطح محدب
Convex Toward A Line	تحاب به طرف یک خط
Convex Toward A Plane	تحاب به طرف یک مستوی
Convex Toward A Point	تحاب به طرف یک نقطه
Coordinate Geometry	هنر مختصاتی، هنر تحلیلی
Coordinate (Homogeneous)	کمیات وضعیه متجانس
Coordinates	کمیات وضعیه یا مختصات
Coordinates (Angular)	کمیات وضعیه (زاویه وی)
Coordinates (Bary Centric)	کمیات وضعیه (مرکز گذشته)
Coordinates (Gartesian)	کمیات وضعیه (دکارتی)
Coordinate (Complex)	کمیات وضعیه (مختلف)
Coordinates (Cylindrical)	کمیات وضعیه (استوانه وی)
Coordinates (Ellipsoidal)	کمیات وضعیه (شبیه بیضوی)
Coordinates (Logorithmic)	کمیات وضعیه (لوگاریتمی)
Coordinates (Oblique)	کمیات وضعیه (مایل)
Coordinates (Plane)	کمیات وضعیه (مستوی)

Covariant	تحلیل کردن تأثیرات خطی متعلق به متغیرها
Cvaeriant (Indices)	مشعرها و یا مبین های کوواریانس
Covariant (Tensor)	تانسر کوواریانس
Covariant (Vector Field)	ساخته و گنوری کوواریانت یا متغیر متأثر
	ساخته و گنوری
Criterion	معیار ها ، معیارات
Crition Law	قانون عیار شده
Critical Angle	زاویه بحرانی
Critical Point	نقطه بحرانی
Critical Ratio	نسبت بحرانی
Critical Region	ناحیه بحرانی
Cronode	کرونود : نقطه‌ای که در آن دو شاخه یا چمنحنی دارای دو مماس متمایز باشد
Crossed Paralleogram	متوازی الاضلاع مصلبی
Cross Example	مثال تضاد
Cross Product	حاصل ضرب طرفین
Cross Propositon	پیشنهاد یا فرضیه متصاد
Cross Section	مقطع
Cruciform Curve	محل هندسی نقاطی که معادله آن : $x^2 - a^2x^2 - a^2y^2 = 0$ است .
Cube	مکعب
Cube of A Number	مکعب یا طاقت سوم یک عدد
Cubo of A Quantity	مکعب یک مقدار
Cube Root	جذر سوم
Cube Root of A Given Quanentity	جذر سوم یک مقدار داده شده

صاحب امتیاز:
 وزارت تعلیم و تربیه
 افغانستان

Corresponding	مطابقت ، مطابق
Corresponding Angles	زوایای مطابقت
Corresponding Limitation	حدود مطابق
Corresponding Lines	خطوط مطابقت یا خطوط مطابق
Corresponding (One - to - one)	مطابقت یک یک (تقابل)
Corresponding Points	نقاط مطابق
Correspong Rates	سرعتهای مطابقت (نرخ های مطابق)
Consecant	کوسینکات (یکی از نسبتهای مثلثاتی است)
Coset	کوست
Cosine	کوساین
Cosine Curve	منحنی کوساین
Cosine (Direction)	جهت کوساین
Cosine Law	قانون کوساین
Cotangent	کوتانجانت
Cotangent Curve	منحنی کوتانجانت
Coterminal Angles	زوایایی که انجام مشترک دارند
Count	حساب کردن شمردن
Countability	قابلیت محاسبه قابلیت شمار
Countable	قابل شمار ، قابل محاسبه
Count byTwos Threes etc'	حساب کردن دو ، دو ، سه ، سه و غیره
Counter-Clockwise	خلاف گردش عقرب ساعت
Counter (Modulo-2 Counter)	شمردن به اساس مودلو 2
Counting Number	اعداد ، حاسوبی
Covariance	متغیر متأثر : تحلیل تأثیرات خطی که به متغیرها متعلق میکشد

Curve (Skew)	منحنی (یساری)
Curve (Spherical)	منحنی (کروی)
Curve Tracing	تعقیب کردن مسیر منحنی
Curve (Transition)	منحنی (انتقال)
Curves (Parallel)	منحنی های (موازی)
Curves (Periodic)	منحنی (نوسانی ، تناوبی)
Curve (Twisted)	منحنی (تاییده شده ، تثیده شده)
Curvilinear Angle	زاویه سه گانه سطوح متغیر
Curvilinear Coordinate	کمیات وضعيه سه گانه سطوح متغیر
Curvilinear Triangle	مثلث سه گانه سطوح متغیر
Cusp	کسپ دو نقطه که در آنها تا نقاط های منحنی منطبق میگردند
Cusp (Double)	کسپ دو قطبی (جورده)
Cusp of the First Kind	کسپ نوع اول
Cusp of the Second Kind	کسپ نوع دوم
Cycle	دوره مکمل (بدون تکرار)
Cyclical Change	تغییرات دوره وی
Cyclic Figure	شکل دوره وی
Cyclic Group	گروه دوره وی
Cyclic Permutation	ترتیب دوره وی
Cyclograph	گراف دوره وی
Cycloid	محل هندسی مستوی نقطه ثابت محیط یک دایره یک روی یک خط مستقیم حرکت میکند
Cyclosymmetry	تابع دوری متناظر
Cyclotomic Equation	$x^{n-1} \div x^{n-2} \div \dots \div x = 0$ معادله در حالیکه n یک عدد اولیه است.

صاحب امتیاز:
 وزارت تعلیم و تربیه
 افغانستان

Cubic	درجه سوم
Cubical Coefficient	ضریب درجه سوم
Cubic Curve	منحنی درجه سوم
Cubic Equation	معادله درجه سوم
Cubic Parabola	پارabol درجه سوم
Cubic Polynomial	چند جمله درجه سوم
Curvature	انحنای
Curvature of A Curve	انحنای یک منحنی
Curvature of A Surface	انحنای یک سطح
Curve	منحنی
Curve (Bell-Shaped)	منحنی (زنگوله مانند)
Curve (Characteristic)	مشخصه یک منحنی
Curve (Circular)	منحنی دایره وی
Curve (Cumulative)	منحنی تجمعی
Curve (Closed)	منحنی بسته
Curve (Degenerate)	منحنی (موء لد) تحریب شده)
Curve (Gaussian)	منحنی « گوس »
Curve in A Space	منحنی در فضا
Curve (Length)	طول منحنی
Curve Path	مسیر منحنی
Curve (Plane)	منحنی (مستوی)
Curve (Simple)	منحنی (ساده)
Curve (Sine)	منحنی (سین)
Curve (Smooth)	منحنی (هموار)

Decimal Place	جای اعشاریه
Decimal Point	نقطه اعشاریه ؛ علامه اعشاریه
Decimal (Repeating)	اعشاری (تکراری)
Decimal (Terminating)	اعشاری محدود
Decimal Units	واحدات اعشاری
Decimeter	دیسیمتر ؛ دهم متر
Declination	میلان
Declination Angle	زاویه میلان، زاویه میل
Decomposable	قابل تجزیه ؛ تجزیه پذیر
Decomposition	تجزیه ؛ تحلیل
Decomposition into Partial Function	تجزیه به توابع قسمی
Decomposition into Prim Factors	تجزیه به عوامل ضربی اولیه
Decomposition of A Fraction	تجزیه یک کسر
Decrease	تناقص کردن
Decreasing Function	تابع متناقص
Decreasing Geometrical Series	سلسله متناقص هندسی
Decreasing (Monotone)	تناقص (یکنواخت)
Decreasing (Strictly)	تناقص (اکید) جدی
Decrement	مقدار متناقص
Decrement (Logarithmic)	متناقص (لوگاریتمی)
Deduct	استدلال کردن نتیجه گرفتن
Deductive	استدلالی ؛ قیاسی
Deductive Method	طریقه استدلالی ؛ طریقه قیاسی
Deficiency	کمبودی

Cylinder	الشوانه
Cylinder Altitude	ارتفاع استوانه
Cylinder Base	قاعده استوانه
Cylindrical	الستوانه
Cylindrical Coordinates	کمیات وضعیه استوانه
Cylindrical Equation	معادله استوانه
Cylindrical Function	تابع استوانه
Cylindrical Map	مپ (نقشه) استوانه
Cylindrical Projection	ارتسام استوانه
Cylindrical Surface	سطح استوانه
Cylinderoid	سلامندر اید : عبارت از سطح است که از اتحاد خطوط مستقیمه در منحنی مفروض را قطع نموده و موازی به دیگر مستوی میباشد.

D

Durboux's Theorem	قضیه «دربو»
Dash	دش (فاصله)
Data	دیتا (معلومات)
Decagon	پانزده ضلعی
Decametre	دکامتر (ده متر)
Decimal Expansion	توسعه و اکشاف اعشاری
Decimal Measure	اندازه اعشاری
Decimal Nonterminating	کسر اعشاری غیر محدود کسر اعشاری متواتی
Decimal Numbers	اعداد اعشاری
Decimal Numbers System	سیستم اعداد اعشاری
Decimal (Periodic)	اعشاری (متناوب)

Denominat Number	اعدادیکه هر واحد آنها واحد اندازه گیری
	یک کیمی را از آن میکند
Denominator	معخرج
Dense Set	ست مذکون
Density of A Squence of Integer.	تکانش یک تراویف اعداد قام
Dependence	مربوط - وابسته، تابع
Dependence of Vectors (linear)	وابستگی خطی وکتور ها
Dependent	تابع بودن ، مربوط بودن ، وابسته بودن
Dependent (Linearly)	وابسته (خطی) مربوط (خطی)
Dependent (Variable)	وابسته (متغیر) مربوط (متغیر)
Depending (Functional)	وابستگی (تابعی)
Depending (Linear)	وابستگی (خطی)
Depending (Statistical)	وابستگی (احصایی وی)
Derivation	اشتقاق
Derivative	مشتق
Derivative Gurve	منحنی مشتق
Derivative (Directional)	مشتق (مستقیم)
Derivative (First)	مشتق (اول)
Derivative (Logarithmic)	مشتق (لوجاریتمی)
Derivative of A Function	مشتق یک تابع
Derivative of Higher Order	مشتق درجه بالاتر
Derivative of An Integrel	مشتق یک انتگرال (یک انتگرال)
Derivative of A Vector	مشتق یک وکتور
Derivative (Normal)	مشتق (فارمل)

www.shahmama.com

صاحب امتیاز:
 وزارت تعلیم و تربیه
 افغانستان

Defictive Equation	معادله متناقض ، معادله ناقص
Defictive Number	عدد ناقص
Definite	معین مشخص
Definite Integral	انتگرال معین ، اتمام معین
Definition	تعریف
Deflection	انحراف
Deformation	تحريف شکل - تغیر شکل
Deformation (Continuous)	تحريف (متداوم یا دوام دار)
Deformation Ratio	تحريف نسبت
Degenerate	تحريف شده ، تغیر شکل داده
Degree	درجه
Degree of A Curve	درجہ یک منحنی
Degree of An Extention	درجہ یک توسعہ ، اندازه ازکشاف
Degree of A Differential Equation	درجہ یک معادله تفاضلی
Degree of An Equation	درجہ یک معادله
Degree of Liberty (Freedom)	درجہ آزادی
Degree of A Polynomial	درجہ یک چند جداء
Demi-Circle	نیم دایره
De Moivre Theorem	قضیہ « دیموو »
De Morgan Formulas	فارمولای « دیمورگن »
Demonstration by Implication	ارائه ضمنی ، استدلال استلزمی
Demonstion by Recurrance	ارائه تکراری ، استدلال ارجاعی
Denary Scale	سیستم ده تائی
Denominate	نامبردن

Diagonal of A Determinant	قطر یک داله
Diagonal of A Polyhedron	قطر یک چند وجهی
Diagonal Scale	تشکیل قطری ، اندازه قطری
Diagonal Triangles	مثلثهای قطری
Diagram	دیاگرام ، شکل
Diagraph	آلهه ترسیم کننده اشکال
Diameter	قطر
Diameter of A Circle	قطر یک دایره
Diameter of A Conic	قطر یک قطع مخروط
Dichotomy.	دوحالانی ، حالت دوگانه ای
Difference	فرق
Difference of Sets	فرق سهها ، تفاضل سهها
Differentiable	مشتق پذیر
Differentiability	مشتق پذیری
Differential	تفاضلی
Differential Calculus	کلکلیوس تفاضلی
Differential (Exact)	تفاضلی (بكلی دقیق - بكلی صحیح)
Differential Partial	تفاضلی قسمی
Differential Total	تفاضلی مجموعی ، تفاضل کلی
Differentiation	مشتق گیری
Differentiation of A Infinite Series	مشتق گرفتن یک سلسله معین
Differentiation of An Integral	مشتق یک انتمام (یک انتگرال)
Differentiotion of A Parametric Equation	مشتق گرفتن یک معادله پارامتری
Digit	رقم

Derivative (nth)	مشتق (n ام)
Deirivative (Partial)	مشتق (قسمی)
Derivative (Second)	مشتق (دوم)
Derivative (Total)	مشتق (مجموعی)
Derived Equation	معادله استخراج شده ، معادله مشتق شده
Descartes Rule of Signe	قانون علامه دکارت
Descending	نزولی
Descending Chain Condition on Rings	شرایط زنجیری نزولی حلقه ها
Designation	تسمیه ، نامگذاری
Determinable	قابل تعیین - تعدادی پذیر
Determinant	دیترمنانت ، داله
Dterminant (Functional)	دیترمنانت (تابعی) ، داله (تابعی)
Determinant of A Matrix	دیترمنانت (داله) یک متریکس
Determinant (Symmetric)	داله (تناظری)
Determination	تحدد ، تعیین
Determination of A Plane	تحدد یک مستوی ، تعیین یک مستوی
Develop	ازکشاف ، توسعه
Developable of A Space Curve	منحنی ازکشاف پذیر یک فضا
Developable Surface	سطح ازکشاف ، پذیر
Development in Series	توسعه و ازکشاف یک سلسله
Development of A Right Cylinder	ازکشاف یک استوانه قائم
Deviate	تحریف کردن ، انحراف کردن ، منحرف شدن
Deviation	تحریف ، انحراف
Diagonal	قطری

Direction of A Straight -Line	سمت یک خط مستقیم
Directly	مستقماً
Director	موجہ
Director Circle	دایره موجہ
Director of An Ellipse	موجہ یک ایلپیس
Director Sphere	کره موجہ
Directrix	موجہ یا خط موجہ
Directrix Planes of A Hyperbolic Paraboloid	مستوی، موجہ یک پارaboloid یا هایبر بولیک
Disconnected Sets	ستهای غیر متقاطع
Discontinuity (Infinite)	غیر تعدادی (غیر مین)
Discontinuity (Jump)	غیر تعدادی (خیز، جمپ)
Discontinuity (Ordinary)	غیر تعدادی (معمولی)
Discontinuity (Point)	نقله (غیر تعدادی)
Discontinuous Function	تابع غیر متتمادی
Discount	تخفیف
Discount Factor	عامل تخفیف ، ضریب تخفیف
Discount Rate	نرخ تخفیف ، اندازه تخفیف
Discrete Set	ستی که نقاط تجمع نداشته باشد .
Discrete Variable	متغولیکه متتمادی نباشد؛ متغول غیر متتمادی
Discriminant	قاسمه، مشخصه، میزه
Discriminant Function	تابع خطي که دارای مشخصه باشد
Discriminant (Quadratic)	قاسمه درجه دوم یک معادله یکجهوله
Discriminant of A Quadratic in two Variables	قاسمه یک درجه دوم دووجهه

zawiyeh do wajhi	زاویه دو وجهی
atash, kashayish, aziyad hajm	اتاع، کشایش، افزایش حجم
barhan dojali	برهان دوحلی
madafeh abmadi	معادله ابمادی
budayat	بعدیت
bad	بعد
badashkhal matalili	بعد اشکال مسطلی
badayek fasa	بعد یک فضا
daiere umq	دایره عمق
mumas sherkat masteqimeh	مساس مشترک مستقیمه
zawiyeh mowjeh, zawiyeh masteqimeh	زاویه موجہ، زاویه مستقیمه
hat mowjeh	خط موجہ
qetreh hat mowjeh	قطعه خط موجہ
edad mowjeh	اعداد موجہ
sot mowjeh	ست موجہ
daiere mowjeh	دایره موجہ
tabut masteqim	ثبوت مستقیم
tanaseb masteqim	تناسب مستقیم
towabiq masteqim matnasi	توابیق مستقیم متناتی
sot, jehet, astqamat	سمت، جهت، استقامت
fanoun thalath masteqim	قانون ثالثه مستقیم
sotni, jehetsi	ستنی، جهتسی
mashreq mowjeh	مشرق موجہ
koosabin zawiyeh mowjeh	کوسابین زاویه موجہ
sot yek fasa	سمت یک فضا

Divergence of A Curve	تباعد یک منحنی
Divergence of A Series	تباعد یک سلسله
Divergence of A Tensor	تباعد یک مانس
Divergence of A Vector Function	تباعد یک تابع وکتوری
Divergence Theorem	قضیه تباعد
Divergent Sequence	مرادف متبااعد
Divergent Series	سلسله متبااعد
Divide	تقسیم کردن
Divedend	مقسوم
Divisibility	قابلیت تقسیم + تقسیم پذیری
Divisible	قابل تقسیم + تقسیم پذیر
Division	تقسیم
Division Algebra	الجبر در یک ساحة
Division Algorithm	الگوریتم (علیه) تقسیم
Division by A Decimal	تقسیم بر یک عدد اعشاری
Division by A Zero is Meaningless	تقسیم بر صفر بی معنی است.
Division Modulo	تقسیم ماجولس (مادونو)
Divisor	قاسم، مقسوم عليه
Divisor (Common)	قاسم (مشترک)
Dodecahedron	دو ازده و چهی
Dodegone	دو ازده، خسلی
Domain	دومین: ست متبع یک تابع
Domain of A Function	دومین یک تابع
Dot Product	حاصل ضرب نقطه وی

صاحب امتیاز:
 وزارت تعلیم و تربیه
 افغانستان

Disjoint	غیر متقاطع ، منفصل
Disjoint Proportion	تفاضل منفصل
Disjoint Sets	ستهای منفصل
Discriminate	مشخصه ممیزه
Discriminate (Reduced)	ممیزه (تخفیف شده)
Discrimination of Roots	تشخیص جذور - تمیز جذور
Discussion	مناقشه .. مباحثه
Dispersion	پاشیده، تیت شده
Dissimilar	غیر مشابه
Dissimilar Terms	حولود غیر مشابه
Dissimilarity	غیر مشابیت
Distance	فاصله
Distance (Angular)	فاصله (زاویه وی)
Distance Between Lines	فاصله بین خطوط
Distance Between Planes	فاصله بین سطوح
Distance Between Points	فاصله بین نقاط
Distance (Focal)	فاصله (محرّقی)
Distance From A Point	فاصله از یک نقطه
Distribution	توزیع
Distributive	توزیعی
Distributive Law	قانون توزیعی
Distributive Property	خاصیت تو زیعی
Distributivity	توزیعیت
Divergence	تباعد

Edge of A Dihealal	کناره یک دو وجهی
Eigenvalue	یک نوع تحویل خطی
Eigenvector	وکتور مشخصه
Element	عنصر
Eement of Area	عنصر یک مساحت
Element of A Set	عنصر یک ست
Element of An Arc Length	عنصر طول یک قوس
Element of Integration	عنصر یک انتگرال
Element of Plane Area	عنصر یک قسمت متسوی
Element of Volume	عنصر یک حجم
Element of Geometry	عنصر هندسه
Elementary	ابتدایی • اولی
Elementary Dirisor of A Metrix	فاسی ابتدایی یک متریکس
Elementary Operation on A Determinant	عملیه ابتدایی یک داله
Elementary Operation on Matrices	عملیه ابتدایی متریکسها
Elementary Symmetric Function	تابع ابتدایی متناظر
Elimination	حذف کردن، از بین بردن
Elimination by Addition	حذف کردن توسط جمع
Elimination by Comparison	حذف کردن به کمک مقایسه
Elimination by Errors	حذف کردن خطاهای اشتباهات
Elimination by Substitution	حذف کردن، به کمک تعویض
Elimination by Subtraction	حذف کردن به کمک عملیه تفریق
Ellimination of An Unknown	حذف کردن یک مجهول
Ellipse	ایلپس (بیضوی)

صاحب امتیاز:
وزارت تعلیم و تربیه
افغانستان

Double	دو قانه، دوگانه، جوره
Double Angle Formulas	فرمولها زوایای سوزه بی
Double Contact	تماس دوگانه
Double Integral	انتگرال دوگانه
Double Point	نقطه دوگانه
Double Root of An Algebraic Equation	جذر دوگانه یک معادله جبری
Double Tangent	تangentات (مماس) دوگانه
Drawing	رسم
Drawing (Architectural)	رسم (معماری)
Drawing (Cartographic)	رسم (کارتوگرافیک)
Drawing (Free Hand)	رسم (آزاد)
Drawing Scale	اندازه رسم یا شکل رسم
Dual	دگانه
Duality	دیگانه بی
Dual Operation	عملیه دوگانه
Dual Theorem	قضیه دوگانه
Duodecimal	سیستم شماره به قاعده دوازده
Dyadic Number System	سیستم شماره به پایه دو

E

Eccentric	عن مرکز، اکسentrیک
Eccentric Angle	زاویه عن مرکز، زاویه اکسentrیک
Eccentric Circles of An Ellipse	زاویه عن مرکز یک ایلپس
Echelon	رتید قطار، درجه قطار، پایه قطار
Edge	کناره

Empirical Formula	فرمولهای مشاهداتی ، فرمولهای تجربی
Empty	خالی
Empty Set	sett خالی
Encircle	داخل دایره
Enclosed in Brackets	داخل قوسین شده
End	انجام آخر
Endomorphism	اندومارفیزم : هستکلی داخلی
Entire	تمام / همه‌گی
Entire Function	تابع تمام یا تابع دست نخورده.
Entire Numbers	اعداد تمام
Entirety	تمامیت
Enumerable Set	sett قابل شمار
Enumeration	شمردن - حساب کردن
Envelope (Convex)	ملفووف (محدب) / غلاف (محدب)
Enveloped Curve	منحنی ملفووفه، منحنی غلاف شده
Enveloped Surface	سطح ملفووفه ، سطح غلاف شده
Epicycle	دایره دوربر
Epicycloid	اپیساکلاید: محل هننسی سطحی است که از میر حرکت یک نقطه ثابت یک دایره که با یک دایره دیگر خارج‌آماس می‌باشد حاصل می‌شود
Equal	مساوی
Equal and Opposite Values	قیمت های مساوی و مخالف
Equal Area Projection	ارتسام مساحت مساوی
Equal Dihedral Angles	زواياي مساوي دووجهی
Equality	مساوات

صاحب امتیاز:
 وزارت تعلیم و تربیه
 افغانستان

Ellipse (Area)	مساحت ایلپیس
Ellipse (Center)	مرکز ایلپیس
Ellipse (Conjugate Diameters)	قطر های مزدوج ایلپیس
Ellipse (Diameters)	قطر های ایلپیس
Ellipse (Eccentric Ang'les)	زواياي عن المركز
Ellipse (Eccentricity)	اکستریستی ایلپیس، عن المرکزیت ایلپیس
Ellipse (Equation)	عادله ایلپیس
Ellipse (Focal Property)	خاصیت محراقی ایلپیس
Ellipse (Focus)	محراقی ایلپیس
Ellipse (Latus Rectum)	و تراهایکه از محراقهای یک ایلپیس گذشته و عمود به محور ا طول آن اند. (لتس دیکتم)
Ellipse (Major Axes)	(محور طول) ایلپیس
Ellipse (Minor Axes)	(محور اقصیر) ایلپیس
Ellipse (Parametric Equations)	(معادلات پرامتری) ایلپیس
Ellipse (Semimajor Axis)	(محور نیمه اطول) ایلپیس
Ellipse (Semiminor Axis)	(محور نیمه اقصیر) ایلپیس
Ellipsograph	آلہ ترسیم ایلپیس
Ellipsoid	ایلپیساید: شبه ایلپیس جسمی که از دوران یک ایلپیس حاصل می‌شود.
Ellipsoidal	ایلپیسایدل یا ایلپیسایدی
Ellip-soids (Similar)	ایلپیسایدهای مشابه
Elliptical	ایلپیسی
Elliptical Functions	توابع ایلپیسی
Elliptical Integral	انگرال (انتها) ایلپیسی
Elliptical Paraboloid	پر ایولا ید (شب پر ابولا) ایلپیس

Equation (Quadratic)	معادله (درجه دوم)
Equation (Resolvent)	معادله (محلل) ، تجزیه معادله
Equation (Simultaneous)	معادلات (همزمان)
Equation (Transformation)	معادله (تحریل)
Equation (Theory)	نظریه معادله
Equation (Trigonometric)	معادله (مثلثاتی)
Equation (Vectorial)	معادله (وکتوری)
Equation With Partial Derivative	معادله با مشتقهای قسمی
Equation With Separated Unknowns	معادله با مجهولات جداگانه
Equator	خط استوا
Equatnrial Coordinates	کهیات وضعیه استواری
Equiangular Polygon	چندضلعی متساوی الاضلاع
Equilateral Triangle	مثلث متساوی الاضلاع
Equivalence	معادل
Equivalence Class	صنف معادل
Equivalence Classes	صنوف معادل
Euivalence (Logical)	(منطق) معادل
Equivalence of Propositions	پیشنهادهای معادل - فرضیه های معادل
Equivalent	معادل بودن
Equivalent Biconditional	معادل شرطیه / شرط معادل بودن
Equivalent Equations	معادلات معادل
Equivalent Figures	اشکال معادل - شکلهاي معادل
Equivalent Inequalities	نامساویهای معادل
Equivalent (Logically)	(منطق) معادل - معادل منطقی

صاحب امتیاز:
وزارت تعلیم و تربیه
افغانستان

Equality(Exact)	مساوات (کاملاً دقیق - کاملاً صحیح)
Equalize	مساوی ساختن
Equally	مساویانه
Equal Values	قیمتیهای مساوی
Equate	مساوی کردن
Equation	معادله
Equation (Characteristic)	معادله (مشخصه)
Equation (Differential)	معادله (تفاضلی)
Equation (Incomplete)	معادله (نامکمل)
Equation (Interisnical)	معادله (اصلی)
Equation (Irrational)	معادله (غیرنسبتی)
Equation (Linear)	معادله (خطی)
Equation (Linear Differential)	معادله (تفاضلی خطی)
Equation (Literal)	معادله (حرqi)
Equation (Logarithmic)	معادله (لوگاریتمی)
Equation (Matricial)	معادله (متربیکسی)
Equation (Normal)	معادله (نورمل)
Equation (Numerical)	معادله (عددی)
Equation of A Projection	معادله یک ارتسام
Equation of Continuity	معادله یک تداوم
Equation of First Degree	معادله درجه اول
Equation of Time	معادله زمان، معادله وقت
Equation (Parametric)	معادله (پر امتری)
Equation (Polynomial)	معادله (چند جمله)

Eular's Constant	ثابت «ایولر»
Eular's Diagram	دیاگرام «ایولر»
Eular's Equation	معادله «ایولر»
Eular's Function	تابع «ایولر»
Eular's Theorem for Polyhedrons	قضیه «ایولر» در چند وجهی ها
Eular's Theorem on Homogeneous Function	قضیه «ایولر» در توابع متجانس
Eular's Transformation of Serieses	تحویل «ایولر» در سلسله ها
Evaluate	ارزیابی کردن / امتحان گرفتن
Evaluation	ارزیابی، آزمایش، امتحان
Even	جفت
Even Function	تابع جفت
Even Number	عدد جفت
Even Permutation	ترکیب (پرمیوتیشن جفت)
Evolute of A Curve	ارتقاء یک منحنی (ارتقاء محل هندسی مرآکز انحنای یک منحنی از منحنی دیگر)
Evolute of A Surface	ارتقاء یک سطح (ارتقاء محل هندسی مرآکز انحنای یک سطح از سطح دیگر)
Evolution	ارتقاء
Exact Equations	معادلات بکلی دقیق / معادله های بکلی صحیح
Exact Quotient	خارج قسمت دقیق
Excenter of A Triangle	مرکز دایره خارجی یک مثلث
Excess	اضافی، اضافه کردن، زیاد کردن
Excess of Nine	اضافه کردن نو، تقاضع نه
Excircle of A Triangle	دایره خارجی یک مثلث

صاحب امتیاز:
 وزارت تعلیم و تربیه
 افغانستان

Equivalent Projections	ارتسامات معادل
Equivalent Relation	رابطه معادل
Equivalent Sets	ستهای معادل
Error	خطای، غلطی، اشتباه
Error Curve	تحتی خطی
Error Function	تابع خطی
Error in Valuation	خطای در قیمت
Error (Relative)	خطای (نسبی)
Error (Sampling)	نمونه خطی، نمونه گرفتن خطی
Error (Standard)	خطای متعارف، خطای مترقب
Error (Systematic)	دایره یا است که بدیک ضلع و امتداد یافته و ضلع دیگر مثلث میباشد.
Escribed Circle of A Triangle	دایره یک مثلث متعارف میباشد.
Essential Constant	ثابت اصلی
Estimate	تخمین کردن / تقریب کردن / قدمین کردن
Estimation	تخمین، تقریب، تدوین
Euclid	اقلیدس: ریاضیدان یونانی است که در ۳۰۰ سال قبل ق.م. زیسته و هندسه را تدوین کرده است.
Euclidean Geometry	هندسه اقلیدسی
Euclidean Ring	حلقه اقلیدسی
Euclidean Space	فضای اقلیدسی
Euclidean Space (Localy)	فضای (محلی) اقلیدسی
Eular Charecteristic Curve	مشخصات منحنی «ایولر»
Eular Circle	دایره «ایولر»

Extension of Definition	و سع تعریف، اکشاف تعریف
Extension of Function	و سع تابع، اکشاف تابع
Extent of A Projection	و سع یک ارتقان
Extent (Transcendental)	توسعه (ترانسیدنتال)
Exterior	خارج جی
Exterior Altern Angles	زواياي متبادلہ خارجی
Exterior Angles	زواياي خارجی
Exterior Angle of A Polygon	زواياي خارجی يك چند ضلعی
Exterior of A Closed Curve	ناسبي خارجی يك منحنی
External Bisector	ناصف خارجی
External Division	تقسیم خارجی
Externally	خارجاً
Externally Tangent Circles	دوایر خارجاً مامن
External Operation	عملیہ خارجی
External Ratio	نسبت خارجی
External Tangent of Two Circles	مumas خارجی دو دایره
Extract A Root	جذر گرفتن، گرفتن يك جذر
Extraction	استخراج
Extraction of A Root	استخراج يك جذر
Extraction of Roots	استخراج جذر ها
Extraneous Root	جذر اضافي
Extrapolation	تخمين کردن قيمت يك تابع
Extremes in A Proportion	طرفین يك تناوب

صاحب امتیاز:
وزارت تعلیم و تربیه
افغانستان

Excluded	کشیده شده، حدف شده، خارج شده
Exclusive	خارج، منحصر نبودن
Existance	موجود، موجودیت
Existential Quantifier	قضیه موجودیت مقداری
Expandable Function	تابع توسعه پذیر، تابع قابل اکشاف
Expandable in Taylor's Series	توسعه پذیری در سلسله تایلر
Expansion in Series	اکشاف سلسله ها
Expansion of An Expression	اکشاف يك افاده
Expansion of Binomial	اکشاف دو جداء
Expansion of Product	اکشاف يك حاصلضرب
Expectation	توقع، پيش بينی
Expected Value	قيمت پيش بينی شده
Explementary Angles	زواياي مزدوج
Explicit Function	تابع صريح
Explicitly	صريحانما، واضحانما
Exponent	تمامه طاقت نداء
Exponential Curve	منحنی نمائی
Exponential Equation	معادله نمائی
Exponential Function	تابع نمائی
Exponential Series	سلسله نمائی
Exponential Value of Cosx	قيمت نمائی کوساین x
Exponential Value of Sinx	قيمت نمائی سین x
Expression	افراده
Extended Mean Value Theorem (Taylor's Theorem)	قضیه توسعه یافته قيمت وسط قضیه « تایلر »

Factor of Safety	عامل امن - ضریب امن
Factor Ring	حلقه عامل
Factor Space	فضای عامل
Factor Theorem	قضیه عامل
Family of Curves	فamil منحنی ها
Family of Radical Axeses	فamil محور های جذري
Family of Surfaces	فamil سطوح
Fermat's Last Theorem	قضیه آخر «فرمت»
Fermat's Principle	اصل «فرمت»
Fermat's Spiral	حلزونی «فرمت»
Fermat's Theorem (Number Theory)	قضیه «فرمت» در نظریه اعداد
Fibonacci Numbers	اعداد «فیبوناچی»
Field	ساحه
Field (Characteristic)	شخمه ساحه
Field (Complete)	ساحه مکمل
Field (Extension)	توسعه ساحه از کشف ساحه
Field (Galois)	ساحه «گلواه»
Field of (Ordered)	ساحه مرتب
Field (Perfect)	ساحه کامل
Field (Plane)	ساحه مستوی
Figure	شکل
Figure (Geometric)	شکل هندسی
Figure (Roman)	شکل رومی - ارقام رومی
Figure (Round)	شکل گرد

صاحب امتیاز:
 وزارت تعلیم و تربیه
 افغانستان

Excluded	کشیده شده، حذف شده، خارج شده
Exclusive	خارج، منحصر نبودن
Existance	موجود، موجودیت
Existential Quantifier	قضیه موجودیت مقداری
Expandable Function	تابع توسعه پذیر، تابع قابل انکشاف
Expandable in Taylor's Series	توسعه پذیری در سلسله تایلر
Expansion in Series	انکشاف سلسله ها
Expansion of An Expression	انکشاف یک افاده
Expansion of Binomial	انکشاف دو جداء
Expansion of Product	انکشاف یک حاصلضرب
Expectation	موقع، پیش بینی
Expected Value	قیمت پیش بینی شده
Explementary Angles	زواایی مزدوج
Explicit Function	تابع صریع
Explicitly	صریحاً، واضحاً
Exponent	نها، مقافت نها
Exponential Curve	منحنی نمایی
Exponential Equation	معادله نمایی
Exponential Function	تابع نمایی
Expenential Series	سلسله نمایی
Exponential Value of Cosx	قیمت نمایی کوسین x
Exponential Value of Sinx	قیمت نمایی سین x
Expression	افاده
Extended Mean Value Theorem (Taylor's Theorem)	قضیه توسعه یافته قیمت وسط قضیه «تایلر»

Focal Line	خط محراجی
Focal Property of Conic	خاصیت محراجی یک قطع مخروط
Foci	محراجها
Focus	محراج
Folium of Descartes	فلوئم « دکارت »
Fondamental Relation	رابطه اساسی
Foot	فت : واحد اندازه ملول در سیستم انگلیسی
Form	شکل
Formation	تشکل
Formula	فرمول
Fourrier Series	سلله « فورییر »
Fourrier's Theorem	قضیه « فورییر »
Fourrier Transform	تحویل « فورییر »
Fourrier's Mtegers Theorem	قضیه « فورییر و ماینجر »
Fourth Dimention	بعد چارم
Fraction	کسر
Fraction (Addition)	جمع کسر
Fractional	کسری
Fractional Epuation	معادله کسری
Fractional Rational Algebraic Functions	توابع نسبتی (کسری) جبری
Fraction (Common)	کسر عام
Fraction (Complex)	کسر مختلط
Fraction (Continued)	کسر متداوم یا کسر دوامدار
Fraction (Convergent)	کسر محدود متداوم یا کسر متقارب

صاحب امتیاز:
 وزارت تعلیم و تربیه
 افغانستان

Figure (Skew)	شکل یساری - شکل سکیو
Figures (Equivalent)	اشکال معادل
Figures (Reciprocal)	اشکال معکوس - اشکال سرچه بکدیگر
Figures (Significant)	ارقام مهم
Financial Year	سال مالی
Finite Decimal	اعشاری معین
Finite Differences	فرقهای معین، تفاضلهای مشخص
Finite Discontinuity	غیر قدام معین
Finite Quantity	مقدار معین
Finite Set	ست معین
First Differential Coeffient	ضریب تفاضلی اول
First Order Triangulation	تلیث و ترتیب اول، تلیث درجه اول
Fiscal Year	سال مالی
Fixed Focus	محراج ثابت
Fixed Point	نقطه ثابت
Fixed Value	قیمت ثابت
Flate Angle	زاویه هموار - زاویه مستقیمه
Flow Chart	فلوچارت : چارت حاوی یک سلسله عملیات
Flow Diagram	فلودیاگرام : دیاگرام حاوی یک سلسله عملیات
Fluxion	طرز تغیر میل یک منحنی - صورت تغیر میل یک شکل
Focal Chord	وتر محراجی
Focal Chord of A Conic	وتر محراجی یک قطع مخروط
Fecal Distance	فاصله محراجی
Focal Length	طول محراجی

Frequency (Absolute)	فریکانس مطلق
Frequency Curve	منحنی فریکانس
Frequency Distribution	توزیع فریکانس
Frequency Function	تابع فریکانس
Frequency (Periodic Function)	فریکانس تابع متناوب
Frequency Polygone	چند ضلعی فریکانس
Frequency (Relative Function)	تابع نسبتی فریکانس
Frequency Integral	اتمام «فریکانس» اتمام ساین و کوساین «فریکانس
Frontier of Set	حد مدت یا مرحد مدت
Frustum	فرستام: حصه قطع شده یک جسم توسط دو مستوی موازی
Function	تابع
Functional Determinant	دالة تابعی ، دیتر منانت تابعی
Function Algebraic	تابع الجبری
Functional Notation	علامه تابعی
Functional (linear)	تابع (خطی)
Function (Analytic)	تابع تحلیلی
Function (Argument)	متتحول مستقل تابع
Function (Automorphic)	تابع خود شکلی
Function(Beta)	تابع بتا
Function (Bessel)	تابع «بل»
Function (Characteristic)	تابع مشخصه
Function (Circular)	تابع دایره‌وی
Function (Complementary)	تابع مکمله
Function (Composite)	تابع مرکب

صاحب امتیاز:
وزارت تعلیم و تربیه
افغانستان

Fraction (Decimal)	کسر اعشاری
Fraction (Decomposition)	تجزیه کسر
Fraction (Denominator)	مخرج کسر
Fraction (Division)	تقسیم کسر
Fraction (Improper)	کسر غیر واقعی: کسری که صورت آن از مخرج آن زیاد تر است.
Fraction (Multiplication)	ضرب کسر
Fraction (Nonterminating)	کسر غیر محدود/ کسر غیر معین کسر متعادی
Fraction (Periodic)	کسر دوره ایی، کسر متناوب
Fraction (Proper)	کسر واقعی: کسری که صورت آن از مخرجش کمتر است.
Fraction (Rational)	کسر نسبتی
Fraction (Simple)	کسر ساده، شکل ساده کسر
Fraction (Subtraction)	تفاضل کسر
Fractions (Similar)	کسور مشابه: کسور هم مخرج
Fraction (Terminating)	کسر معین یا کسر محدود
Fraction (Unit)	کسر واحد
Frame of Reference	دسته خطوط یک مستوی که تو سایر یک نقطه، اند تشخیص مرجع شوند.
Fredholm's Determinant	دیتر منانت (دالة) «فرد هالم» .
Fredholm's Integral Equations	معادلات اتمام «فرد هالم»
Free Element	عنصر آزاد: عنصر آزاد یک گروه عنصریست که حاوی تناوب معین نیست.
Free Group	گروه آزاد: گروهی است که دارای یک ست مولد است.
Freedom (Degree)	درجه آزادی
Frenet-Servet Formulas	«فرنٹ، سرت» فارمولهای فرمولهای
Friction	مرکزی در قضیه منحنیات فضا
Frequency	فریکانس: (در احصائی) دسته بندی، تعداد اعمات تکراری

Function (Monogenic)	تابع مونوجینیک
Function (Multiple Valued)	تابع چند قیمتی
Function (Odd)	تابع تاق
Function (Orthogonal)	تابع متعادل
Function (Periodic)	تابع دوره‌یی ، تابع متناوب
Function (Range)	范畴 تابع
Function (Rational Integral)	تابع چند جمله‌یی که متغوله تمام نباید
Function (Regular)	تابع تحلیلی یک مخلوط متغول
Functions (Dependent)	توابع مربوطا
Functions (Step)	تابع زنده‌یی
Functions (Subadditive)	تابع فرعی جمعی
Functions (Submultiplicative)	تابع فرعی ضربی
Function (Transcendental)	تابع ترانسندنتال
Function (Unbounded)	تابع غیر محدود / تابع غیر تحدید
Funotion (Vector)	تابع وکتور
Functor	فونکتور : دسته بندی
Fundamental	اساسی
Fundamental Assumption	فرضیه اساسی
Fundamental Coefficients	عوامل اساسی ، ضربهای اساسی
Fundamental Concept	مفهوم اساسی
Fundamental Functions	تابع اساسی
Fundamental Group	گروه اساسی
Fundamental Identities	مطابقتها اساسی
Fundamental Identities of Trigonometry	مطابقتها اساسی مثلثاتی

صاحب امتیاز:
وزارت تعلیم و تربیه
افغانستان

Function (Composition)	ترکیب تابع
Function (Concave)	تابع مقعر
Function (Continuous)	تابع متدام
Function (Convex)	تابع محدب
Function (Decreasing)	تابع متناقص
Function (Domain)	دومن تابع
Function (Entire)	تابع تمامی : تابعی است که به سلسله میکارنس از کشاف یافته باواند.
Function (Euler's Φ Function)	تابع « ایولر »
Function (Even)	تابع جفت
Function (Exponential)	تابع نمائی
Function (Gamma)	تابع گاما
Function (Hamiltonian)	تابع « همینتوونی »
Function (Harmonic)	تابع هارمونی ، توافقی
Function (Holomorphic)	تابع تحلیلی یک متغول مخلوطا
Function (Hyperbolic)	تابع هایبر بولیک
Function (Implicit)	تابع ضمنی
Function (Increasing)	تابع متراید
Function (Integrable)	تابع انعام پذیر
Function (Integral)	تابع انتام
Function (Invers of)	مکرور تابع
Function (Linear)	تابع خطی
Function (Logarithmic)	تابع لوگاریتمی
Function (Measurable)	تابع قابل پیمایش ، تابع اندازه پذیر
Function (Meromorphic)	تابع میرو مارفیک

Game (Separable)	بازی جدایی پذیر
Games (Extensive Form)	بازیهای مدل دوامدار
Games (Finite and Infinite)	بازیهای معین و غیر معین
Game (Solution)	حل یک بازی
Game (Symmetric)	بازی متاظر
Game (Value)	قیمت بازی
Game (Zero-Sum)	بازی صفر مجموعی
Gamma	کاما: حرف سوم یونانی
Gamma Function	تابع کاما
Gamma (Incomplete Functions)	تابع نا مکمل کاما
Gauss'Carl Friedrich	گوس : ریاضیدان معروف جرمنی (1777-1855)
Gauss'Differential Equation	تابع تفاضلی « گوس »
Gauss'Equation	معادله « گوس »
Gauss'Formulas	فرمولهای « گوس »
Gauss'Fundamental Theorem	قضیه اساسی « گوس »
Gauss'Mean Value Thaorem	قضیه قیمت وسط « گوس »
Gauss'Plane	مستوی « گوس »
Gauss'Proof of the Fundamental Theorem of Algebra	ثبوت قضیه اساسی الجبری « گوس »
Gauss'Integer	اعداد تمام « گوس »
Gauss'(Theorem)	قضیه « گوس »
Gelfond-Schneider Theorem	قضیه « زیل فاند-شنیدر »
General	عمومی
General Polynomial Equation	معادله عمومی چند جمله

Fundamental Lemma of the Calculus of Variation	اما (قضیه صفر) اساسی کلکلیوس متتحول
Fundamental Numbers	اعداد اساسی
Fundamental Operations of Arithmetic	عملیه های اساسی حساب
Fundmaental Period	دامته اساسی
Fundamental Period of A Periodic Function	دامته اساسی یک تابع دوره‌ی دار
Fundamental Sequence	ترادف اساسی
Fundamental Theorem of Algebra	قضیه اساسی الجبر
Fundamental Theorem of Arithmetic	قضیه اساسی حساب
Fundamental Theorem of Calculus	قضیه اساسی کلکلیوس

G

Galon	گالون یک واحد اندازه محجم است
Galois (1811-1832)	گلواه: ریاضیدان فرانسوی
Galois Field	ساخته « گلواه »
Galois Group	گروه « گلواه »
Galois Theory	نظریه « گلواه »
Game	بازی
Game (Coin-Matching)	شیر و خط : هم ای دو سکه
Game (n Persons)	بازی هم ای n نفر ها
Game (Circular Symetric)	بازی دایروی و متاظر
Game (Completely Mixed)	بازی کامل مخلوط
Game (Continuous)	بازی متداوم ، بازی ادامه دار
Game (Polynomial)	بازی چند جمله
Games (Concave and Convex)	بازیهای مقعر و محدب

Geodestic Parameters	پارامترهای جیودیستیک
Geodestic Polar Coordinates	کهیات و وضعیه قطبی جیودیستیک
Geodestic Representation	ارائه جیودیستیک
Geode. ic Triangle of A Surphace	مثلث جیودیستیک در یک سطح
Geographic Coordinates	کهیات و وضعیه جغرافیائی
Geometric (Geometrical)	هندسی
Geometric Average	اوسط هندسی
Geometric Common Ratio	نسبت مشترک هندسی
Geometric Construction	ترسم هندسی
Geometric Figure	شکل هندسی
Geometric Locus	محل هندسی
Geometric Magnitude	دامنه هندسی
Geometric Mean	وسط هندسی
Geontric Progression	تساعده هندسی
Geomtric Sequence	ترادف هندسی
Geomtric Series	سلسله هندسی
Geomtric Solution	حل هندسی
Geometric Surphace	سطح هندسی
Geomtric Terms	اصطلاحات هندسی
Geomtry	هندسه
Geomtry (Analytic)	هندسی تحلیلی
Geomtry (Differential)	هندسه تفاضلی
Geometry (Elementary)	هندسه ابتدایی
Geometry (Euclidean)	هندسه اقلیدسی

صاحب امتیاز:
وزارت تعلیم و تربیه
افغانستان

General Soluton of A Differential Equation	حل عمومی یک معادله تفاضلی
General Term	حد عمومی
General Term of A Series	حد عمومی یک سلسه
Generalized	عمومیت داده شده
Generalized Function	تابع عمومیت داده شده
Generalized Mean Value Theorem	قضیه عمومی قیمت وسط
Generating Function	تابع مولده
Generator	تولید کننده مولده
Generator of A Group	مولده یک گروه
Generator of A Surphace of Transformation	مولده یک سطح تحویل
Generatrix	خط مستقیم مولده
Generatrix of A Ruled Surphace	خط مستقیم مولده یک سطح منظم
Genus of A Surphace	یک سطح بسته تغییر پذیر / تحویل پذیر
Geodestic	جیودیستیک: یک منحنی C یک سطح است طوری که فاصله بین هر دو نقطه آن در آن سطح کوتاه‌ترین میباشد.
Geodestic Circle on A Surphace	دایره جیودیستیک در یک سطح
Geodestic Radius	شعاع جیودیستیک
Geodestic Coordinates in Riemannian Space	کهیات و وضعیت جیودیستیک در فضای ریمانی
Geodestic Center of Curvatureof A Curve	مرکز انحنای جیودیستیک یک منحنی
Geodestic Curvature of A Curve	انحنای جیودیستیک یک منحنی
Geodestic Ellipses	اپلیس های جیودیستیک
Geodestic Hyperbolas	هایبر بولا های جیودیستیک
Geodestic Parallels onA Surphace	موازیهای جیودیستیک در یک سطح

Graphical Graphic	گرافیک (صفت)
Graphical Solution	حل گرافیک
Graph (Bar)	بار گراف
Graph (Broken Line)	گراف خط منكسر
Graph (Circular Path)	گراف مسیر دایره وی
Graphing	رسم کردن یا ترسیم کردن گراف
Graphing by Composition	ترسیم گراف توسط تحلیل
Graphing (Statistical)	رسم گراف از نگاه احصایی
Graph of A Bijection	گراف یک تقابل
Graph of A Curve	گراف یک منحنی
Graph of A Linear Function	گراف یک تابع خطی
Graph of An Application	گراف یک تطبیق
Graph of An Equation	گراف یک معادله
Graphof An Equation in Three Unknowns.	گراف یک معادله سه مجهوله
Graph of An Equation in Two Unknowns.	گراف یک معادله دو مجهوله
Graph of An Injection.	گراف یک تطبیق داخلی
Graph of A Quadratic Function	گراف یک تابع درجه دوم
Graph of A Surjection	گراف یک تطبیق بالائی (سطمر)
Graphical Solution.	حل گرافی
Graphing.	ترسیم گراف
Great Circle.	دایره کبیره
Greater.	بزرگتر و زیادتر
Greatest Common Divisor (G.C.D.).	بزرگترین قاسم مشترک
Greatest Common Factor (G.C.F.).	بزرگترین عوامل مشترک

صاحب امتیاز:
 وزارت تعلیم و تربیه
 افغانستان

Geometry (Metric Differential)	هندسه متربیک تفاضلی
Geometry (Plane)	هندسه مسطحه
Geometry (Plane Analytic)	هندسه مسطحه تحلیلی
Geometry (Projective)	هندسه ارتاسی
Goemetry (Pure)	هندسه خالص
Geometry (Solid)	هندسه مجسمه هندسه فضائی
Goometry (Solid Analytic)	هندسه مجسمه تحلیلی
Geometry (Solid Elementary)	هندسه مجسمه ابتدایی
Geometry (Synthetic)	هندسه خالص
Gibbs' Phenomenon	پدیده « گیبس »
Girth	طول قوس پر امتر مقطع یک سطح
Goldbach (1690-1764) Conjecture	حدس: گولدباخ
Golden Ratio	نسبت طلائی
Golden Rectangle	مستطیل طلائی: مستطیل است که به یک مربع و یک مستطیل مثل شودش تقسیم میشود.
Golden Section	قطع طلائی یک طول:
Gomperz Curve	منحنی « کامپرتس »
Grade	نمره دادن
Gradien	گردیدانست: سرعت و فضایکه در آن تغیر کیت صورت میگیرد.
Gradien of A Function	گردیدانست یک تابع
Graduated	درجه بندی شده
Gram	گرام: واحد کتله در سیستم متربیک
Graph	گراف (فعل) رسم کردن گراف
Graph	گراف (اسم) ست نقاشی است که شکل یک رابطه را ارائه میکند.

Group (Topological)	گروه تپا لوزی
Gorup Without Small Subgroup	گروه بدون سب (فرعی) گروه کوچک
Growth Curve	منحنی گروث : در احصاییه منحنی است که پاترن اندکاف عمومی بعضی متغیرها را از آن میکند

H

Hair Line	خط باریک ، خط شعریه
Half-Angle	نصف زاویه
Half-Group	نصف گروه
Half-Line	نیم خط
Half-Plane	نیمه مستوی.
Half-Side	یک طرفه ، نصف ضلع
Half-Space	نیمه فضا
Hamel Basis	قاعده های « ھیمل »
Hamkel Function	تابع « ھمکل »
Ham Sandwich Theroem	قضیه « هم سندویچ »
Harmonic	مولفه هارمونیک
Harmonic Analysis	تجزیه هارمونیکی ، تجزیه مولفه (متافق)
Harmonic Beam	شعاع هارمونیکی ، شعاع مولفه
Harmonic Conjugate	مزدوج هارمونیکی ، مزدوج مولفه
Harmonic Converage	تقارب هارمونیکی ، تقارب مولفه
Harmonic Division	تقسیم هارمونیکی ، تقسیم مولفه
Harmonic Function	تابع هارمونیکی ، تابع مولفه
Harmonic Function (Compound)	تابع مرکب هارمونیکی ، تابع مرکب مولفه
Harmonic Function (Simple)	تابع ساده مولفه

www.shahmama.com

صاحب امتیاز:
وزارت تعلیم و تربیه
افغانستان

Green Function.	تابع « گرین »
Green Theorem.	قضیه « گرین »
Gross.	دوازده درجه (۱۲ × ۱۲)
Group.	گروه
Group (Abelian)	گروه « ابیلین »
Group (Alternating)	گروه متناوب
Group (Character)	گروه مشخصه
Group (Composite)	گروه مرکب
Group (Full-linear)	گروه تمامآ خطی
Group (Fundamental)	گروه اساسی
Grouping Terms	ترتیب کردن حد ها
Group (Klein)	گروه « کلین »
Group (Lie)	گروه « لی »
Group (Modular)	گروه ماجولو
Group of Symmetries	گروه تقارن ها
Groupoid	گروپاید: یک عملیه دوگانه ای دویکست S است طوری که عناصر دوین آن تمام همان جوهرهای مرتبی است که مرتبهای آن شامل S بوده و رنج آن شامل S است.
Group (Orthogonal)	گروه متعامد
Group (Perfect)	گروه مکسل
Group (Permutation)	گروه ترتیب
Group (Quation).	گروه حاصل تقسیم یا گروه خارج قسمت
Group (Real Linear)	گروه حقیقی خطی
Group (Simple)	گروه ساده
Group (Solvabile)	گروه قابل حل - گروه حل پذیر

Hermitian Matrix	صف (متريکس) «هارمتي»
Hetrogeneous	غير متجانس
Hexagon.	دارای شش ضلع (شش ضلعی)
Hexagonal Prism	منشور متسن القاعده
Hexa-hedron (Regular)	شش وجهی منتظم
Hilbert Space.	فضائی «ھلبرت»
Hindu-Arabic Numerals	ارقام هند و عرب
Histogram.	مدرج تکراری / هستوگرام
Holder's Inequality	غير مساوی «ھولدر»
Homogeneity Test	امتحان متجانسيت
Homogeneous Affine Transformation	تحويل افین متجانس
Homogeneous Coordinates	کیمات و ضعیعه متجانس
Homogeneous Differential Equation	معادله تفاضلی متجانس
Homogeneous Equation	معادله متجانس
Homogeneous Function	تابع متجانس
Homogeneous Integrila Equation	معادله اتمام متجانس
Homogeneous Polynomial	چندنه جده متجانس
Homogeneous Solid.	جسم متجانس
Homogeneous Trasformation	تحويل متجانس
Homologous Elements	عناصر هم جنس
Homolog Centre.	مرکز متجانس
Homeology Group	گروه متجانس
Homomorphism	تعالی / هومومارفیزم

صاحب امتیاز:
وزارت تعلیم و تربیه
افغانستان

Harmonic Mean	وسط هارمونیکی ، وسط موافق
Harmonic Progression	تصاعد هارمونیکی ، تصاعد مولقه
Harmonic Range	رنج هارمونیکی ، رنج مولقه
Harmonic Ratio	نسبت مولقه
Harmonic (Sectional)	قطع مولقه
Harmonic Series	سلسله مولقه
Harmonic (Spherical)	مولقه کروی
Harmonic (Surface)	سطح مولقه
Harmonic (Zonal)	مولقه منطقی
Hausdorff Space	فضای هاز دروف
Hectare	هکتار
Heli-Coid	هلی کواید: (سطحیست که از دوراد ثابت یک منحنی مستوی و یا منحنی تینده در اطراف یک محور ثابت تولید میشود.) هلی کواید است .
Helix	هیلکس: (متحیست که بر روی یک استوانه (مخروط) واقع بوده و عناصر آن را تحت یک زاویه ثابت جدا کند .)
Hemisphere	نیم کره
Hemispherical	نیم کروی .
Heptagon	هفت ضلعی .
Hermite Polynomials	چندله جده های « هرمت »
Hermites' Differential Equation	معادله تفاضلی « هرمت »
Hermites' Formula of Interpolation	فارمول انترپولیشن « هرمت » .
Hermitian Conjugate of A Matrix	صف (متريکس) مزدوج « هرمت »
Hermitian Form	شكل « هرمت »

Hyperbolic paraboloid	پرabolاید هایپربولیک
Hyperbolic Partial Differential Equation	معادله تفاضلی قسمی هایپربولیک
Hyperbolic Riemann Surface	هایپربولیک سطح ریمان
Hyperbolic Spiral	هایپربولیک حلزونی
Hyperboloid	هایپربولاید
Hyperboloid of One Sheet	هایپربولایدیک ورقه، هایپربولایدیک صفحه بی
Hyperboloid of Two Sheets	هایپربولاید دوورقه، هایپربولاید دوصفحه بی
Hyperboloid Revolution	دوران هایپربولاید
Hypergeometry	هندسه مفترط
Hyperplane	مستوی مفترط
Hyperspace	فضا مفترط
Hypervolume	حجم مفترط
Hypocycloid	هیپوسایکلاید؛ محل هندسی یک نقطه ثابت P یک دایره که در داخل یک دایره ثابت دیگر که در مستوی حرکت کند میباشد.
Hypothenuse	وتر مثلث قائم الزاویه
Hypothesis	فرضیه

I

Icosahedron	بیست و چهار
Ideal Point	نقطه تخیلی، نقطه خیالی
Idempotent	عامل جفتی مانند
Identical	بی تأثیر بودن / بی اثر بودن / عین چیز
Identity	مطابقت / بی تأثیر / بی اثر / عینیت
Identity Element	عنصر عینیت، عنصر بی تأثیر
Identity for Addition	عنصر بی تأثیر جمع

صاحب امتیاز:
وزارت تعلیم و تربیه
افغانستان

Homoscedastic	هم تحول
Homothetic	متضarel، متشله، هموتا تیک
Homothetic Figures	اشکال متضarel، هموتا تیک
Horizon Line	خط افق
Horizon (Natural)	افق طبیعی
Horizontal Angle	زاویه افقی
Horizontal Coordinate	محضات افقی
Horizontal Line	خط افقی
Horizontal Plane	مستوی افقی
Horizontal Projection	ارتمام افقی
Hour	ساعت
Hour Angle	زاویه ساعت / زمان
Hour Circle	دایره وقت (ساعت)
Huygens Formula	فارموله هایجنز
Hyperbola	هذلولی، (قطع زائد) هایپربولای
Hyperbola (Asymptote)	مجانب هایپربولای
Hyperbola (Auxiliary)	دایره معاونه هایپربولای
Hyperbola (Conjugate)	هایپربولای مزدوج
Hyperbola (Eccentricity)	عن مرکزیت هایپربولای
Hyperbola (Equiangular)	هایپربولای متساوی الزاویا
Hyperbola (Equilateral)	هایپربولای متساوی الاضلاع
Hyperbola (Rectangular)	هایپربولای مستطیلی
Hyperbolic Function	تابع هایپربو لیک
Hyperbolic Logarithm	لوگاریتم هایپر بو لیک

Improper Integral	اتمام ناموزون ، اتمام غیر واقعی
Improper Subset	ست فرعی ناموزون، سیست ناموزون / سیست غیر واقعی
Improvement	اصلاح ، بهبود
Incenter of A Triangle	مرکز دایر «محاطی یک مثلث
Inch	انچ : واحد طول در سیستم انگلیسی
In-circle	دایره محاطی یک مثلث
Inclination	میلان تمایل
Inclination of A Line	میلان تمایل / میل یک خط
Incline	میلان تمایل
Included Angle	زاویه شمول
Inclusion	گنجایش
Inclusion (for Sets)	گنجایش شمول در منها
Inclusive	مشتمل
Incommensurable	نداشن واحده مشترک/نداشن اندازه مشترک
Incommensurable Numbrs	اعدادیکه واحد مشترک نداشته باشند
Incommensurable Line Segments	قطعه خطهای که واحد مشترک نداشته باشند
Incompatible Equations	معادلات ناسازگار
Incomplet: Induction	قیاس ناکمل
Inconsistent Equations	معادلات ناسازگار
Inconsisting Auxioms	اویايات ناسازگار
Increase	تزايد
Increasing Function	تابع متزايد
Increasing (Monotone)	متزايد یکنواخت
Increasing Sequence	ترادف متزايد

صاحب امتیاز:
 وزارت تعلیم و تربیه
 افغانستان

Identity of Multiplication	عنصر بی تأثیر ضرب
Identity Function.	تابع عینیت / تابع بی تأثیر
Identity (Lagrange)	عینیت «لگرانژ»
Identity (Left)	عنصر بی تأثیر چپ
Identity Matrix	صف یا متریکس بی تأثیر
Identity (Right)	عنصر عینیت بی تأثیر راست
Illustration	شرح
Image.	تصویر
Image Inverse	معکوس تصویر
Image of A Point	تصویر یک نقطه
Image of A Compound Number	تصویر یک عدد مرکب
Image (Reciprocal)	تصویر معکوس
Imaginary Number	عدد موهومی
Imaginary Part.	حصه موهومی
Imaginary Quantity	مقدار موهومی
Imaginary Roots	جذور یا جذر های موهومی
Implication	استخراج، استلزم، نتیجه ضمنی
Implicit.	ضمنی
Implicit Differentiation	مشتق ضمنی
Implicit Function	تابع ضمنی
Impossibility	عدم امکان، امکان ناپذیری
Impossible	حال، امکان ناپذیر
Improper	ناموزون، غیر واقعی
Improper Fraction	کسر ناموزون، کسر غیر واقعی

Index (Synthetical)	مشعر یا معرف ترکیبی ، معرف خالص بودن
Indicator	معرف مبین ، مشعر
Indicator of An Integer	معرف ، یک عدد تمام
Indirect	غیر مستقیم
Indirect Differentiation	مشتق غیر مستقیم
Indirect Proof	ثبوت غیر مستقیم
Indirect Solution	حل غیر مستقیم
Induction	استقرار
Induction (Mathematical)	استقرار ریاضی
Induction (Method)	استقراری ، قیاسی
Inductive	طریقه استقراری ، قیاسی
Inductive Methods	طرق استقراری ، طرق قیاسی
Inequality	غیر معادلات یا غیر مساوات
Inequality (Absolute)	غیر مساوات مطلق
Inequality (Conditional)	غیر مساوات ، غیر معادلات شرطیه
Inequality (Graph)	گراف غیر مساوات ، گراف غیر معادلات
Inequality (Polynomial)	غیر مساوات چند جمله و یا غیر معادلات چند جمله
Inequality (Unconditional)	غیر معادلات بدون شرط ، و غیر مساوات بدون شرط
Inequation	غیر معادلات
Inference	استدلال
Inference Rule	قاعده استدلال ، اساس استدلال
Inferior (Limite)	حده پائین
Infinite	بی شمار ، غیر معین
Infinite Branch of A Curve	شاخه غیر معین یک منحنی

صاحب امتیاز:
وزارت تعلیم و تربیه
افغانستان

Increasing Value	قيمت متزايد
Increment	ترابيد
Increment of Functions	ترابيد توالي
Indefinits	غیر محدود ، غير معين
Indefinite Integral	اتمام غير معين
Indefinite Sequence	ترادف غير معين
Indefinite Series	سلسله غير معين
Independence	آزادی ، استقلال
Independence of Vectors (Linear)	آزادی خطی و کورها
Independent.	آزاد ، مستقل
Independent Axioms	اوليات مستقل
Independent Equations	معادلات مستقل
Indeterminate	لا على التعيين ، تعین نشانی
Indeterminate Equation	معادله میهم ، تعین نشانی
Indeterminate Form	شكل ابهام تعین ناشانی
Index.	معرف ، اندکس / مشعر
Index (Linked)	مشعر تسلیلی ، معرف تسلیل
Index of A Point	معرف یا مشعر یک نقطه نظر به یک منحنی
Index of A Quadratic Form	مشعر یا معرف یک درجه دوم
Index of A Radicals	مشعر جذور
Index of A Subgroup	مشعر یا معرف یک گروه فرعی (سب گروه)
Index of Correlation	مشعر یا معرف ارتباط
Index of Percision	معرف یا مشعر صحت (صحیح بودن)
Index of Symmeric	مشعر تناظری

Injective Function	تابع انجکتیف : تطبیق داخلی
Inner Product	حاصل ضرب داخلی
Inner Product of Tensors	حاصل ضرب داخلی تانسرها
Inner Product of Two Functions	حاصل ضرب داخلی دو تابع
Inner Product of Two Vectors	حاصل ضرب داخلی دو وکتور
Input Component	مرکبہ اخڈہ سوال در یک کمپیوٹر
Inscribed	محاطی
Inscribed Angle	زاویہ محاطی
Inscribed Circle of A Triangle	دایره محاطی یک مثلث
Inscribed Cone	مخروط محاطی
Inscribed Cylinder	استوانہ محاطی
Inscribed Polygon	چند ضلعی محاطی، کثیرالاضلاع محاطی
Inscribed Prism	منشور محاطی
Inscribed Pyramid	هرم محاطی
Inseries	درسلسلہ
Instantaneous	لحظہ بی باللحظہ وی
Integer	تمام
Integer (Algebraic)	عدد تمام الجبری
Integer (Complete)	عدد تمام مکمل
Integer (Gaussian)	عدد تمام «گوسی»
Integer (Natural)	عدد تمام طبیعی
Integer (Negative)	عدد تمام منفی
Integer (Positive)	عدد تمام مثبت
Integer (Relative)	عدد تمام نسبی

صاحب امتیاز:
وزارت تعلیم و تربیہ
افغانستان

Infinite Convergent Series	سلسلہ متقارب غیر معین
Infinite Curved Surface	سطح منحنی غیر معین
Infinite Decimal	کسر اعشاری غیر معین، اعشاری غیر محدود، اعشاری متواالی
Infinite Integral	اتمام یا انٹگرال غیر معین
Infinite Limit	حدیالت غیر معین
Infinite Sequence	ترادف غیر معین
Infinite Series	سلسلہ غیر معین
Infinite Set	ست غیر معین
Infinitesimal	بی نهایت کوچک یا متحولی کہ لیست آن به صفر تقریب کند
Infinitesimal Analysis	بررسی تفاضلی و یا اتمام به طریقہ حاصل جمع مقادیر
Infinitesimal Calculus	کلکیولس معمولی
Infinity	بی نهایت
Inflectional: Inflectional Tangent to A Curve	مماں نقطہ عطف یک منحنی
Inflection:Point of Inflection	نقطہ عطف، نقطہ انعطاف
Inflexible	تغیر ناپذیر
Inflexibility	تغیر ناپذیری
Inflectional Point	نقطہ انعطاف، نقطہ انقلاب
Influence: Range of Influence	تأثیر رنج یار نج تاثیر کننده
Initial	اولین، اصلی، مبدأ
Initial Line	خط اصلی، خط آغاز
Initial Point	نقطہ اصلی، مبدأ، نقطہ آغاز
Initial Side of An Angle	ضلع اولی یک زاویہ
Injection	تطبیق داخلی

Integrate	اتمام کردن
Integration	اتمام، انتیگرال
Integration by Partial Fractions.	انتیگرال گرفتن قسمی به کمک کسور یعنی طریقه خاص اتمام کردن یک متمده تسبی توسط شکستن آن به کسور قسمی.
Integration by Parts	انتیگرال گرفتن قسمی
Integration by Substitution	اتمام کردن توسط تعویض
Integration (Definite)	انتیگرال معین
Integration (Element)	عنصر اتمام
Integrator	اتمام کننده
Interaction (Statistics)	مدخله در احصایه
Intercept	تقابل
Interdependent Functions	توابع مر بوط ، توابع ارتباطی
Interest	مقادیر، ربع ، نفع
Interest (Compound)	ربع مركب
Interest (Simple)	ربع ساده
Interior	داخلی
Interior Angles	زوايايي داخلی
Interior Bisector	ناصف داخلی
Interior Content	محتويات داخلی
Interior Mapping	تصویر کشی داخلی ، پینگ داخلي
Interior Measure	اندازه داخلی
Interior of A Simple Closed Curve	ناحیه داخلی یک منحنی بسته ساده
Intermediate	متوسط
Intremediate Differential	تفاضلی متوسط

صاحب امتیاز:
وزارت تعلیم و تربیه
افغانستان

Integrable.	اتمام پذیر
Integrable Differential Equation	معادله تفاضلی اتمام پذیر
Integrable Differential Function	تابع تفاضلی اتمام پذیر
Integral	اتمام، انتیگرال
Integral (Calculus)	كلکلیوس اتمام، کلکلیوس انتیگرال
Integral (Complete)	اتمام کامل ، انتیگرال کامل
Integral (Convergent)	اتمام متقابله ، انتیگرال متقابله
Integral (Curves)	متحنیات اتمام، انتیگرال متحنی ها
Integral (Definite)	اتمام معین ، انتیگرال معین
Integral (Domain)	انتیگرال دومین
Integral (Double)	اتمام دوگانه ، انتیگرال دوگانه
Integral Equation	معادله اتمام، معادله انتیگرال
Integral Function	تابع اتمام، انتیگرال تابع
Integral (Improper)	اتمام ناموزون: اتمامیکه مسافتیامسافتیهای اتمام کردن آن بسته نباشد.
Integral (Indefinite)	انتیگرال غیرمعین
Integral (Itereted)	انتیگرال مکرره ، اتمام مکرره
Integral (Multiple)	انتیگرال چندگانه ، اتمام چندگانه
Integral Number	عدد انتیگرال ، عدد تام
Integral of A Function	اتمام یک تابع
Integral (Rationalization)	نسبتی ساختن اتمام
Integral Table	جدول انتیگرال
Integral (Triple)	اتمام سه گانه، انتیگرال سه گانه
Integraph	آلله دریافت مساحت تحت یک منحنی

Intrinsic of A Surface	آن خواص ثابت سطح است که به تغیر دادن سیستم کیمیات وضعیه آن تغیر نمیخورد.
Introduce	تعریف، معرفی
Invariable	غیر قابل تغیر، تغیر ناپذیر
Invariant Factor of A Matrix	عامل تغیر ناپذیر یک صفت (متربکس)
Invariant point	نقطه تغیر ناپذیر
Invariant Property	خاصیت تغیر ناپذیر
Invariant (Straight Line)	خط مستقیم غیر قابل تغیر، خط مستقیم تغیر ناپذیر
Invariant Subgroup	گروه فرعی تغیر ناپذیر
Invariants of An Algebraic Equation	تغیر ناپذیری های یک معادله جبری
Inverso	مکونس، عکس
Inverse Calculation	محاسبه مکونس
Inverse Figure	شکل مکونس
Inverse of A Function	مکونس یک تابع
Inverse of An Element	مکونس یک عنصر
Inverse of An Operation	مکونس یک عملیه
Inverse of A Number	مکونس یک عدد
Inverse Operation	عملیه مکونس
Inverse Ratio	نسبت مکونس
Inverse Relation	وابطه مکونس
Inverse Squares	مربعهای مکونس
Inverse Trigonometrical Function	تابع مکونس مثلثاتی
Inverse Triplex Rule	مکونس قانون ثلا ثی (سه گانه یی)
Inverse Variation	تغییر مکونس- تحول مکونس

صاحب امتیاز:
وزارت تعلیم و تربیه
افغانستان

Intermediate Frequency	فریکانس متوسط، ترد د متوسط
Interpolate	استکمل داخلی
Interpolation	انترپولیشن، استکمال: محاسبه قیمت یک تابع بین دو قیمت
Interpolation Formulas of Newton	فرمولهای استکمال: «نیوتون هرمت لگر ایز»
Hermite and Lagrange	هرمیت و لارنژ
Interpolation by A Logerithmic Or Trig. Table	انترپولیشن یا محاسبه توسط جدول لوگاریتم یا جدول مثلثات.
Interprate	تعابیر کردن
Intersect	قطع کردن
Intersection	تقاطع
Intersection Angle	زاویه تقاطع
Intersection (Imaginary)	تقاطع موهومی
Intersection of Two Lines	تقاطع دو خط
Intersection of Two Sets	تقاطع دوست
Intersection of Two Surfaces	تقاطع دو سطح
Interval	مسانه
Interval (Closed)	مسانه بسته
Inteval (Confidence)	مسانه اطمینان
Interval (Open)	مسانه باز
Intransitive Relation	رابطه غیر انتقالی
Intrinsic Equations of A Space	معادلات طبیعی یک فضاء
Intrinsic Curve	معادلات طبیعی یک منحنی
Intrinsic properties of A Curve	آن خواص ثابت منحنی است که به تغیر دادن سیستم کیمیات وضعیه آن تغیر نمیخورد

Irreducible	ساده نشدنی - تخلیص ناپذیر
Irreducible Equation	معادله تخلیص ناپذیر
Irreducible Matrices	متریکس ها یا صفحات تخلیص ناپذیر
Irreducible Module	مودلو تخلیص ناپذیر
Irreducible Polynomials	چند جمله های تخلیص ناپذیر - چند جمله های غیر قابل تجزیه
Irreducible Root	جذر تخلیص ناپذیر
Irreducible Transformation	تحویل تخلیص ناپذیر
Irregular Curve	منحنی غیر منظم - منحنی نامنظم
Irregular Figure	شکل غیر منظم - شکل نامنظم
Irregular Pyramid	هرم غیر منظم
Irregular Shape	شکل نامنظم
Irrational	دوران ناپذیر
Irrational Vector	وکتور دوران ناپذیر
Isobar	هم فاصله
Isobar Lines	خطوط متساوی ضغط / خطوط هم فاصله خطوط هم طول.
Isobary Center	مرکز شکل مساوی
Isocentre	هم مرکز
Isoclinic Lines	خطوط هم میل
Isogonal	متساوی الاضلاع - هم ضلع - هم زاویه متساوی الزاویه
Isogonal Affine Transformation	تحویل هم زاویه بین افین - هم ضلعی افین
Isogonal Conjugate Lines	خطوط مزدوج متساوی القسم
Isogonal Lines	هم ضلع (خطوطی که از راس یک زاویه عبور نموده و نظر به ناصف آن زاویه متناظر باشد.)

صاحب امتیاز:
 وزارت تعلیم و تربیه
 افغانستان

Inversely	بعکوسا
Inversely Proportional	بعکوسا متناسب
Inversion	تقلیب (انقلاب)
Inversion Center	مرکز تقلیب (انقلاب)
Inversion Circle of A Point	دایره انقلاب یک نقطه نظر به یکدایره
With Reference A Circle	دایره انقلاب یک نقطه نظر به یک کره
Inversion of A Point with	دایره ایک نقطه نظر به یک کره
Reference to A Sphere	تقلیب یک تراویف
Inversion of A Sequence	تعاکس پذیر
Invertible	سرمایه گذاری
Investment	تعماکس شدن
Involute	تعماکس یک منحنی
Involute of A Curve	تماکن
Involution	تماکن یک خط
Involution on A Line	استلزم ام در برداشت
Involve	غیر نسبتی
Irrational	تابع الجبری غیر نسبتی
Irrational Algebraic Function	معادله غیر نسبتی
Irrational Equation	نماء (ملاقت نماء) غیر نسبتی
Irrational Exponent	تابع غیر نسبتی
Irrational Function	عدد غیر نسبتی
Irrational Number	حل غیر نسبتی - جذر غیر نسبتی
Irrational Root	وکتور غیر نسبتی
Irrational Vector	وکتور غیر نسبتی

J

Jacobi's Elliptic Function (1804-1851)	تابع بیضوی شکل « جکوبی »
Jacobi's Polynomials	چند جمله های « جکوبی »
Jacobi's Theorem	قضیه « جکوبی »
Jensen's Inequality	غیر مساوات « جین من »
Join	اتصال، اتحاد، یک جا شدن
Jordan Curve	منحنی « جورдан »
Jordan Curve Theorem	قضیه منحنی « جوردان »
Jordan Matix	صف (متریکس) « جوردان »
Junction Curve	منحنی توصیل (منحنی توصیف)

K

Kappa Curve	منحنی کپا
Kei Function	تابع « کی »
Ker Function	تابع « کیر »
Kilogram	کیلوگرام: واحد کننه در سیستم متریک
Kilometer	کیلومتر: یک هزار متر
Knot	سرعت یک میل بحری فی ساعت
Knot in Topology	منحنی گره، یا حلقه شده، گره تپالوجی
Konigsberg Bridge Problem	مسئله « پل کنیسبرگ »
Kronecker Delta	دلتا « کرونیکر »
Kurtosis (Statistics)	کورتاویس: اندازه همواری یا شامخ بودن یک منحنی که توزیع وقوع تکراری را تشریح میکند.

Isogonal Transformation

تحویل که در نتیجه آن زوایای یک شکل ثابت نگاه داشته شود.

Isolate A Root

جدا کردن جذر - تشخیص جذر - جذر تشخیص شده

Isometric Family of Curves on A Surface

فamilی منحنی های اندازه گی یک سطح

Isometric Map

تصویر هم اندازه گی

Isometric Parameters

پرامتر های هم اندازه گی

Isometric Surfaces

سطوح هم اندازه گی

Isometric System of Curves on A Surface

سیستم منحنی های هم اندازه گی یک سطح

Isometry

هم اندازه گی

Isometry (Linear)

هم اندازه گی خطی

Isometry (Skew Vectorial)

هم اندازه گی وکטורی مساوی

Isometry (Vectorial)

هم اندازه گی وکوری

Isomorphsim

هم شکل

Isomorphous

هم شکل

Isoperimetric Inequalities

غیر مساوات های هم پر امتریک

Isosceles Triangle

مثلث متساوی الساقین

Iterate

تکرار

Iterated Integral

تکرار آنما کردن در یک انتام دو متتحوله متتحول اول را

ثابت تصور کرده و نظر به درم انتام صورت میگیرد و بهین قسم

متتحول دوم را ثابت فرماید اشته و نظر به اول انتام

صورت میگیرد)

Lattice Rectum	لشريکتم: و تریت که از محراق گانشه و به محور تاظر يك قطع مخروط عمود باشد
Lattice Rectum of A Hyperbola	لشريکتم يك ها پير بولا
Lattice Rectum of An Ellipse	لشريکتم يك اليس
Laurent Expansion	توسعه و اكتشاف « لارينت»
Laurent Series	سلسله « لارينت »
Law	قانون
Law (Associative)	قانون اشتراکي / يكجا گيرى / انجمنى
Law (Commutative)	قانون تبديلى
Law (Distributive)	قانون توزيعى
Law of Sine	قانون ساين
Leading Coefficient	ضرير ب هنا ضرير حد درجه بلندترین يك چند جمله يك متوجه
Least Common Denominator	كوچكترين مخرج مشترك (L.C.D.)
Least Common Multiple	كوچكترين مضرب مشترك (L.C.M.)
Lebesgu Integral	اتمام « بيسکو »
Left Hand Curve	منحنى دست چپ
Left Identity	عنصر بي تاثير چپ ، عبيت طرف چپ
Leg of A Right Triangle	ضلع يك مثلث قائم الزاويه
Legendre's Diferencial Equation	معادله تفاضلى « لزاندر»
Legendre's Function	تابع « لزاندر»
Legendres' Polynomials	چند جمله هاي « لزاندر»
Legendre's Symbol	علامه « لزاندر»
Leibniz Theorem	قضيه « لبئز»

صاحب امتياز:
 وزارت تعليم و تربيه
 افغانستان

L	فارمول انترپوليشن « لگرانژ »
	طريقه خرابip « لگرانژ » (طريقه دریافت قيمتهاي اعظمي واصغرى يك تابع چندين متوجه در صورت كه روابط بين متوجهها داده شده باشد)
	قضيه « لگرانژ »
	تابع « لگرانژ »
	معادله تفاضلى « لگور »
	چند جمله هاي « لگوري »
	معادله تفاضلى « لا پلاس »
	اكتشاف يك ديرمينات بطريقه « لا پلاس »
	تحويل « لا پلاس »
	نظريه « لا پلاس »
	ثبوت کامنه يك متريكس (صفت)
	مساحت جانبى
	كاره جانبى
	وجه جانبى
	تقليل جانبى
	جانبيت
	سطح جانبى
	لئيس: يك ست قسمى مرتب که دو عنصر آن حاوي بزرگترین حد پانين و كمترین حد بالا باشد .

Linear.	خطی
Linear Algebra.	الجبر خطی
Linear Combination	ترکیب خطی
Linear Congruence	انطباق خطی
Linear Differential Equation	معادله تفاضلی خطی
Linear Element	عنصر خطی
Linear Equation	معادله خطی
Linear Function	تابع خطی
Linear Independence	متغول مستقل خطی
Linear Interpolation	انtrapولیشن خطی ، محاسبه خطی
Linearly	مستقیماً خطی بودن
Linearly Dependent	مستقیماً
Linearly Independent	مستقیماً مستقل
Linearly Ordered set	ست مستقیماً مرتب
Linear Programming	پروگرام کردن خطی
Linear Regression	ارجاع خطی
Linear System of Equations	سیستم معادلات خطی
Linear Transformation	تحویل خطی
Line Bisector	ناصف خط
Line (Curve)	خط منحنی
Line Direction	استقامت خط
Line Equation	معادله خط
Line (Half)	نیم خط - شعاع
Line of Center	خط مرکز

صاحب امتیاز:
وزارت تعلیم و تربیه
افغانستان

Lemma

لمینسکت (محل هندسی یک راس یک مثلث است طوری که حاصل ضرب در ضلع مجاور آن ثابت بوده و مساوی به یک چارم مربع ضلع سوم آن باشد.)

Length of A Curve

Length of A Segment

L'Hopital's Rule

Like or Similar Triangles

Likelihood Ratio

لومسان: (محل هندسی یک نقطه یک خط طوری که فاصله آن از تقاطع این خط با یک دایره ثابت بوده و خطا مذکور در اطراف یک نقطه دایره پیش خواهد.)

Limit

Limitation

Limit (Finite)

Limit Fundamental Theorem

Limit (Inductive)

Limit (Infinite)

Limit of A Class Interval

Limit of A Function

Limit of A Sequence

Limit of Propotionality

Lindelof Space

Line

قضیه صفر ا

لمینسکت

(محل هندسی یک راس یک مثلث است طوری که حاصل

ضرب در ضلع مجاور آن ثابت بوده و مساوی به یک چارم مربع

ضلع سوم آن باشد.)

طول یک منحنی

طول یک قطعه خط

قاعده «لا هویتل»

مثلثات مشابه

نسبت نمونه های کیفی یک احتمال

لومسان: (محل هندسی یک نقطه یک خط طوری که فاصله آن از تقاطع

این خط با یک دایره ثابت بوده و خطا مذکور در اطراف یک نقطه

دایره پیش خواهد.)

حد

محابد ساختن

لست ، حد معین

قضیه اساسی لست

قیامن لست

حد بالست غیر معین

حد یا لست مسافه یک کلاس

حد یا لست یک تابع

حد یا لست یک ترادف

حد یا لست تناسب

قضایی «لیندلوف»

خط

Logarithmic Coordinate Paper	کاغذ گراف گهیات وضعیه لوگاریتمی
Logarithmic Coordinates	مختصات لوگاریتمی
Logarithmic Cosecant	کوسینکت لوگاریتمی
Logarithmic Cosine	کوساین لوگاریتمی
Logarithmic Cotangent	کوتانجنت لوگاریتمی
Logarithmic Curve	منحنی لوگاریتمی
Logarithmic Derivative of A Function	مشتق لوگاریتمی یک قابع
Logarithmic Equation	معادله لوگاریتمی
Logarithmic Function	قابع لوگاریتمی
Logarithmic Function of Complex Variable	قابع لوگاریتمی متغول مختلف
Logarithmic Secant	سینکت لوگاریتمی
Logarithmic Sine	سین یون لوگاریتمی
Logarithmic Solution of A Triangle	حل لوگاریتمی یک مثلث
Logarithmic Tangent	تانجنت لوگاریتمی
Logarithmic Transformation	تحویل لوگاریتمی
Logarithm's (Common)	اوگاریتم مروج لوگاریتم قاعده ۱۰
Logarithm's (Hyperbolic)	لوگاریتم هایبر بولی
Logarithm's (Naturale or Napierian)	لوگاریتم طبیعی یا نیپیرین
Logarithm's Table	جدول لوگاریتم
Logic	منطق
Logistic	مهارت داشتن محاسبه منطقی
Logistic Curve	منحنی منطقی
Long Division	تقسیم طولی
Loop of A Curve	حلقه یک منحنی

صاحب امتیاز:
وزارت تعلیم و تربیه
افغانستان

Line of Intersection	خط تقاطع
Line of Matrix	خط سفت
Line Projectin	ارسام خط
Line Segment	قطعه خط
Line Segment (Midpoint)	نقله و سفل قطعه خط
Line (Straight)	خط مستقیم
Liouvill Nmder	عدد «لوفیل»
Liouvill Series	سلسله «لوفیل»
Liouvill Theo rem	قضیه «لوفیل»
Liter	لیتر: حجم یک دیسیمتر مکعب
Literal	حرفی
Literal Equation	معادله حرفی
Literal Expamsion	توسعه حرفی
Literal Notation	علاوه گذاری حرفی
Lituus (Litui)	منحنی قرمیت مانند
Local Value	قیمت محلی
Locally Compact	تحلیص محلی - تجمع محلی
Location Theorem	قضیه محل ساختن
Loci	جمع محل هندسی
Locus	محل هندسی
Logarithm	لوگاریتم
Logarithm (Basis)	قاعده لوگاریتم
Logarithm (charecterstics)	مشخصه لوگاریتم
Logarithmic	لوگاریتمی

Mathematics (Applied)	ریاضیات تطبیقی
Mathematics (Higher)	ریاضیات عالی
Mathematics (Pure)	ریاضیات خالص
Mathieu's Differential Equation	معادله تفاضلی «میو»
Matrices.	صفوف متریکسها
Matrices (Product).	حاصل ضرب صفوف، حاصل ضرب متریکسها
Matrix.	ماتریکس
Matrix Addition.	جمع صفت، جمع متریکس
Matrix (Associate).	اشتراک متریکس، مزدوج هر متین یک متریکس
Matrix (Augmented).	یک ست معادلات خطی همزمان
Matrix Calculation.	محاسبه صفت، محاسبه متریکس
Matrix (Complex Conjugate)	مزدوج مختلط متریکس یا صفت
Matrix (Canonical Form)	شکل ساده و اساسی متریکس
Matrix Column.	ستون متریکس
Matrix (Congruent)	انطباق پذیری متریکس
Matrix (Diagonal)	متریکس قطری، صفت قطری
Matrix (Identity)	متریکس هایت، صفت بی تاثیر
Matrix (Jordan).	صف یا متریکس «جوردن»
Matrix (Line of)	خط متریکس
Matrix (Norm of)	نارم صفت یا نارم متریکس
Matrix (Normal)	صف عمودی یا متریکس نارمل
Matrix of A Linear Transformation	متریکس یک تحویل خطی
Matrix of The Coefficients	متریکس فربیب ها
Matrix (Orthogonal)	صف متعامد یا متریکس متعامد

صاحب امتیاز:
وزارت تعلیم و تربیه
افغانستان

Lower Bound	حد پایین
Lowest Dimention	کمترین بعد
Lowest Term of A Fraction	حد ساده ترین یک تابع
Lune	یک حسه یک کره که توسط دو نیم دایره علیم محدود شده باشد.
Luzin's Theorem	قضیه «لوژین»

M

Maclaurin's Series (Theorem)	سلسله «ماکلارن»
Magic Square	مریخ جادویی
Magnitude (Geometrical)	اندازه بزرگ «هلنسی»
Major Arc	قوس بزرگ، قوس اطول
Major Axis	محور اطول
Major and Minor Segments of A Circle	قطعات (قوسهای) اطول و اصغر یک دایره
Manifold	چند فاته
Mantissa (of A Logarithm)	متیا و یا قسم اعشاری لوگاریتم
Many Vuled Function	تابع چند قیمه
Map	رسم تصویر یک عنصر، هم کردن
Mapping	تصویر کشی، مپینگ
Mark (Statistic)	قیمت و یا نام که به یک صفت مشخص داده میشود.
Mass Unit	واحد کتله
Matched Groups	گروه های متقابل
Mathematical Aanlysis	تجزیه و تحلیل ریاضی
Mathematical Induction	قياس ریاضی
Mathematical System	سیستم ریاضی
Mathematics.	ریاضیات

Mean (Error)	خطیط متوسط - اشتباه متوسط
Mean (Geometric)	وسط هندسی
Mean (Hormonic)	وسط مولفه - وسط توافق
Mean Ordinate	تر تریب متوسط
Mean Proportional	وسط تناسب
Mean Square Error	مربع خطیط متوسط - مربع اشتباه متوسط
Mean Square Ordinate	مربع تر تریب متوسط
Mean (Statistical)	اوست - وسط (احصائی)
Mean Term of A Proportional	حدوست یک تناسب
Mean Value of A Function	قیمت اوست یک تابع
Mean Value Formula	فارمول قیمت وسط
Mean Value Theorems	قضایای قیمت وسط
Measurable	قابل اندازه گیری - پیمایش پذیر
Measurable Function	تابع پیمایش پذیر
Measurable Set	ست پیمایش پذیر
Measure	اندازه کردن - پیمایش کردن
Measure Algebra	الجبر اندازه گیری - الجبر پیمایش
Measure (Angular)	اندازه زاویه بی
Measure (Board)	تحته پیمایش - تحته اندازه
Measure (Qubical)	اندازه مکعبی
Measure (Decimal)	اندازه اعشاری
Measure (Exterior)	اندازه خارجی
Measure (Interior)	اندازه داخلی
Measure (Linear)	اندازه خطی

صاحب امتیاز:
 وزارت تعلیم و تربیه
 افغانستان

Matrix (Rank of)	رتبه متریکس ، رتبه صفت
Matrix (Reducible Representation of A Group)	متریکس از آن تخلیص یک گروه
Matrix (Regular)	متریکس منظم یا صفت منظم
Matrix (Reversible)	متریکس قابل رجعت ، صفت ارجاعی
Matrix (Scalar)	متریکس یا صفت سکالری
Matrix (Skew Symmetric)	متریکس یساری تاظاری
Matrix (Square).	متریکس مربع
Matrix (Transpose)	صفوف منقوله، متریکس منقوله
Matrix (Unit)	متریکس واحد، صفت واحد، صفت یگانه
Matrix (Unitary)	صفت واحدی؛ متریکس واحدی
Maxima	جمع اعظمی
Maximal	بزرگ - اعظم
Maximal Member of A Set	عنصر بزرگ - یک ست
Maximal Number	عدد بزرگ
Maximum	اعظمی
Maximum (Absolute)	اعظمی، مطلق
Maximum Point.	نقطه اعظمی
Maximum (Relative)	اعظمی نسبتی
Maximum Value Theorem	قضیه قیمت اعظمی
Mean (Arithmetic)	وسط حسابی
Mean Axis of An Ellipsoid	محور وسط یک ایلیپساید (شبیه بیضوی)
Mean Curvature of A Surface	انحنای متوسط یک سطح
Mean Deviation.	انحراف متوسط

Method

Method of Coefficients

Method of Divisors

Method of Exhaustion

Method of Least Squares

Method of Substitution

Metric Space

Metric System

Metrizable

Micro

Microgram

Micrograph

Micrometer

Micromillimeter

Micron

Midline

Midpoint

Mil واحد از مساحتی به $\frac{1}{3600}$ یک دوره مکمل یا 5625°

قسریسما $\frac{1}{1000}$ حصة ریدیان

میل (واحد مسافت)

میلی - هزار حصة

میلیون - هزار چند هزار

تصویر - مصادر - صفا (صفری)

منحنی - مصادر - صفا

طريقه

طريقه ضربيها

طريقه قاسمه ها

طريقه تحليلي

طريقه مربعات كمترین

طريقه تعريفی

فضای متريک

سيستم متريک

متري ساختن

ميکرو ، ميليون

ميلىتر ، حصة يك گرام

مرسام آله ترميسي

ميلىون حصة متر

ميلىون حصة يك ميليمتر

ميکرون - ميليون حصة يك متر

خط وسط

نقطه وسط

صاحب امتياز:
وزارت تعليم و تربيه
افغانستان

Meaurements

Measurement of Dihedral Angles

Measure of A Set.

Measure of A Spherical Angle

Measure of Central Tendency

Measure of Dispersion

Measure Ring

Measure Zero

Median Deviation

Median

Median of A Trapezoid

Median of A Triangle

Median Point

Meg (Mega)

Mellin Inversion Formulas

Member of An Equation

Member of A Set

Menelaus Theorem

Mensuration

Meridian Circle

Meridian Curve on A Surface

Meridian Line

Meter.

Meter Ruler.

پیمایش اندازه گیری

اندازه گیری زوایای دووجهی

اندازه يك مت

اندازه يك زاویه کروی

اندازه تابیل (میلان) مرکزی

پیمایش پاشانی - اندازه دیسپرشن (پاشیدگی)

حلقه اندازه

صفر اندازه

انحراف میانه

میانه

میانه يك ذو ذئنه

میانه يك مثلث

محل تقاطع میانه های يك مثلث

ميلىون چند

فارمولهای تقلیب « ملین »

عنصر يك معادله

عنصر يك مت

قضیه « مینی لیوس »

اندازه گیری قیمت کیتیهای هندسی

دایره مریدیان (طول ایله)

منحنی مریدیان بالائی يك سطح حسه دایره

کبیره يك گره.

خط مریدیان (قسمت طول ایله)

متر : واحد اساسی طول در سیستم متریک است

خطکش متري

Modular Function	تابع هم مقیاس - تابع هم نهشت
Modular Group	گروه هم مقیاس - گروه هم نهشت
Modular Lattics	لنس هم مقیاس - لنس هم اندازه - لنس هم نهشت
Module	مدول: واحد اندازه گیری، - مقیاس
Modulus of A Complex Variable	هم نهشتی یک متتحول مختلط هم مقیاس
	یک متتحول مختلط
Modulus of A Congruence	هم نهشتی یک انطباق پذیری - هم مقیاس یک انطباق پذیری .
Modulus of Logarithms	هم نهشتی یک لوگاریتم.
Moment Distribution	توزيع مومنت
Moment of Frequency	مومنت تکرار وقوع - مومنت فریکانس
Monic Polynomial	چند جمله‌ای که شریهای حدود آن اعداد قام بوده و ضریب حد درجه بلند ترین آن یک عدد مثبت باشد.
Monogenic Analytic Function	تابع تحلیلی موجودیک .
Monoid	یک تیجده گروه‌حاوی عنصری تاثیر (عنصر، عینیت)
Monomial	یک حله الجبری
Monomial Function	تابع یک حله بی
Monotone	یکنواخت
Monotone Convergence Theorem	قضیه تقارب یکنواخت
Monotone Decreasing Quantity	مقدار متناقص یکنواخت
Monotone Increasing Quantity	مقدار متزايد یکنواخت
Monotonic	یکنواخت
Monotonic Decreasing	نافوض یکنواختی
Monotonic System of Sets	سیستم یکنواختی سهای

صاحب امتیاز:
 وزارت تعلیم و تربیه
 افغانستان

Minimal Equation	معادله مصغر - صفر ا
Minimal Straight Line	خط مستقیم مصغر - صفر ا
Minimal Surface	سطح مصغر - صفر ا
Minimum	اصغری
Minimum (Relative) of A Function	اصغری نسبی یک تابع
Minor	اصغر
Minor Arc of A Circle	قومن اصغر (صفر ا یک دایره)
Minor Axis of An Ellipse	محور اصغر (اقصر) یک الیس
Minor (Complementary)	مکمله اصغری
Minor of An Element in A Determinant	صغریت یک عنصر در یک داله
Minor (Singed)	علامه اصغری
Minuend	مفرق منه (تفریق میشود ازین)
Minus	منفی
Minute	کم، کوچک
Mixed Decimal	اعشاری مخلوطا
Mixed Expression	افاده مخلوطا
Mixed Number	عدد مخلوط (کسر مخلوط)
Mobius' Function (1790-1868)	تابع « موبیوس »
Mobius' Strip	فیث « موبیوس »
Mobius' Transformation	تحویل « موبیوس »
Mode (Statistics)	مود: در احصائیه تجمع تکرار وقوع
Modular	هم مقیاس - هم نهشت - هم اندازه
Modular Arithmetic	هم مقیاس حسابی - هم نهشت حسابی
Modular (Elliptic)	هم مقیاس بیضی - هم نهشت بیضی

Multiple Valued of The Roots of An Equation	بجلور چند قیمتی یک معادله
Multiple Valued of Two Vectors	قیمت های چند گانه دو وکتور
Multipl Valued Polynomials	چند جمله ای چند قیمتی
Multiplicand	جزء ضربی (اجزاء ضربی)
Multiplication	ضرب
Multiplication of Determinants	ضرب دالمهها یا دیتر مینمات ها
Multiplication of Polynomials	ضرب چند جمله ها
Mulatiplication of The Roots. of An Equation	ضرب جلور یک معادله
Mulatiplication of Series	ضرب سلسله
Mulaiplication of Vectors	ضرب وکتور ها
Mulaiplication Property of One and Zero	خاصیت یک و صفر در ضرب
Multiplioutive Inverse	معکوس ضربی
Multiplier	عامل ضربی - جز ضربی
Multiply	ضرب کردن
Mutually Equiangular Polygones	چند ضلعی های متقابل که وسعت زوایای شان یک به یک مساوی میباشد.
Mututally Equilateral Polygons	چند ضلعی های متقابل که طول اضلاع شان یک به یک مساوی میباشد.

N

Napierian Logorithms	لوگاریتم «نپیرین» یا طبیعی
Napier's Analogies	مشابههای «نپیر» فارمول های مطابقت ها بین زوایا و اضلاع مثلثات کروی)
Nappe	یک حصه قطع شده یک سطح مخروطی که از راس قطع شده باشد.

Moore-Smith Convergence (1862-1932)	تقارب «مور سمیش»
Moore-Smith Directed System	سیستم موجه «مور و سمیت»
Moore Smith Set	sett «مور و سمیت»
Moore Smith Sequence	ترادف «مور و سمیت»
Morera's Theorem	قضیه «موریز»
Morphism	شكلی - مارفیزم
Multi Foil	چند برگه
Multilinear Function	تابع چند خطی
Multimodal	چند نمونه بی
Multinomial	مجموع چند حد یک آفاده جبری
Multinomial Theorem	قضیه چند حد - قضیه اکشاف ماتریسی مجموع حدود یک آفاده جبری .
Multiple	مضرب
Multiple (Common)	مضرب مشترک
Muhiple Correlation	ارتباط چند گانه
Multiple Integral	انتقام چند گانه
Mul:iple Point	نقطه چند گانه
Multiple Root of An Equation	جلور چند گانه یک معادله
Multiple Valued	چند قیمتی
Multiple Valued Determinant	دالة چند قیمتی
Multiple Valued Function	تابع چند قیمتی
Multiple Valued of A Determinant by A Scalar	قیمت چند گانه یک دالة توسعه یک سکالر .
Multiple Valued of Series	سلسله چند قیمتی

Network of Circles	شبکه دوایر
Neumann's Function	تابع «نیومن» (1798-1895)
Newton Interpolationn Formula	فارمول اینترپولیشن «نیوتون» (1642-1727)
Newton's Identities	مطابق‌های (عیت‌های) «نیوتون»
Newton's Inequality	غیر مساوات «نیوتون»
Newton's Method of Approximation	طریقه تخمیشی «نیوتون»
Newton's Three-Eight Rule	قاعده سه هشت «نیوتون»
Newton's Trident	قانون «نیوتون» برای یافتن جمله منحنی درجه سوم
Nilpotent	نایپدید ساختن طاقت
Nil Segment	قطعه خطي که مبدأ و انجام آن عین نقطه باشد.
Nine Casting Out Nines	طرح نو
Nine Point Circle	دایره نو نقطه بی
Nodal Line	آن خطیک شکلی که حین دوران و پرخاندن شکل ثابت بماند.
Node	نقطه یک منحنی و یا یک سطح که در آنیست از یک معما رسم شده بتواند.
Node of A Curve	آن نقطه منحنی که در آن پیش از یک معما رسم شده بتواند.
Noetherian Ring	شرط زنجیری حلته ها - حلته «نیودیر» (1882-1935)
Nomogram	فوموگرام یک گراف مشکل از سه منحنی و یا خط مندرج که در اثر گذشتن کتاره آن بالای یک متحول دو متحول مرتبه دیگر آن تعیین شده می‌تواند.
Non	نفی - عدم وجود / غیر مودیت
Nonegon	نوصلی - متسع
Nondense Set	ست غیر متناهی
Non- Euclidean Geometry	هندسه غیر اقلیدوسی
Nonlinear	غیر خطی

صاحب امتیاز:
وزارت تعلیم و تربیه
افغانستان

Natural Equation of A Space Curve	معادله طبیعی یک منحنی فضایی
Natural Logarithms	لوگاریتم طبیعی
Natural Numbers	اعداد طبیعی
Naught	صفر
Nautical Mile	میل بحری که مساویست به ۶۰۸۰ فوت
Necessary Condition ForCon vergence	شرط لازمی تقارب
Negation of A Proposition	نفی یک فرضیه - نفی یک پیشنهاد
Negative	منفی
Magative Angle	زاویه منفی
Negative Correlation	ارتباط منفی
Negative Direction	استقامت منفی
Negative Exponent	طاقت نابای منفی
Negative Number	عدد منفی
Negative Part of A Function	قسمت منفی یک تابع
Negative Sign	علامه منفی
Neighborhood	محدود، جوار
Neighborhood of A Point	محدود یک نقطه - جوار یک نقطه
Neglect	حذف کردن - صرف نظر کردن
Negligible	قابل صرف نظر کردن - قابل صرف نظر
Nested Intervals	آشیانه مسافت ها یک ترادف، مسافت نیکمه ریکی آن شامل قبلي اش میباشد.
Nested Sets	آشیانه سهها، مجموعه سههاست که لااقل هر ای دو عنصر بود، یکی آن شامل دیگری میباشد.
Net	خالص

Normal Subgroup	گروه قرعی نارمل
Normal To A Curve	عمود- نارمل (به یک منحنی)
Normal To A Surface	نارمل (عمود) بر یک سطح
Normal Transformation	تحویل نارمل
Norm of A Function	نارم یک تابع
Norm of A Matrix	نارم یک صفت (متریکس)
Norm of A Quaternion	کواترنیون : یک حامل و یامقدار که بحیث مجموع یک عدد حقیقی و سه عدد مختلط ارائه میشود
Norm of A Transformation	نارم یک تحویل
Norm of A Vector	نارم یک وکتور
Notation	علاوه گذاری
Notation Continuation	علاوه گذاری متداوم
Notation (Factorial)	علاوه گذاری فکتوریل
Notation (Functional)	علاوه گذاری تابعی
Nought	صفر
N - tuple	n گانه بی
Null	خالی
Null Hypothesis	فرضیه خالی (فرضیه احصایه ویست، جمعیتی را که از آن نموده اتخاذ میگردد مشخص میسازد .)
Null Matrix	صف خالی / متریکس خالی / متریکس که تمام عناصر آن صفر باشد
Null Sequence	ترادف که لست آن صفر باشد
Null Set	ست خالی
Number	عدد
Number (Absolute)	عدد مطلق

صاحب امتیاز:
 وزارت تعلیم و تربیه
 افغانستان

Nonperiodic.	غیر تکراری
Nonremovable Discontinuity.	غیر متمایدیت غیر قابل بی جای ساختن
Nonrepeating Decimal.	کسر اعشاری غیر تکراری - غیر متوالی
Nonresidue.	اگر مطابقت $\equiv a \pmod{m}$ حل داشت باشد بنام Residue. حل نداشته باشد بنام Non Residue.
Nonsingular Linear Transformation.	یک تحویل خطی که دالة آن صفر نباشد
Norm.	نارم - اوسط معیار - درجه
Normal Curvature of A Surface	نارمل (عمود) انتها یک سطح
Normal Derivative.	مشتق نارمل
Normal Distribution.	توزیع نارمل
Normal Equations.	معادلات نارمل
Normal Extension of A Field.	توسعه نارمل یک ساخته
Normal Family of Analytic Functions.	فamil نارمل توابع تحلیل
Normal Form of An Equation.	شکل نارمل یک معادله
Normal Function.	تابع نارمل
Normality.	عمودیت
Normal Line.	خط عمود - خط نارمل
Normal Matrix.	صف نارمل
Normal Number.	عدد نارمل
Normal Order.	قریب نارمل
Normal Planes.	مستويات نارمل
Normal Section of A Surface.	قطع نارمل (عمودی) یک سطح
Normal Sections	قطعات نارمل (عمودی)
Normal Space	فضایی نارمل

Numbers (Random)	اعداد کیفی - اعداد حسب الخواص
Numbers Reciprocal of Each Other	اعداد معکوس یکدیگر
Numbers (Relative Prime)	اعداد متباین - اعداد اولی نسبت به یکدیگر
Numbers (Square)	اعداد مجنور تمام
Numbers System	سیستم اعداد
Number Triangular	اعداد مثلثی
Numerals	ارقام
Numerals (Hindu-Arabic)	ارقام هند و عرب
Numerals (Roman)	ارقام رومی
Numeraion.	شمردن - شمارش
Numerator	صورت
Numerical	عددی
Numerical Determinant	دلایل عددی
Numerical Equations	معادلات عددی
Numerical Phrase	طرز ترکیب و تولید عددی جمله فا مکمل
Numerical Sentence	بيانیه عددی - جمله عددی
Numerical Space	فضای عددی
Numerical Straight Line	خط مستقیم عددی
Numerical Value	قيمت عددی

O

Oblat Ellipsoid of Revolution	البس سوایده دورانی - پیاز شکل
Oblique	مايل
Oblique Angle	زاويه که مضرب زاويه قائمه باشد
Oblique Coordinate	محورات كمييات وضعيه مايل
Oblique Circular Cone	مخروطي که محور آن به قاعده اش مايل باشد

Number (Abstract)	عدد مجرد
Number (bundent)	عدد زیاد (عددیست که مجموع عوامل ضریبی آن از آن بیشتر است)
Number (Arithmetic)	عدد حسابی
Number (Cardinal)	عدد اصلی
Number (Complex)	عدد مختلف
Number (Concrete)	عدد مجسم - عدد کانتکریت
Number (Counting)	عدد محاسبی
Number (Deficient)	عدد ناقص (عددیست که مجموع عوامل ضریبی آن از آن کمتر است)
Number (Fractional)	عدد کسری
Number (Integers)	اعداد تمام
Number (Irrational)	عدد غیر نسبتی
Number (Negative)	عدد منفی
Number (Natural)	عدد طبیعی
Number (Ordinal)	عدد ترتیبی
Number (Perfect)	عدد مکمل (کامل)
Number (Positive)	عدد مثبت
Number (Real)	عدد حقیقی
Number (Prime)	عدد اولی
Number (Rational)	عدد سنتی
Number (Scale)	عدد مدرج
Number (Theory)	نظریه عدد
Number (Whole)	عدد کل
Numbers Prime to Each Other	اعداد متباین - اعداد اولی نسبت به یکدیگر
Numbers (Pythagorean)	اعداد فیثاغورث

Open Set of Points	ست باز نقاط
Open Statement	بيانه باز
Operation	عملیه
Operation (Binary)	عملیه دوگانه بی
Operation (External)	عملیه خارجی
Operation (Internal)	عملیه داخلی
Operation (Ternary)	عملیه سهگانه بی
Operation (Unary)	عملیه یگانه بی
Operator	عامل
Operator (Differential)	عامل تفاضلی
Opposite Angle	زاویه متقابل الراس
Opposite Side	ضلع مقابل
Opposit Vertices	رؤس مقابل
Oral Exercises	تمرينات شفاهی
Order	ترتیب
Ordered	مرتب
Ordered Field	ساخته مرتب
Ordered Integral Domain	انتگرال دومین مرتب
Ordered n-Tuple	n گانه های مرتب
Ordered Pair	جوره مرتب
Ordered Partition	انقسام مرتب
Ordered Set	ست مرتب
Ordered Set (Serially)	ست متواالیا مرتب
Ordered Set (Well)	ست خوب مرتب است که هر ست آن حاوی عنصر اولی باشد.

Oblique Line	خط مائل
Oblique Prism	منشور مائل
Observation	مشاهده
Observation Equation	معادله مشاهداتی
Observe	ملاحظه کردن / دیدن / مشاهده کردن
Observer	ملاحظه‌گر مشاهد
Obtuse	منفر بجه
Obtuse Angle	زاویه منفر بجه
Obtuse Triangle	مثلث منفر بجه الزاوية
Octagon	هشت ضلعی
Octahedron	هشت وجهی
Octant	حجره هشتم در فضا
Octillion	اوکتلیون در امریکا عدد 10^{27} و در انگلستان عدد 10^{48} است
Odd	طاق
Odd Function	تابع تاق (تابع که علامه آن در اثر تبدیل علامه متتحول مستقل تغیر نموده قیمت مطلقه آن ثابت نماند)
Odd Number	عدد تاق
Odd Polynomial	چند جمله تاق
One	یک
Onto Function	تابع انترو-تابع بالای تصویر کشی بالائی از X به طرف y
Onto (Mapping of X onto Y)	تحویل انترو
Onto Transformation	
Open Interval	مسafe باز
Open Phrase	جمله نامکمل باز

Origin of A Coordinate Trihedral	مبدأ یک کمیات وضعیه سه وجهی
Origin of A Coordinate Planes	مبدأ یک کمیات وضعیه مستویات
Origin of A Ray	مبدأ یک شعاع
Origin of Cartesian Coordinate	مبدأ کمیات وضعیه قائم
Orthocenter	محل تقاطع عمود ها (ارتفاعات مثلث)
Orthogonal	متعماد
Orthogonal Basis	قاعده های متعماد
Orthogonal Circles	دوایر متعماد
Orthogonal Complement	مکمله متعماد
Orthogonal Functions	توابع متعماد
Orthogonal Matrix	صفت متعماد
Orthogonal Projection	ارتسام متعماد
Orthogonal Substitution	تعویض متعماد
Orthogonal System	سیستم متعماد
Orthogonal Trajectory	مسیر متعماد
Orthogonal Transformation	تحویل متعماد
Orthogonal Vectors	وکتور های متعماد
Orthographic Projection	ارتسام متعماد
Orthonormal	قاعده های متعماد
Osculating Function	تابع اهتزاز گفند - تابع اهتزازی
Osculating Series	سلسله اهتزازی
Oscillation of A function	اهتزاز یک تابع
Osculating Circle	دایره للام
Osculating Plane	مستوی للام

Ordered Triple	سه گانه بی مرتب
Order of A Branch Point of A Riemann Surface	ترتیب یک شاخه نقاط مسطح ریمانی
Order of A Determinant	ترتیب یک داله
Order of A Differential Equation	ترتیب یک معادله تفاضلی
Order of A Group	ترتیب یک گروه
Order of A Infinitesimal	ترتیب اندازه کمیتهای بی نهایت کوچک
Order of An Elliptic Function	ترتیب یک تابع الپسی
Order of A Pole of An Analytic Function	ترتیب جدا کردن یک نقطه
Order of A Radical	قطعی یک تابع تحلیلی
Order of A Zero Point of An Analytic Function	ترتیب مشمر های جذری
Order of Infinity	ترتیب صفر ساختن یک تابع تحلیلی
Order of The Fundamental Operations	ترتیب نا متناهی
Order of Units	ترتیب عملیه های اساسی
Order Properties of Real Numbers	ترتیب واحد ها
Ordinal	ترتیب خواص اعداد حقیقی
Ordinal Number	عدد ترتیبی
Ordinal Type	نوع ترتیبی
Ordinate	ترتیب
Ordinate Average	اوسط ترتیب
Ordinate (Double)	ترتیب دوگانه
Origin	مبدأ

Parallel Circles	دوایر موازی
Parallel Curves	منحنیهای موازی
Parallel Displacement	بیجا ساختن موازی
Parallel (Euclid's Postulate)	اصل موضوع موازات اقلیدوسی
Parallel Lines	خطوط موازی
Parallelogram	متوازی الاضلاع
Parallelogram (Altitude)	ارتفاع متوازی الاضلاع
Parallelogram (Area)	مساحت متوازی الاضلاع
Parallelogram (Base)	قاعده متوازی الاضلاع
Parallelogram (Diagonal)	قطر متوازی الاضلاع
Parallelogram Law	قانون متوازی الاضلاع
Parallelepiped	متوازی السطوح که در جوہ آن چار ضلعیها باشد
Parallelepiped (Rectangular)	مکعب مستطیل
Parallelepiped (Right)	متوازی السطوح قائم
	پر لسل توب متوازی السطوح که طول اضلاع آن متناسب به $\frac{1}{2}$ ، $\frac{1}{4}$ باشد.
Parallel Planes	متوازی السطوح
Parallel Rays	شعاعات موازی
Parallel Surfaces	سطوح موازی
Parallel Vector Field With Respect to the Given Curve	ساقمه موازی و کثور نظر به منحنی داده شده
Parallel Vectors	وکتور های موازی
Parameter	پرامتر
Parameter (Differential)	پرامتر تفاضلی
Parameter (Family)	فamilیل پرامتر

Osculation Point	نقطه لثام (نقطه مماس مشترک دو شاخه هم جهت یک منحنی)
Outer Space	فضای خارجی
Outer Surface	سطح خارجی
Oval	نود / بیضی (یک منحنی بسته که هیشه پهلوی مرکز تحدب دارد)
Oval of Cassini	نود « کیسی نی »

P

Pair	جوره مرتب
Pantograph	پنتوگراف (آله ترسیم)
Parabola	پر ابولای مکعبی (محل هندسی نقاط معادله شکل
Parabola. (Cubical) ($y = kx^3$)	پر ابولای مکعبی (محل هندسی نقاط معادله شکل
Parabola (Diameter)	قطر پر ابولای
Parabola Focal (Property)	خاصیت محراقی پر ابولای
Parabolic Curve	منحنی پر ابولایک
Parabolic Cylinder	استوانه پر ابولایک
Perabolic Partial Differential Equation	معادله تفاضلی قسمی پر ابولایک
Parabolic Segment	قطعه خط پر ابولایک
Parabolic Spiral	حلزونی پر ابولایک
Paraboloid	جسمی است که از دوران یک پر ابولای دور محو رش حاصل میشود.
Paraboloid (Hyperbolic)	پر ابولاید های هایپربولیک
Paraboloid of Revolution	پر ابولاید دوران
Paraboloids (Similar)	پر ابولاید های مشابه
Paracompact Space	یک نوع فضای تپالوژی
Paradox	عقیده مخالف - عقیده عوم (توضیح حقیقت که در ظاهر غلط
	تصور میشود یا توضیح حقیقت غلط نما)
Parallel	موازی

Partition (Ordered)	انقسام مرتب
Part: (Integration by Parts) قسمتها - حجمها : اتمام کردن توسط قسمت ها	
Pascal's Theorem (1623-1662) قضیه «پاسکال»	
Pascal's Triangle مثلث «پاسکال»	
Path مسیر	
Path Curves منحنی های مسیر	
Peak Value قیمت قله - قیمت بلندترین نقطه	
Peano Curve (1858-1932) منحنی «پینو»	
Peano Postulate اصل موضوعه «پینو»	
Peano Space فضای «پینو»	
Pedal Curve منحنی «پیدال» محل هندسی پایه عمودیکه از یک نقطه به یک مماس متتحول یک منحنی داده شده رسم میشود.	
Pedal Triangle مثلث «پیدال»: (مثلث است که از اتصال نقطه های پایه های ارتفاعات یک مثلث حاصل میشود)	
Pellian Equation معادله «پیل»	
Pencil of Circles دسته دوایر : دو ایمپلکت متسوییکه دارای وتر مشترک باشد	
Pencil of Family ست فایملی های پارامتری منحنیات مشترک المستوی که هردو فاصل آن تحت یک زاویه ثابت قطع کنند.	
Curves on A Surface دسته خطوط : تمام خطوط یک مستوی که از یک نقطه میگذورند	
Pencil of Lines Through A Point تمام خطوط هم سمت که به یک خط مفروض موازی میباشد	
Pencil of Parallel Lines تمام مستویهای مشترک الخط	
Pencil of Planes پانزده ضلعی	
Pentadecagon پنج شنبی	
Pentagon	

Parameters (Variation)	تغییر پر امترها
Parametric	پر امتری
Parametric Curves on A Surface	منحنی پر امتریک در یک سطح
Parametric Equations	معادلات پر امتری
Parametric Equations of A Circle	معادلات پر امتری یکدایره معینه
Parenthesis	قوسین
Parity	جفتی: اگر دو عدد قام هردو جفت و یا هردو تاق باشد گفته میشود که آنها عین جفتی دارند
Part (Increased)	حصه، متراز اید
Partial	قسمی
Partial Correlation	ارتباط قسمی
Partial Derivative	مشتق قسمی
Partial Differential	تفاضل قسمی
Partial Differential Equation	معادله تفاضلی قسمی
Partial Differentiation	مشتق کردن (اشتقاق) قسمی
Partial Fractions	کسر های قسمتی
Partial Product	حاصل ضرب قسمی
Partial Quotient	خارج قسمت قسمی
Partial Remainders	باقيمانده های قسمی
Partial Summ of An Infinite Series	مجموع قسمی یک سلسله غیر معین
Particular Solution	حل قسمی
Partition	انقسام
Partition of An Interval	انقسام یک مسافت
Partition of A Set	انقسام یک مجموعه

Periodic Function of A Real Variable	تابع متناوب یک متغول حقیقی
Periodicity	خاصیت تناوب داشتن / یا تناوبیت
Period in Arithmetic	تعداد دسته ارقام کهین عدد قویی توسط کامه از هم جدا می شوند
Period of A Function	تناوب یک تابع
Period of A Number of A Group	کمترین طاقت عنصری تا برابر یک گروه.
Periphery	خط محدود و یامحیط هر شکل سطح یک جسم
Permanently Convergent Series	سلسله همیشه متقابل
Permissible Values of A Variable	قيمتهای جایی یک متغول قيمتهای مجاز یک متغول.
Permutability	ترتیب تغیر پذیری - بیجاء ینبری
Permutation	ترتیب بیجا شدن. تغیر یافتن - مبادله
Permutation (Cyclic)	مبادله دایروی
Permutation Group	گروه مبادلوی
Permutation Matrix	صف مبادلوی
Perpendicular	عمود
Perpendicular Bisector	ناصف عمودی
Perpendicular (Common)	عمود مشترک
Perpendicular Lines	خطوط عمود
Perpendicular Planes	سطوح عمود
Phase (Initial)	عدد اصلی - فاز اصلی
Phi Coefficient	ضریب « فای »
Phi Function	تابع « آیولر » - تابع « فای »
Pi (π)	پای π
Picard's Method (1856-1941)	طریقه « پیکار » ردد

Pentagonal Pyramid	هرم مخمس القاعدة - هرم که قاعده آن پنج ضلعی است
Pentagone (Irregular)	پنج ضلعی غیر منظم
Pentagon (Regular)	پنج ضلعی منظم
Pentagram (of Pythagoras)	ستاره پنج باله که از اتصال قطب های یک پنج ضلعی حاصل می شود طوری که اضلاع آن حدف گردد.
Percent	فيصد
Percentage	فيصلي
Percent Error	غلطی فيصد
Percentile	پرستایل: (یکی از قيمتهای متغول که توزیع را به صد گروه که حاوی تکرار وقوع مساویست تقسیم میکند)
Percent Profit	مقاد فيصد
Percent (Rate)	نرخ فيصد
Perfect Cube	مکعب کامل
Perfect Number	عدد مکمل
Perfect Power	طاقت مکمل
Perfect Square	مربع مکمل
Perfect Trinomial Square	مربع سه جمله کامل
Perimeter	طول منحنی پسته (مانند محیط دایره)
Period	تناوب یا ملول وقت بین دو واقعه مکرر
Period (Conversian)	زمان مقاد
Periodic Continued Fractions	کسور متناوبی / کسور متناوم تکراری
Periodic Curves	منحنی های متناوب
Periodic Decimal	اعشاری متناوب / اعشاری تکراری
Periodic Function	تابع متناوب

Plotting of A Curve	تعیین نقاط در ترسیم یک منحنی
Plus	جمع
Plus Sign	علامه جمع یا علامه مشت
Plus Value	جمع قیمت
Poincaré's Conjecture (1854-1912)	حدس « پاینکر »
Poincaré's Duality Theorem	قضیه دوگانه « پائین کر »
Poincaré's Recurrence Theorem	قضیه تکراری « پاینکر »
Point	نقطه
Point At Infinity	نقطه در بی نهایت
Point by Point Plotting	نقطه به نقطه ترسیم کردن
Point Circle	دایره نقطه وی
Point (Coincident)	نقطه مقطبه
Point (Cyclic)	نقطه دورانی
Point (Decimal)	نقطه اعشاری
Point (Double)	نقطه دوگانه
Point (Homologous)	نقطه، متجلانس - نقطه هم جنس
Point (Isolated)	نقطه، مجزا
Point (Multiple)	نقطه چندگانه بی
Point of A Curve	نقطه یک منحنی
Point of A Line	نقطه یک خط
Point of A Surface	نقطه یک سطح
Point of Contact	نقطه تماس
Point of Continuity	نقطه اتصال - نقطه تمادیت
Point of Discontinuity	نقطه انفصال - نقطه غیر تمادیت

Picard's Theorem	قضیه « پیکارد »
Pictogram	هر شکل که روابط عددی را از آن میکند، مانند گراف خط منکر.
Place	مقام / محل
Place (Decimal)	مقام اعشاری
Place Value	قیمت مقامی
Place Value Numberations	شمارش به اساس مقام رقم
Place Value System	سیستم قیمت مقامی
Plane	مسوی
Plane Angle of Dihedral Angle	زاویه مستوی یک دو وجهی
Plane Curve	منحنی مستوی
Plane Diametral	مستوی قطری (دومستوی که هر یک آن به یک ست وتر ها موازی بوده و وتر دیگر را تعیین میکند.)
Plane Equation	عادله مستوی
Plane Geometry	هنرستانه مستوی - هنرستانه معلم
Plane of Symmetry	مستوی تمازن
Plane (Projection)	ارتسام مستوی
Plane (Projective)	مستوی مرتبه
Planes (Collinear)	مستویهای مشارک الخط
Planes (Complex)	مستویهای مختلف
Planes (Coordinate)	مستوی کهیات وضعی
Plane Section	قطع مستوی
Plane (Shrinking)	مستوی چشم شده
Plane (Trigonometry)	مثلثات مستوی
Plot A Point	تعیین یک نقطه - ترسیم یک نقطه

Polar of A Quadratic Form	شكل یک درجه دوم قطبی
Polar Plane	مستوی قطبی
Polar (Reciprocal Figures)	اشکال معکوس قطبی
Polar Subnormal : (عمود به ارتسام یک نارمل معینه قطبی)	پولرس ب نارمل :
Polar Triangle	مثلث قطبی
Polar Vector	وکتور قطبی
Pole and Polar of A Conic	قطب و قطبیه یک قطع مخروط
Pole and Polar of AQuadratic Surface	قطب و قطبیه یک سطح درجه دوم
Pole Gonic	قطع مخروط قطبی
Pole of A Circle on A Sphere	قطب یک دایره روی یک کره
Pole of A System of Coordinates	قطب یک سیستم کمیات وضعیه
Pole of An Analytic Function	قطب یک تابع تحلیلی (جدا کردن نقطه یکنایی یک تابع تحلیلی)
Pole of Geodesic Polar Coordinates	قطب جیوود سیک کمیات وضعیه قطبی
Pole of The Celestial Sphere	قطب جغرافیایی
Polygonal Region	ناحیه مضلعاتی
Polygon (Angles)	زواوی چند ضلعی
Polygon (Circumscribed)	دایره محیطی چند ضلعی
Polygon (Concave)	چند ضلعی مقعر
Polygon (Convex)	چند ضلعی محدب
Polygon (Diagonai)	قطر چند ضلعی
Eolygon (Equiangular)	چند ضلعی متساوی الگاویا
Polygon (Equilateral)	چند ضلعی متساوی الا ضلاع (چند ضلعی منتظم)
Polygon (Exterior Region)	ناحیه خارجی چند ضلعی

صاحب امتیاز:
 وزارت تعلیم و تربیه
 افغانستان

Point of Division	نقطه انقسام
Point of Inflection	نقطه عطف
Point of Reflection	نقطه انعکاس
Point of Tangency	نقطه تمسق - نقطه مماس
Point Running)	نقطه متحرک (آزاد)
Point (Salient)	نقطه عودت - نقطه بازگشت
Point (Simple)	نقطه ساده
Point (Singular)	نقطه تنها - نقطه ریگانه
Points (Accumulation)	جمع نقاط
Points (Antipodal)	نقاط انجام قطر یک کسر
Points (Cocyclic)	نقاط متداور (نقاط که بالای عین دایره واقع اند)
Points (Collinear)	نقاط مشترک الخط
Points (Condensation)	نقاط متکاشف
Points (Conjugate)	نقاط مزدوج
Points (Coplanar)	نقاط مشترک المستوی
Poinsson's Differntial Equation (1781-1840)	معادله تفاضلی « پوئیزن »
Poisson's Distribution	توزع « پوئیزن »
Poinsson's Ratio	نسبت « پوئیزن »
Polar Circle	دایره قطبی
Polar Coordinates	کمیات وضعیه قطبی
Polar Distance	فاصله قطبی
Polarization	قطبی ساختن
Polar Line	خط قطبی
Polar Normal	نارمل قطبی

Polynomial (Biquadratic)	چند جمله یی درجه چهارم
Polynomial (Cubic)	چند جمله یی درجه سوم
Polynomial Equation	معادله چند جمله یی
Polynomial Function	تابع چند جمله یی
Polynomial Inequality	غیر مساوات چند جمله یی
Polynomial in One Variable	چند جمله یی یک متغوله
Polynomial In Several Variables	چند جمله یی چند متغوله
Polynomial (Linear)	چند جمله یی خطی
Polynomial of Bernoulli.	چند جمله یی «برنوی»
Polynomial (Primitive)	چند جمله یی ابتدائی (اولیه)
Polynomial (Quadratic)	چند جمله یی درجه دوم
Polynomial (Quartic)	چند جمله یی درجه چهارم
Polynomial (Separable)	چند جمله یی جدا پذیر
Polynomial Unit	چند جمله یی واحد
Portion of A Sphere	حصه یک کره
Positional Notation	علام گذاری محلی
Positive Angle	زاویه مشت
Positive Correlation	ارتباط مشت
Positive Number	عدد مشت
Positive Part of A Function	حصه مشت یک تابع
Positive Sign	علام مشت
Postulate	اصل موضوع
Postulate (Parallel)	اصل موضوع موازات
Postulates (Euclidean)	اصول موضوع اقلیدوسی

صاحب امتیاز:
وزارت تعلیم و تربیه
افغانستان

Polygon (Inscribed).	دایره محاطی چند ضلعی
Polygon (Interior Angle)	زاویه داخلی چند ضلعی
Polygon (Interior Region)	ناحیه داخلی چند ضلعی
Polygon (Irregular).	چند ضلعی غیر منظم
Polygon (Regular)	چند ضلعی منظم
Polygon (Side)	ضلع چند ضلعی
Polygons (Similar)	چند ضلعی های متشابه
Polygon (Spherical)	چند ضلعی کروی
Polygon (Vertices)	رسون چند ضلعی
Polyhedral Angle	زاویه چند وجهی
Polyhedral Region	ناحیه چند وجهی
Polyhedron	چند وجهی
Polyhedron (Concave)	چند وجهی مقعر
Polyhedron (Convex)	چند وجهی محدب
Polyhedron (Diagonal)	چند وجهی قطری
Polyhedron (Edges)	کناره های چند وجهی
Polyhedron (Faces)	وجه چند وجهی
Polyhedron (Irregular)	چند وجهی نامنظم
Polyhedron (Regular)	چند وجهی منظم
Polyhedrons (Similar)	چند وجهی های متشابه
Polyhedrons (Simple)	چند وجهی های ساده
Polyhedrons (Symmetric)	چند وجهی های منتظر
Polyhedrons (Vertices).	رسون چند وجهی
Polynomial	چند جمله یی

Primitive Curve	منحنی ابتدایی
Primitive Element of Monogenic	عنصر اولی تابع مونوژنیک تحلیلی
Analytic Function	
Primitive nth Root Unity	جذر n بیونتی ابتدایی (بیونتی دیده شود)
Primitive Period	تناوب ابتدایی
Primitive Solution of A Differential Equation	حل ابتدایی یک معادله تفاضلی
Primitive Polynomial	چند جدده بی ابتدایی
Principal	اصلی - اساسی
Principal Curvature	انحنای اصلی
Principal Diagonal	قطر اصلی - قطر اساسی
Principal Idea	مفکرہ اساسی
Principal Meridian	طول البلد اساسی
Principal Normal	عمود اصلی
Principal Part of The Increment of A Function	قسمت اصلی تزاید معینه یک تابع
Principal Parts of A Triangle	حصہ های اصلی (اساسی) یک مثلث
Principal Plane of A Quadratic Surface	مستوی اساسی یک سطح درجه دوم
Principal Radius of A Curvature	شعاعات اصلی یا شعاعات اساسی یک انحنای
Principal Root of A Number	جذر مثبت یا جذر اصلی یک عدد
Principal Value of An Inverse Trigometric Function	قیمت اصلی یک تابع معکوس مثلثاتی
Prism.	منشور

صاحب امتیاز:
 وزارت تعلیم و تربیه
 افغانستان

Pound	پوند: واحد کتلہ است در سیستم انگلیسی
Poundal	واحد قوه
Power	طااقت
Power of A Point	طااقت یک نقطہ
Power of A Set	طااقت یک سٹ
Power Residue	طااقت یک ریسیجو (طااقت یک انطباق پذیری حل پذیر)
Power (Resolving)	تحزیب طاقت به مرکبہ های آن
Power (Second)	طااقت دوم
Power (Separative)	قدرت ممیزہ
Power Series	پاور سریز :
Power Series Differentiation	مُنتق گرفتن پاور سریز
Power Series Integration	اقام کردن پاور سریز
Precision.	دققت در اندازه گیری
Persent Value	قیمت موجودہ (کنونی)
Primary Infinitesimal	بی نهایت کوچک های ابتدایی
Prime	اولی - اولیہ
Prime Direction	سمت اولی
Prime Factor	عوامل ضربی اولیہ
Prime Meridian	طول البلد اولی
Prime Number	عدد اولیہ
Prime Polynomial	چند جدده بی اولیہ
Prime (Relatively)	نظر به یکدیگر اولیہ / یا متباین
Prime (Twin)	دو گانه بی اولیہ
Primitive	اولی - ابتدایی

Probable Deviation	انحراف احتمالی
Probable Error	غلطی احتمالی
Probale Value	قیمت احتمالی
Probilities	احتمالات
Probability	احتمال
Probability (Conditional)	احتمال شرطی
Probability (Convergence)	احتمال متقارب
Probability (Function)	احتمال تابع
Probability in A Number of Repeated Trials.	احتمال در یک عدد از اقدامات، (بررسی) واقعات مکرره
Probability (Inverse)	احتمال ممکن
Probability (Limit)	لmt (حد) احتمال
Probability (Mathematical or Priori)	ریاضیات احتمال
Probability (Paper)	کاغذ احتمال
Probability (Relative Frequency Function)	احتمال یک تابع متناسب نسبی
Problem	مساله
Product	حاصل ضرب
Product Cartesian	حاصل ضرب دکارتی
Product (Continue)	حاصل ضرب متمادی
Product (Direct)	مستقیم حاصل ضرب
Product Infinite	حاصل ضرب غیر معین
Product Limit	حدو یا lmt حاصل ضرب
Product Space	فضایی حاصل ضرب

Prism Altitude	ارتفاع منشور
Prismatic Surface	سطح منشوری
Prismatoid	پریز متماید: (چند و جهیت که تمام روس آن بیکی از دو مستوی موازی واقع میباشد).
Prismatoid (Altitude)	ارتفاع پریز متماید
Prismatoid (Bases)	قاعده تین پریز متماید
Prism Base	قاعده منشور
Prism (Circumscribed)	کره محیطی منشور
Prism Edges	کناره های منشور
Prism (Inscribed)	کره محاطی منشور
Prism Letral Edges	کناره های جانبی منشور
Prism Letral Surfaces	سطح جانبی منشور
Prism (Oblique)	منشور مایل
Prism (Quadrangular)	منشور که قاعده آن چهار ضلعی است
Prism (Regular)	منشور منتظم
Prism (Right)	منشور قائم
Prism (Right Section)	قطع قائم منشور
Prismsmid	پریز مواد: (جسم است که قاعده تین آن مفلعات که دارای عین تعسیاد اخلاص بوده و سطوح چهاری آنرا شبه منحرف و یا موازی الاضلاع ها تشکیل میدهند).
Prismsmiidal Formula	فارمول پریز مواد
Prism (Triangular)	منشور مثلث القاعده
Prism (Truncated)	منشور یست که یکی از مستوی های قاطع آن بر خط جانبی آن عود است.

Projection (Center)	مرکز ارتام
Projection (Central)	ارتام مرکزی
Projection (Line)	خط ارتام
Projection of A Line Segment	ارتام یک قطعه خط
Projection of A Vector Space	ارتام یکفضا وکتوری
Projection (Orthogonal)	ارتام متعاصل
Projection (Parallel)	ارتام موازی
Projection (Plane)	ارتام مستوی
Projective Geometry	هندرسه مرتبه
Projective Plane	مستوی مرتبه
Projective Points At Infinity	نقاط مرتبه دریی نهایت
Projective Relation.	وابطه مرتبه
Projectivity	ارتامیت
Projectors	ارتام کنده ها
Prolate Cycloid	شکل چرخ (عراده که دارای حلقه هامیا شد)
Prolate Ellipsoid Revolution	الب سواد دورانی دوک مانند
Proof	ثبت
Proof (Direct)	ثبت مستقیم
Proof (Indirect)	ثبت غیر مستقیم
Proper Factor	عامل خوب مناسب، عامل خوبی قام
Proper Fraction	کسر واقعی یا کسر موزون: کریست صورت از مخرج آن کمتر باشد
Proper Subset	مت مناب فرعی، بست مناسب
Property	خاصیت

Product of Determinants	حاصل ضرب دالة ها
Product of Matrices	حاصل ضرب صفوف
Product of Polynomials	حاصل ضرب چندجهده ها
Product of Sets	حاصل ضرب (دکارتی) ستها
Product of Spaces	حاصل ضرب فضاهما
Product of Irrational Numbers	حاصل ضرب اعداد غير نسبی
Product of Mixed Numbers	حاصل ضرب اعداد مختلف
Product of Rational Numbers	حاصل ضرب اعداد نسبی
Product of Real Numbers	حاصل ضرب عدد حقیقی
Product of Vectors	حاصل ضرب وکتورها
Product of Two Fractions	حاصل ضرب وکسر
Product of Two Integers	حاصل ضرب دو عدد قام
Programing (Convex)	بروگرام کردن یا از نظر ریاضی متنه ایه ساختن یکتابع غیر خطی
Programing (Dynamic)	بروگرام کردن نظریه ریاضیکی طریقه تعمید چندمرحله ای
Programing (Linear)	بروگرام کردن ویاضیکی یکتابع خطی
Programing (Nonlinear)	بروگرام کردن یا نظریه ریاضیکی که توسط ان یکتابع متنه ایه ساخته شده و نتیجه ان خطی نمیباشد
Progression	تصاعد
Progression (Arithmetic)	تصاعد حسابی
Progression (Geometric)	تصاعد هندسی
Progression (Harmonic)	تصاعد توافقی تصاعد مولفی
Projection	ارتام

Pyramid	هرم
Pyramidal	هرمی
Pyramid (Base)	قاعده هرم
Pyramid (Circumscribed)	کروه محیطی هرم
Pyramid (Frustum)	فر ستم هرم: (آن حصه هرم که توسط سطح یک مستوی قاطع و قاعده محتوی باشد) هرم ناقص.
Pyramid (Lateral Edges)	خطوط جانبی هرم
Pyramid (Lateral Face)	وجه جانبی هرم
Pyramid (Regular)	هرم منتظم
Pyramid (Spherica)	هرم کروی
Pythagoras Dilemma (580B.C. -- 590 B.C.)	مشاجره «فیثاغورث»
Pythagoras Table	جدول «فیثاغورث»
Pythagoras Theorem	قضیه «فیثاغورث»
Pythagorean Identities	عینیتهای «فیثاغورثی»
Pythagorean Numbers	اعداد «فیثاغورثی»
Pythagorean Relation Between Direction Cosins	رابطه «فیثاغورثی» بین کوساین های موجه
Pythagorean Triplet	سه گانه بی های «فیثاغورثی»

Q

Quadrangle	چار زاویه بی
Quadrangle (Complete)	چار زاویه بی مکمل: شکلی است که از چار نقطه مشترک مستوی که هیچ سه نقطه آن مشترک الخط نیستند ساخته شده و هر شش خط آن توسط این نقاط به صورت جوره تعیین میشود

Proportion	نابرابر
Proportional	متناوب
Proportional (Directly Quantities)	کیهای مستقیماً متناوب
Proportional Division	تقسیم متناوب
Proportional (Inversely Quantities)	کیهای معکوساً متناوب
Proportional Numbers	اعداد متناوب
Proportional Parts	حصه های متناوب
Proportionality	تناسبیت / متناوب بودن
Proportionality (Factor)	ضریب نابرابر
Proportion (Extremes)	طرفین نابرابر
Proportion (Means)	وسط نابرابر
Proposition	فرضیه، پیشنهاد
Propositional Equivalent Function	تابع معادل مفروض
Propositional Function	تابع مفروض
Protractor	نقاله
Prove	ثابت کردن
Pseudosphere	سطح دورانی یک تراکتربس Tractrix به املاج آن
Pseudospherical Surface	سطحی که انحنای مجموع k آن در تمام نقاط دارای آن قابل تأثیر نباشد
Pure Geometery	هنریه خالص
Pure Inaginary Number	عدد موهومی خالص
Pure Mathematics	ریاضیات خالص
Pure Projective Geometry	هنریه ارتسامی خالص

Quadric	درجه دوم
Quadrilateral	چارضلعی
Quadrilateral (Complete)	چارضلعی مکمل
Quadrilateral (Regular)	چارضلعی منتظم
Quadrilateral (Simple)	چارضلعی ساده
Quadrillion	در امریکا و فرانسه عدد 10^{15} و در انگلستان عدد 10^{24} است.
Quantic	کوانتیک: (یک انتیگرال نسبتی تابع متغیر است که دارای بیشتر از یک متغیر باشد.)
Quantity	مقدار
Quarter	ربع، چارم
Quartic	درجه چارم
Quartic Curve	منحنی درجه چارم
Quartic Equation	معادله درجه چارم
Quartic Symmetry	تناظر درجه چارم
Quartile	کوارتیل: (ربع های صدم)
Quartile Deviation	انحراف کوارتیل
Quasi Analytic Function	تابع تحلیلی «کووزی»
Quintic	درجه پنجم
Quintic Curve	منحنی درجه پنجم
Quintic Equation	معادله درجه پنجم
Quotient	خارج قسمت (حاصل تقسیم)
Quotient (Derivative)	مشتق خارج قسمت
Quotient Group	گروه خارج قسمت
Quatient Space	فضای خارج قسمت
Quotient Vectorial Space	فضایی وکتوری خارج قسمت

صاحب امتیاز:
وزارت تعلیم و تربیه
افغانستان

Quaprangle (Simple)	چار زاویه ساده: یک شکل مغلق هندسی است که از چار نقطه مشترک المستوی که همیشه آن مشترک الخط نبوده و از اتصال این نقاط به یک ترتیب معین ساخته شده است.
Quadrangular Prism	مشوریست که قاعده آن دارای چارضلعی است
Quadrangular Pyramid	هرم است قاعده آن چارضلعی است
Quadrant	حجره
Quadrant Angle	زاویه حجره
Quadrant Angles	زواویای حجره
Quadrant of A Circle	چارم حصه یک دایره
Quadrant of A Great Circle on A Sphere	چارم حصه دایره گیره یک کره
Quadratic Discriminant	قاسمه (مشخصه) یک معادله درجه دوم
Quadratic Equation	معادله درجه دوم
Quadratic Equation (Reduced)	معادله درجه دوم (ساده شده)
Quadratic Form	شكل درجه دوم
Quadratic Formula	فارموله درجه دوم
Quadratic Function	تابع درجه دوم
Quadratic Inequality	نیز مساوات (نامساوات) درجه دوم
Quadratic Polynomial	چند جمله درجه دوم
Quadratic Reciprocity Law	قانون معکوسیت درجه دوم
Quadratic Reduced Form	شكل ساده شده درجه دوم
Quadrature	طریقه دریافت یک مربع که مساحت آن مساوی یک مطلع مفروض باشد
Quadrature of A Circle	مربع ساختن یک دایره معین
Quadre - foil	چار برگه

Range of A Linear System	دنج یک سیستم خطی
Range of A Matrix	دنج یک صف - دنج یک متریکس
Range of An Application	دنج یک تطبیق
Range of Errors	دنج اغلاط
Range of Variation	دنج متغیر
Rate of Change	نرخ مفاد
Rate of Change of A Function	سرعت تغییر یک تابع
Ratio	نسبت
Ratio (Hormonic)	نسبت توافقی - نسبت مولقه
Ratio of Similarity	نسبت تشابه
Ratio of Similitude	نسبت تماثل
Ratio (Reciprocal)	نسبت معکوس
Rational Algebraic Function	تابع نسبتی الجبری
Rational Expression	افاذه نسبتی
Rational Function	تابع نسبتی
Rational Integral Function	تابع تام نسبتی
Rationalizing of An Algebraic Equation	نسبتی ساختن معادله الجبری .
Rationalizing The Denominator of A Fraction	نسبتی ساختن مخرج یک کسر
Rational Number	عدد نسبتی
Rational Operations	عملیه های نسبتی
Rational Quantity	کمیت نسبتی - مقدار نسبتی
Rational Root Theorem	قضیه جذر نسبتی
Ratio Similarity	نسبت تشابه
Ratio Similitude	نسبت تماثلی

صاحب امتیاز:
 وزارت تعلیم و تربیه
 افغانستان

R	شعاع
Radially	شعاعی
Radian	رادیان
Radical Axis	محور جذری
Radical Centre	مرکز جذری
Radical (Index)	میبن جذری - مشعر جذری
Radical Plane	مستوی جذری
Radicand	عدد تحت جذر
Radius	شعاع
Radius of A Circle	شعاع یک دایره
Radius of A Sphere	شعاع یک کره
Radius of An Interval	شعاع یک مسافت
Radius of Convergence	شعاع تقارب
Radius of Convergence of A Power Series	شعاع تقارب یک پاور سریز
Radius Curvature of A Power	شعاع انحنای یک پاور سریز
Radius Vector	شعاع وکتور
Radix	جذر / قاعده یک سیستم شمار - قاعده
Radix Fraction	مجموعه کسور به شکل $\frac{a}{r} + \frac{b}{r^2} + \frac{c}{r^3} + \dots$
Random Sample	نمونه کیفی - نمونه حسب الخواص
Random Sequence	ترادف حسب الخواص - ترادف کیفی
Random Sequence of Digits	ترادف کیفی ارقام - ترادف حسب الخواص ارقام
Random Variable	متغیر حسب الخواص - متغیر کیفی
Range	دنج : سمت هدف تابع
Range of A Function	دنج یک تابع

Rectangle	مستطیل
Rectangle Altitude	ارتفاع مستطیل
Rectangle Angles	زواياي مستطيل
Rectange Area	مساحت مستطيل
Rectangle Base	قاعده مستطيل
Rectangle Diagonals	فقارهای مستطيل
Rectangle Sides	اצלاء مستطيل
Rectangular	مستطيلي
Rectangular Axes	محور های قائم
Rectangular Coordinates	کييات وضعيه قائم
Rectangular Graph	گراف قائم - گراف (گراف - ستونی)
Rectangular Form of A Complex Number	شكل قائم اعداد مختلط
Rectangular Hyperbola	هایبر بولاي قائم
Rectangular Region	ناحيہ قائم
Rectangular Solid	جسم قائم
Rectangular Triangle	مثلث قائم
Rectifiable Curve	ملحقن که داراي طول معينه باشد
Rectilinear Angle	زاويه مستقيمه
Rectilinear Figures	اشكالی که توسعه خطوط مستقيمه محدود شده باشد.
Reduced Differential Equation	شكل ساده معادله تفاضلي
Reduced Form	شكل خاص - شكل ساده
Reduced to Zero	تخليص به صفر
Reducible Polynomial	چند جمله تخليص پذير
Reducible Set of Matrices	ست مصفوف قابل تخليص

Ratio Reciprocal	نسبت معکوس
Ray	شعاع
Reaction	عكس العمل
Real	حقيقي
Real Axis	محور حقيقي
Real Number	عدد حقيقي
Real Part of A Complex Number	قسمت حقيقي يك عدد مختلط
Real Plane	مستوى حقيقي
Real Variable	متغير حقيقي
Rearrangement of The Terms	تکرار مرتب ساختن حدود
Reciprocal	معکوس
Reciprocal Curve of A Curve	منحنی معکوس يك منحنی
Reciprocal Equation	معادله معکوس
Reciprocal Figures	اشكال معکوس
Reciprocity	معکوسیت
Reciprocally	معکوساً
Reciprocal of A Matrix	معکوس یا حرف
Reciprocal Polar Figures in The Plane.	معکوس اشكال قطبی در يك مستوى
Reciprocal Ratio	نسبت معکوس
Reciprocal Spiral	حلزوني معکوس
Reciprocal Substitution	تعویض معکوس
Reciorocal System of Vectors	سیستم وکتور های معکوس
Reciprocal Theorems	قضایای معکوس
Reciprocal Valter's Functions	توابع معکوس « والتر »

Reflex Angle	زاویه انعکاسی : که از 180° بزرگتر از 360° کمتر باشد
Reflexive	انعکاسی
Relexive Relation	رابطه انعکاسی
Reflexivity	انعکاسی بودن (انعکاسیت)
Region	ناصیه
Region (Closed)	ناصیه بسته
Region (Closed Circular)	ناصیه بسته دایره ای
Region (Closed Triangular)	ناصیه بسته مثلثی
Region (Open Triangular)	ناصیه باز مثلثی
Region (Rectangular)	ناصیه مستطیلی (قائم)
Regression Coefficient	ضریب رجوعی
Regression (Edge)	کناره رجوعی
Regression Effect	تأثیر رجوعی
Regression Function	تابع رجوعی
Regrssion (Line of)	خط رجوع
Regrsecion Phenomenon	پدیده رجوعی
Regular Analytic Curve	منحنی منظم تحلیلی
Regular Banach Space (1892-1945)	فضای منظم « بنیخ »
Regular Curve.	منحنی منظم
Regular Diffinition of The Sum of A Divergent Series	تعریف فانوئی مجموع یک سلسله موهنه متباشد
Regular Dodecahdron	جسم وادزده وجهی
Regular Function of A Complex Variable	تابع منظم یک متغیر مختلط
Regular Permutation	مبادله منظم

صاحب امتیاز:
وزارت تعلیم و تربیه
افغانستان

Reducible Transformation	تحویل تخلیص پذیر - تحویل قابل تخلیص
Reductio Ad Absurdum Proof	ثبت غیر مستقیم
Reduction Ascending	تحفیض صعودی، تبدیل کردن مخرج به یک درجه واحدات (بلند تر)
Reduction Descending	تحفیض نزولی ، تبدیل کردن مخرج به یک درجه کمتر
Reduction Factor	عامل تخفیف
Reduction Formulas in Integration	فارمولهای ساده ساختن در انتقام
Reduction Formulas of Trigonometry	فارمولهای ساده ساختن افاده های مثلثات
Reduction of A Fraction to The Lowest Term	ساده ساختن یک کسر به کوچکترین حد و آن
Reduction of A Common Faction to A Decimal	ساده ساختن یک کسر عادی به یک کسر اعشار
Redundant Equation	معادلات اضافی
Redundant Number	عدد اضافی
Reentrant Angle	آن زاویه داخلی یک مثلث مقعر که از 180° بزرگتر است
Reference	مرجع - موه خد
Reflect Angle	زاویه منکره
Reflection in A Line	انعکاس در یک خط
Reflection in Plane	انعکاس در یک سطح
Reflection in The Origin	انعکاس در مبدأ
Reflection Property of The Ellipse	خاصیت انعکاس در یک اپس معینه
Reflection Property of The Hyperbola	خاصیت انعکاس یک هایبر بولای معینه
Reflection Property of The Parabola	خاصیت انعکاس یک پرabolای معینه

Relatively Prime	اولیه نسبی (متبازن)
Relative Maximum	اعظمی نسبی
Relative Minimum	صغری نسبی
Relativity	تئوریتی
Reliability	اندازه سخت یک معیار - اندازه دقت
Remainder	باقيانده
Remainder in Taylor's Theorem	قصیه با قیما نده تا لر
Remainder of An Infinite Series	باقيانده یک سلسله بی نهایی
Remainder Theorem	قصیه با قیما نده
Removable Discontinuity	ازین بردن (حذف کردن) غیرتامد دست
Repeating Decimal	اعشار تکراری
Representation of A Group	ارائه یک گروه
Residual Set	ست - رسیجوی
Residue	رسیجو : (اگر انتطاق پذیری $x^n \equiv a \pmod{m}$ دارای یک حل باشد در اینصورت a رسیجو والا نارسیجو Noresidue گفته می شود).
Residue of An Analytic Function	رسیجو یک تابع تحلیل
Resolvent Cubic	حل درجه سوم
Resolvent of A Matrix	تجزیه و حل یک صفت
Resolvent: Set of A Transformation	ست حله یک تحویل
Result	نتیجه
Resultant of A Set of Polynomial Equations	نتیجه بین شریب های یک ست معادلات چند عدده که توسعه آن از عده متحولها کاسته می شود حل است
Resultant of WTwo Functions	معادلات چند عدده متریقه مساوی ساختن شریب امثال آن تجزیه و نتیجه دو تابع

Regular Permutation Group	گروه منتظم معادله وی
Regular Point of A Curve	نقطه منتظم یک منحنی
Regular Point of A Surface	نقطه منتظم یک سطح
Regular Polygon	مضلع منتظم
Regular Polyhedron	کثیر الوجه منتظم
Regular Sequence	ترادف منتظم
Regular Space	فضای پاسخه منتظم
Related Expressions	افاده های مرتبه
Relation	رابطه
Relation (Antireflexive)	رابطه خود انعکاسی
Relation (Antisymmetric)	رابطه خود تناظری
Relation (Compound)	رابطه مرکب
Relation (Equivalence)	رابطه معادل
Relation (Intransitive)	رابطه غیر انتقالی
Relation (Inverse)	رابطه معکوس
Relation (Nonreflexive)	رابطه غیر انعکاسی
Relation (Nonsymmetric)	رابطه غیر تناظری
Relation (Nontransitive)	رابطه غیر انتقالی
Relation (Ordered)	رابطه ترتیب
Relation (Reflexive)	رابطه انعکاسی
Relation (Symmetric)	رابطه تناظری
Relation (Transitive)	رابطه انتقالی
Relative Error	غلظت نسبی - اشتباه نسبی - خط نسبی
Relative Frequency	تفاوتب نسبی

Right Dihedral Angle.	زاویه قایمه درجه‌های
Right Handed Coordinate System	سیستم مختصاتی طرف راست (مثبت)
Right Hand Trihedral	سه‌جهی طرف راست
Right Identity	عنصر هدایت (بی تأثیر) طرف راست
Right Inverse	عنصر تقضاد - طرف راست
Right Line	خط مستقیم (راست یا قائم)
Right Section of A Surface	قطع عمودی یک سطح
Right Triangle	مثلث قائم‌الزاویه
Rigid Body	جسم جامد : (جسم تخلیلی که توسط خاصیت تغیرناپذیری فاصله بین هر دو نقطه آن تشخیص می‌شود.)
Rigidity	مود و لوس / ثابت ماندن
Rigid Motion	حرکت ریجید : (حرکتی است که تحفظ شکل و حجم در ان ثابت می‌ماند)
Ring	حلقه
Ring (Commutative)	حلقه تبدیلی
Ring (Euclidean)	حلقه اقلیدسی
King of Sets	حلقه ستها
Ring (Principal Ideal)	حلقه اساسی تخلیلی
Ring Surface	سطح حلقه
Ring (Unitary)	حلقه واحدی
Ring with Unit Element	حلقه‌ای با عنصر واحد
Root	جذر
Root Field	میدان جذر
Root Mean Square Deviation	میانگین مربع وسط جذر

Resultant of Vectors	جزئیه متجه دو و گهور
Reverse	برگشت بازگشت / مترجہ
Reverse Order	ترتیب بازگشت - ترتیب برگشت
Reversibility	برگشته
Revolution	دوران
Revolution Axis	محور دوران
Revolution Surface	سطح دوران
Revolve	دور دادن
Rhombohedron	یک منتشر شش سطحی که سطوح آن متوازی الاضلاع است
Rhomboid	یک متوازی الاضلاعی که طول دو ضلع مجاور آن مساوی نباشد
Rhombus	لوزی و یا معین
Riemann-Christoffel Curvature Tensor	انحنای تنسر «ریمان کرستوفل»
Riemann Hypothesis (1826-1866)	فرضیه «ریمان»
Riemannian Curvature	انحنای «ریمانی»
Riemannian Spherical Space	فضای کروی (فضاء ریمانی)
Riemann Integral	اتمام «ریمان»
Riemann Lebesgue Lemma	قضیه صفرای یالیمایی «ریمان - لبزیک»
Riemann Mapping Theorem	قضیه تصویر کشی «ریمان»
Riemann Sphere (Spherical Surface)	سطح کروی - کره «ریمان»
Riemann Sum	اتمام معین - مجموع «ریمان»
Riemann Surface	سطح «ریمان»
Riemann Zeta Function	تابع زیتاگانی «ریمان»
Right Angle	زاویه قایمه
Right Circular Cone	مخروط دایبروی قائم

Saddle Point	نقطه زین: (نقطه‌ای که دوران مشتقات قسمی اول و دوم آن صفر بوده اما عطفی و یا اضطری محل شده نبیتواند.)
Sample	مونه
Sample Random	مونه حب الخواہش
Sampling (Area)	مساحت نمونی. (ملیتیه انتخاب نمونه‌های حب الخواہش (کیفی) که واحد آن مساحت باشد.)
Sampling Error	خط نمونی: (فرق بین نمونه کیفی و پر امتری جمعیت که از آن نمونه انتخاب شده است.)
Scalar	سکالری: درجه بنده مقداری
Scalar Field	ساخه سکالری
Scalar Matrix	صف سکالری
Scalar Product	حاصل ضرب سکالری
Scalar Quantity	مقدار سکالری
Scale	یک سیستم مرتب، مندرج، سکیل
Scale (Binary)	سکیل دوگانه بی (دو تائی)
Scale (Diagonal)	سکیل قصری
Scale (Logarithmic)	سکیل لوگاریتمی
Scale (Natural)	سکیل طبیعی
Scalene Triangle	مثلث مختلف الاضلاع
Scale of A Function	سکیل یک قابع
Scale of A Projection	سکیل یک ارتضام
Scale of Imaginaries	سکیل موهومیها

Root (N-root of Unity)	جذر n آم وحد
Roof of An Equation	جذر یک معادله
Root of A Number	جذر یک عدد
Root Sign	علامه جذر
Root Test	امتحان جذر
Rose	گل: (گراف توابع $\theta = a \cos \phi$ یا $r = a \sin \phi$ در سیستم قطبی در صورتیکه n یک عدد تام مثبت باشد.)
Rotation	دوران
Rotation About A Line	دوران در اطراف یک خط
Ratation of A Point	دوران در اطراف یک نقطه
Rotation of Axes	دوران محورات
Rotation (Vectorial)	دوران وکتوری
Round Angle	زاویه دور مکمل 360°
Rounding - Off	تخمینی - تخمین کردن
Round - Off Error	خطیط تخمینی
Row	قطار - سطر
Row Matrix	متراکس سطری یا صف سطری
Rule	قاعده - قانون
Rule of Parentheses	قانون قوسها
Rule of Signs	قانون علامه ها
Russell's Paradox (1872-1870)	براداکس «رسل»

Semicircles	لیم دائیره
Semicircumference.	نصف محیط
Semicontinuous Function	تابع نیمه متادی
Semi-Convergent	نیمه متقابله
Semicubical Parabola	پارا بولای نیمه درجه سوم
Semigroup	نیمه گروه
Semiring	نیمه حلقه
Separable (Completely)	کامل ا جدا پذیر
Separate Extension of A Field	توضیع جدا پذیری یک ساخته
Separable Polynomial	چند جمله جدا پذیر
Separable Space	فضای جدا پذیر
Separable (Completely)	جدا ای پذیری کامل
Separable (Perfectly)	جدا ای پذیری مکمل
Separation of A Set	جدالی یک ست
Separation of Variables	جدالی متغیرها
Sequence (Arithmetic)	ترادف حسابی
Sequence (Cauchy)	ترادف گوشی
Sequence (Convergent)	ترادف متقابله
Sequence (Divergent)	ترادف متباعد
Sequence (Finite)	ترادف معین
Sequence (Infinite)	ترادف غیرمعین
Sequence (Limit of A)	لست یک ترادف
Sequence (Regular)	ترادف منظم
Sequential Analysis	تحلیل ترادفی

Scale (Slope)	سکیل میل
Scale (Uniform)	سکیل یک شکل / یکنواخت
Schwarz's Lemma	لیما «شووزر»
Scientific Notation	علاوه گذاری علمی
Secant	سکنت: (یک تابع مثلثاتی) یا خط قاطع
Secant Curve	منحنی سکنت
Secant of An Angle	سکنت یک زاویه
Second Derivative	مشتق دوم
Second Mean Value Theorem	دومین قضیه میان ولیو
Second of Angle	ثانیه زاویه: (یک ثانیه و یک شصتم حصه یک دقیقه یا سه هزارش صدم حصه یک درجه)
Secondary	دومنی
Secondary Diagonal of A Determinant	قطع دومی یک صفت
Secondary Parts of A Triangle	قسمت های دومی یک مثلث
Sectional Area	مساحت مقاطعی
Section of A Polyhedral Angle	قطع یک زاویه چهار وجهی
Sector of A Circle	قطع یک دایره
Sector of A Sphere	قالش یک کرمه - قطع یک کره
Segment of A Circle	قطعه یک دایره
Segment of A Curve	قطعه یک منحنی
Segment of A Line	قطعه یک خط
Segment of A Sphere	قطعه یک کره
Semi	نیم - نصف
Semiaxis	قطعه خط مستقیمیکه محیط را به مرکز یک قطع مخروط وصل میکند

Series (Product of)	حاصل فرب سلسله
Series (Recurrent)	سلسله تکراری
Series (Steady)	سلسله ثابت (یک نواخت)
Series (Trigonometric)	سلسله مثلثاتی
Set	ست
Set (Element of)	عنصر ست
Set (Finite)	ست معن
Set (Infinite)	ست غیر معین
Set (Odered of)	ترتیب ست
Sexagesimal Measure of An Angle	اندازه گیری زاویه به پایه شصت
Sexagesimal System of Numbers	سیستم شمار به پایه شصت
Sextic	درجه ششم
Sextic Curve	منحنی درجه ششم
Sextic Equation	معادله درجه ششم
Sextillion	درسيتم فرانسه و امریکا 10^{21} درسيتم انگلیس 10^{63} است.
Short Arc of A Circle	قوس کوتاه یک دایره
Shortened Method	طریقہ مختصر
Shrinking of The Plane	فشردن یک مستوی معین
Side	ضلع
Side of An Angle	ضلع یک زاویه
Side of A Polygon	ضلع یک مضلع
Sign	علمه
Sign (Algebraic)	علمه جبری
Significant Digits	ارقام مهمه

صاحب امتیاز:
 وزارت تعلیم و تربیه
 افغانستان

Sequential Diagram	دیا گرام ترافقی
Series	سلسله
Series (Addition)	جمع سلسله
Series (Alternate)	سلسله متناوب
Series (Arithmetric)	سلسله حسابی
Series (Autoregressive)	سلسله خود رجیعی
Series (Binomial)	سلسله دو حدده
Series (Convergent)	سلسله متراب
Series (Differentiation)	مشتق یک سلسله
Series (Divergent)	سلسله میعاد
Series (Division)	خارج قسمت سلسله
Series (Double)	سلسله دو گانه
Series (Geometric)	سلسله هندسی
Series (Harmonic)	سلسله توافقی - سلسله مولفه
Series (Hypergeometric)	سلله های پیر جیو متربک
Series (Integration of A)	انتگرال یک سلسله - انتقام یک سلسله
Series (Monotonous)	سلسله یک نواخت
Series (Negative)	سلسله منفی
Series of Fourier	سلسله « فوری »
Series of Laurent	سلسله لورنت
Series of Maclaurin	مکلارن سلسله « میکلورن »
Series of Taylor	سلسله « تایلر »
Series (Positive)	سلسله مثبت
Series (Power)	پاور سیریز

Similar Sets of Points	ست های متشابه نقاط
Similar Solids	اجسام متشابه
Similar Surfaces	سطح متشابه
Similar Terms.	حدود متشابه
Similar Triangles	مثلث های متشابه
Similarity	متشابه بودن- مشابهت
Similitude	تشابه- تماثل
Similitude (Center)	مرکز تشابه - مرکز تماثل
Similitude (Ratio)	نسبت تشابه - نسبت تماثل
Similitude (Transformation)	تحويل تشابه - تحويل تماثل
Simple Algebra	الجبر ساده
Simple Arc	قوس ساده
Simple Closed Curve	منحنی ساده پسته
Simple Curve	منحنی ساده
Simple Cusp	کپ ساده گپ (درجه پنجم)
Simple Events	واقعه ساده : (یک واقعه که احتمال حدوث آن از ملاحظه یک وقوع حاصل شود .)
Simple Extension of A Field	توسعه و ازکشاف یک ساخت
Simple Fraction	کسر ساده
Simple Function	تابع ساده
Simple Harmonic Motion	حرکت تکراری توافقی- حرکت تکراری (مولفه) ساده
Simple Hexagon	شش ضلعی ساده : (شکلی است که از اتصال مرتب شش نقطه ایکه هیچ سه نقطه آن مشترک اخط نیست حاصل میشود)
Simple Integral	انعام ساده ، انتگرال ساده

صاحب امتیاز:
 وزارت تعلیم و تربیه
 افغانستان

Significant Figure	شکل مهم
Sign (Law)	قانون علامه
Sign of Addition	علامه جمع
Sign of Multiplication	علامه ضرب
Sign of Subtraction	علامه تفریق
Sign (Operative)	علامه عملیاتی
Signum Function	تابع میکنم : (تابعی است که برای $x > 0$ نیمة آن یک، و برای $x < 0$ منفی یک و برای $x = 0$ قیمت آن صفر است)
Similar	تشابه
Similar Decimals	اعشار متشابه / کسور اعشار یک دارای عین تعداد ارقام اعشاری باشد)
Similar Divisions	تقسیمات متشابه
Similar Ellipses	ایپلس های متشابه
Similar Ellipsoids	ایپرساید های متشابه
Similar Figures	اشکال تشابه
Similar Fractions	کسور متشابه
Similar Hyperbolae	هایپربولا های متشابه
Similar Hyperboloids	هایپر بولا ید های متشابه
Similarity	مشابهت
Similarity (Transformation)	مشابهت تحويل
Similarity (Vectorial)	مشابهت وکتوری
Similar Matrices	صفوف متشابه
Similar Parabolas	پرابولا ید های متشابه
Similar Paraboloids	پرابولا ید های متشابه
Similar Polygons	چند ضلعی های متشابه

Skew Symmetric	تیز اسیمیٹری
Skew Symmetric Matrix	صف تیز اسیمیٹری
Skew Symmetric Tensor	تالسر تیز اسیمیٹری، یساری
Slant	اوب - مایبل
Slope	میل
Slope Angle	زاویہ میل
Slope of A Curve At A Point	میل یک منحنی در یک نقطه
Slope of A Line	میل یک خط
Smooth Curve	منحنی لش و ناشکستہ
Smooth Surface	سطح لش و ناخراشیدہ
Solar Time	وقت شمسی - زمان شمسی
Solid	جسم
Solid Angle	زاویہ جسم
Solid Frustum	فروستم : حصہ قطع شدہ یک جسم توسط دو سطحی موازی
Solid Geometry	هندسه سه بعدی - هندسه احجام
Solid of Revolution	جسم دورانی
Solid (Similar)	جسم مشابہ
Solution	حل
Solution (Algebraic)	حل الجبری
Solution (Analytic)	حل تحلیلی
Solution by Inspection	حل حدسی - حل قیاسی
Solution (Geometric)	حل هندسی
Solution (Graphic)	حل گرافی
Solution of A Differential Equation	حل یک معادله تفاضلی

Simple Interest	ربیع سادہ - مقاد سادہ
Simple Point on The Curve	نقطه معمولی یک منحنی معینہ
Simple Polyhedron	چند و چھیں سادہ
Simple Ring	حلقه سادہ
Simple Root	جذر سادہ
Simplification	سادہ ساختن
Simplified	سادہ شدہ
Simpson's Rule (1710-1761)	قاعده - قانون « سیمپسون »
Simultaneous Equations	معادلات همزمان
Simultaneous Inequality	غیر معادلات همزمان
Sine	ساین : (تابع مثلثاتی)
Sine Curve	منحنی ساین
Sine (Law)	قانون ساین
Sine Series	سلسلہ ساین
Singular	یگانہ
Singular Number	عدد یگانہ
Singular Point of A Surface	نقطه یگانہ یک سطح
Singular Solution of A Differential Equation	حل یگانہ یک معادله تفاضلی
Singular Transformation	تحویل یک گاہ
Sinusoid	منحنی ساین
Size	اندازہ
Skew	سکیو - یساری
Skew Lines	خطوط یساری
Skew Quadrilateral	چار خلائی یساری

Sphere (Secant)	خط قاطع کرہ
Sphere (Volume)	حجم کرہ
Spherical	کروہ وی
Spherical Angle	زاویہ کروی
Spherical Cone	میخروط کروہ وی
Spherical Coordinates	محضات کروہ وی - کمیات و غصیہ کردیں
Spherical Degree	درجہ کروہ وی
Spherical Deviation	انحراف کردیں
Spherical Excess	فرق دو زاویہ یک کرووی با 180° درجہ
Spherical Harmonic	ووک کروہ وی - مولف (مولنہ) کروہ وی
Spherical Image of Curves	تصویر کروہ وی منحنیات
Spherical Image of Surfaces	تصویر کروہ وی سطوح
Spherical Polygon	مضلعات (چند ضلعی) کروہ وی
Spherical Sector	قائیں (قطاع) کروہ وی
Spherical Segment	قطعہ کروہ وی
Spherical Surface	سطح کروہ وی
Spherical Triangle	مثلث کروہ وی
Spherical Trigonometry	مثلثات کروہ وی
Spherical Wedge	دیج کروہ وی
Spheriod	شہب کرہ
Spiral	حلزونی
Spiral (Circular)	حلزونی دایروی
Spiral (Equiangular)	حلزونی متساوی الزوايا
Spiral (Logarithmic)	حلزونی لوگاریتمی

Sloution of An Equation	حل نک معادله
Solution of An Inequality	حل یک غیر معادله
Solution of A Triangle	حل یک مثلث
Solution Set	ست حلہ
Solvable Group	گروہ حل پذیر - گروہ قابل حل
Space	فضاء
Space Coordinates	محضات، فضا، کمیات و غصیہ فضایی
Space Curve	منحنی فضا
Space (Enveloping)	فضای ملفوظ
Space (Euclidian)	فضای اقلیلیسی
Space (Vectorial)	فضای وکتوری
Spectrum	نوار - طیف
Spectrum (Continuous)	نوار متعدد - طیف، متعدد
Spectrum of A Transformation	طیف یک تحویل
Sphere	کسرہ
Sphere (Celestial)	سطح کروی کہ در آن ستارگان در حال حرکت مشاهده میشوند
Sphere Center	مرکز کرہ
Sphere (Chord)	و ترکرہ : (خط مستقیم وصل کننے دو نقطے کرہ)
Sphere (Circumscribed)	کرہ محیطی
Sphere (Diameter)	قطر کرہ
Sphere (Equation)	معادله کرہ
Sphere (Family)	وامبل کرہ
Sphere (Inscribed)	کرہ محاطی
Sphere (Radius)	شعاع کرہ

Stationary Point	نقطه ثابت
Statistic	احصائیه
Statistical Control	کنترول احصائیه یعنی
Statistical Graphs	گرافهای احصائیه یعنی
Statistical Independence	مستقل احصائیه یعنی
Statistical Inference	استدلال قیاس احصائیه یعنی
Statistical Record	ثبت احصائیه یعنی
Statistical Significance	مهما احصائیه یعنی
Step Function	ستپ فنکشن - تابع ذینه یعنی
Steps Successive	مراحل پسی در پی - قدم های پسی در پی
Steradian	زاویه جسم جامد
Stere	حجم یک متر مکعب
Stieltjes Integral	اتمام «ستلجنز»
Stirling Formula (1692-1770)	فارمول «ستر لنگ»
Stochastic Variable	متغیر کیفی (حسب الخواص)
Straight	مستقیم
Straight Angle	زواویه مستقیمه
Straight Line	خط مستقیم
Strain	متغیر یا کش : (تفاوت موقعیت نسبتی نقاط در یک میدان)
Strain Coefficient	ضریب متغیر
Strain (One Dimentional)	متغیر یک بعدی - کش یک بعدی
Strain (Tensor)	متغیر تانسر
Stretching And Shirring Transformation	کش کردن و فشردن تحویل
Strictly.	اکیداً ، دقیقاً

صاحب امتیاز:
وزارت تعلیم و تربیه
افغانستان

Spiral of Archimedes	حلزونی «ارشیدس»
SpiralSurface	سطح حلزونی
Split Polynomial	چند حله شکته
Splitting Into Partial Functions	تجزیه به توابع قسمی - شکستاندن به توابع قسمی
Spur of A Matrix	مجموع عناصر قطر اساسی یک صف
Square	مربع
Square (Magic)	مربع جادوی
Square (Matrix)	صف مربع
Square (Numbers)	اعداد مربع
Square (Perfect)	مجزدر کامل
Square Root	جذر مربع
Square Root of Positive Number	جذر مربع عدد مثبت
Square Unit	مربع واحد
Squares (Difference)	تفاصل مربعات / فرق مربعات
Squares (Sum)	مجموع مربعات
Squaring The Circle	مربع ساختن دایره معینه
Standard Deviation	انحراف معیاری
Standard Form of An Equation	شکل معیاری یک معادله
Standard Form of A Polynomial	شکل معیاری یک چند جمله
Standardizable	معیار پذیر
Standard Time	وقت معیاری
Statement	بيانیه
Statement Function	تابع - بیانیه تابع / لفظی
Statement (Open)	بیانیه باز

Substitution Group	گروه تعویض
Substitution of One Quantity For Another	تعویض یک مقدار برای مقدار دیگری تعویض مقداری
Substitution (Trigonometric)	تعویض مثلثاتی
Subtangent	مسان فرعی - تابعیت فرعی
Subtend	متقابل - متقابل
Subtraction	تفاوت
Subtraction(Algebraic)	تفاوت الجبری
Subtraction Formulas	فارمولهای تفاوت
Subtrahend	مغروق
Successive	متناولی - متوالی - پی در پی
Successor	تلقیب کننده - بعدی - متعاقب
Sufficient Condition	شرط کافی
Sum	مجموع
Sum (Algebraic)	مجموع الجبری
Sum (Aithmetic)	مجموع حسابی
Sum (Limit)	مجموع
Summable	قابل مجموع شدن - مجموع پذیر
Summable (Absolutely)	مطلقًا مجموع پذیر
Summable (Divergent Series)	سلسله متباعد مجموع پذیر
Summable Functions	آرایح مجموع پذیر
Summable Series (Uniformly)	سلسله مجموع پذیر یک نواختی
Summation	جمع کردن
Summation of A Divergen Series	جمع کردن یک سلسله متباعد

صاحب امتیاز:
 وزارت تعلیم و تربیه
 افغانستان

Strictly Convex Space	فضای اکیداً محدب
Strictly Decreasing Function	تابع اکیداً منتناقص
Strictly Increasing Function	تابع اکیداً میزاید
Structure	ساختهای - منظوه
Structure (Mathematicaly)	ساختهای ریاضی - منظومه ریاضی
Structure of A Group	ساختهای یک گروه
Sturm's Functions (1803-1855)	تابع «ستورم»
Sturm's Theorem	قضیه «ستورم»
Sub Additive	جمعی فرعی
Sub Base	قاعده فرعی
Sub Class	صنف فرعی
Sub Class Numbers	اعداد صنف فرعی
Sub Factorial	فکتوریال فرعی
Sub Field	ساده فرعی
Sub Group	گروه فرعی
Sub Harmonic	تواافق فرعی - مواف تھائی - مواف فرعی
Sub Multiples	مضربهای فرعی
Sub Normal	نارمل فرعی
Sub Region	ناحیه فرعی
Sub Script	میبن - مرف - یا مشعر کدر قسمت پایین حرف یا علامه نوشته میشود
Sub Sequence	ترادف فرعی
Sub Set	ست فرعی
Sub Space	فضای فرعی
Substitution	تعویض

Surd:	(مجموع که لا اقل دارای یک عدد غیر نسبتی و با جذری باشد)
Surd (Binomial)	دو جمله یی شورد
Surd (Conjugate Binomial)	دو جمله یی مزدوج شورد
Surd (Cubic)	شورد درجه سوم
Surd (Mixed)	شورد مخلوط شده
Surd (Quadratic)	شورد درجه دوم
Surd (Quartic)	شورد درجه چارم
Surd (Quintic)	شورد درجه پنجم
Surd (Trinomial)	شورد سه جمله
Surface.	سطح
Surface (Algebraic)	سطح الجبری
Surface (Applicable)	سطح تطبیق پذیر
Surface Area	مساحت سطح
Surface (Canal)	سطح ملفوظ فایلیل کرده های یک پارامتری که دارای شعاع مساوی بوده و مرآکثر شان بالای یک منحنی معینه فضا باشد.
Surface (Curvature)	سطح انحنای
Surace (Curved)	سطح منحنی
Surface (Cylindrical)	سطح استوانه یی
Surface (Equation of A)	معادله یک سطح
Surface(FundamentalCoefficient of A)	خریب اساسی یک سطح
Surface (Gaussian Representation of A)	ارائه «گوسی» یک سطح
Surface (Harmonic)	سطح توافقی - سطح مو له
Surface (Imaginary)	سطح موهومی
Surface (Integral)	الهام سطح

صاحب امتیاز:
 وزارت تعلیم و تربیه
 افغانستان

Summation of An Infinite Series	جمع کردن یک، سلسله بی نهایت
Summation Sign	جمع کردن هلام
Summit	قله - بالا - نوک
Sum of Angles	مجموع زوایا
Sum of An Infinite Series	مجموع یک سلسله غیر معین
Sum of Complex Numbers	مجموع اعداد مختلط
Sum of Directed Line Segments	مجموع قطعه خط های موجه
Sum of Fractions	مجموع کسر
Sum of Like Powers	مجموع مراتق های مشابه
Sum of Matrices	مجموع صفحات
Sum of Mixed Numbers	مجموع اعداد مخلوط
Sum of Order	مجموع ترتیب
Sum of Real Numbers	مجموع اعداد حقیقی
Sum of Two Integers	مجموع دو عدد تام
Sum of Vectors	مجموع وکتور ها
Superharmonic Function	تابع ماقوٰق تواافقی - تابع مولّه فوقانی
Superior (Limit)	لست حد فوقانی - لست حد بالا بی
Superposable Configuration	شکل انطباق پذیر
Superpose.	یک بالای دیگر گذاشت
Superposition (Axiom)	او لیه یا متعارفه انطباق پذیر (بالای، هم گذاشت)
Superposition Principle	اساس انطباق پذیر (بالای هم گذاشت)
Superscript	مشعریا میین که بالای یک حرف یا علاوه نوشته میشود
Supplemental Chords of A Circle	وتر های مکمل یک دایره
Supplementary Angles	زوایای مکمله

Symmetric Distribution	اوژیع متناظر
Symmetric Dyadic	متناظر دوگانه / متناظر دوگانه
Symmetric (Elementary Function)	متناظر تابع ابتدائی
Symmetric Form of The Equations of A Line in Space	شکل متناظر معادله یک خط در فضاء
Symmetric Function	تابع متناظر
Symmetric Geometric Configurations	اشکال متناظر هندسی
Symmetric Group	گروه متناظر
Symmetric Matrix	صف متناظر
Symmetric Pair of Equations	جوره معادلات متناظر
Symmetric Points	ذوقات متناظر
Symmetric Relations	روابط متناظر
Symmetric Spherical Triangles	مثلثات متناظر کروی
Symmetric Tensors	تانسر های متناظر
Symmetric Transformation	تعمیل متناظر
Symmetric Trihedral Angles	زوایای متناظر سه وجهی
Symmetries (Group)	گروه متناظری
Symmetry	متناظر
Symmetry (Axial)	متناظر محوری
Symmetry (Axis of)	محور متناظری
Symmetry (Cential)	متناظر مرکزی
Symmetry (Centre)	مرکز متناظر
Symmetry (Circular)	متناظر دایروی
Symmetry (Orthogonal)	متناظر متعامد

صاحب امتیاز:
 وزارت تعلیم و تربیه
 افغانستان

Surface of Constant Curvature	سطح دارای انحنای ثابت باشد
Surface of Enneper	سطح «انی پر»
Surface of Henneberg	سطح «هننی برگ»
Surface of Joachimsthal	سطح جیتر کمیستل
Surface of Liouville	سطح «لویلی»
Surface of Mange	سطح «مانچ»
Surface of Revolution	سطح دورانی
Surface of Scherk	سطح «شورک»
Surface of Translation	سطح انتقال
Surface of Voss	سطح «وس»
Surface of Weingarten	سطح «وینگارت»
Surface Parallel	سطح موازی
Surjection	عملیق بالایی
Syllogism	سیلو جیزم : (یک بیانیه متعلقی که حاوی سه پیشنهاد مقدمه ای را مقدمه صفر او ذیجه است میباشد.)
Syllogism (Categorical)	سیلو جیزم دسته بنده شده
Syllogism (Hypothetical)	سیلو جیزم فرض شده
Symbol	سبوبل علامه
Symbols (Algebraic)	علایم جبری
Symmetric	متناظر
Symmetric(Absolutely)	مطلقًا متناظر
Symmetrical	متناظر ا
Symmetric(Determinant)	داله متناظر
Symmetric Difference	فرق متناظر

Tangent	میاس
Tangent Circles	دوایر میاس
Tangent Cone	مخروط میاس
Tangent Curve	منحنی میاس
Tangent Externally	خارج میاس
Tangent Function	تابع میاس
Tangent Internally	داخله میاس
Tangent Law	قانون میاس
Tangent Length	طول میاس
Tangent Lines	خطوط میاس
Tangent Plane	مستوی میاس
Tangent Surface	سطح میاس
Tangent Surface of A Space Curve	سطح میاس یا، منحنی فضا
Term	حد
Terminal	انجام - اخر
Terminal Point	نقطه انجام
Terminal Side of An Angle	ضلع آخری (انجامی) یک زاویه
Terminating	معین و محدود ساختن
Terminating Continued Fraction	کسر معین متمادی
Terminating Decimal	اعشار محدود
Terms (Algebraic)	حدود الجبری
Terms (Exponential)	حدود طاقت نمای دار / حدود اکسپونیشن
Terms (General)	حدود عمومی
Terms (Geometric)	حدود هندسی

Symmetry (Plane of)	علق تناظر مستوی تناظر
Synthetic Division	تقسیم ترکیبی
Synthetic Geometry	هندرسه ترکیبی (حالص)
Synthetic Method of Proof	طریقه ترکیبی ثبوت
Synthetic Substitution	تعریض ترکیبی
System	سیستم دستگاه
System (Binary)	سیستم دوگانه بی (دو تائی)
System (Logarithmic)	سیستم لوگاریتمی
System of Circles	سیستم دوایر
System of Decimal	سیستم اعشاری
System of Duodecimal	به سیستم دوازده ای - سیستم پایه دوازده
System of Equations	سیستم معادلات
System of Inequations	سیستم غیر معادلات
System of Numeration	سیستم شمار
System of Sexagesimal	سیستم شمار به پایه شصت / سیستم شصت تا زی

صاحب امتیاز:
وزارت تعلیم و تربیه
افغانستان

T

Table of Correlation	جدول ارتباط
Table (Pythagoras)	جدول «پیتاغور یا فیثاغورت»
Tables (Interpolation)	جدولهای انتر پولیشن (محاسبه)
Tac Locus	مسیر نقطه تک
Tac Point	نقطه تک : نقطه تقاطع دو عضو فامیل منحنیات که در آن ممام مشترک دارند .
Tangency	تماس
Tangency Point	نقطه تماس

Theory of Structures	نظریه ساختمان ها یا مفظومه ها
Theta Functions	توابع تیتا
Three Circles Theorem	قضیه سه دایره
Three Dimentional Geometry.	هندسه سه بعدی
Three-Point Form of The Equation of A Plane.	شکل سه نقطه ای یک معادله
Three-Point Problem	معینه یک مستوی
Time	مطاله سه نقطه
Time Measurement	وقت - زمان
Time Rate	اندازه گیری وقت
Time Series	نسبت وقت
Time (Standard)	تایم سریز - سلسله وقت
Topological	زمان معياری
Topological Group	گروه تپالوجیکی
Toplogical Manifold	چند قاهه یا چند برگه تپالوجیکی
Toplogically Equivalest	معادل بودن از نگاه تپالوجی
Topological Property	خاصیت تپالوجیکی
Topological Space	فضای تپالوجیکی
Topological Transformation	تحویل تپالوجیکی
Topology	تپالوجی (یک شاخه هندسه که به اشکال تپالوجیکی سروکار دارد)
Topology (Algebraic)	تپالوجی جبری
Topology (Combinatorial)	تپالوجی ترکیبی
Topology of A Space	تپالوجی یک فضای
Topology (Point)	تپالوجی نقطه

Term (Similar)	حد متشابه
Terms (Like)	حدود مشابه حد دهم ماقول
Terms (Logarithmic)	حدود لوگاریتمی
Terms of Dilemma	حدود بر هان دو حدی
Terms (Similar)	حدود د مشابه
Terms (Trigonometric)	حدود مثلثاتی
Ternary	سه سه شتر دن (سه خانه بی)
Ternary Number System	سیستم عدد نویسی به پایه سه
Ternary Operation	عملیه سه گانه بی
Terrestrial Triangle	مثلث کروی که یک راس آن نقطه قطب شمال تصور شود
Test of A Hypothesis	امتحان یک فرضیه
Tetrahedral Angle	زاویه چار وجهی
Tetrahedral Surface	سطح چار وجهی
Tetrahedron	چار وجهی
Tetrahedron (Regular)	چار وجهی منظم
Theorem	قضیه
Theorem (Binomial)	قضیه بی نوم - قضیه دو حده
Theorem (Fundamental)	قضه اساسی
Theory	نظریه
Theory of Equations	نظریه معادلات
Theory of Functions	نظریه توابع
Theory of Groups	نظریه گروه ها
Theory of Numbers	نظریه اعداد
Theory of Set	نظریه ست

Transfinite Number.	عدد اصلی یا تریتیی که تمام نیست
Transform.	تحویل، تحویل کردن
Transform of A Matrix.	تحویل یک صفت
Transform of An Element of Group.	تحویل یک عضو گروه
Transformation.	تحویل
Transformation (Adjoint)	تحویل مترانسپوز
Transformation (Affine)	تحویل افین
Transformation(Collineatory)	یک تحویل خطی غیر یکنائی ($n-1$) بعدی در فضای اقلیدیومی
Transformation (Congruent)	تحویل انباتی پذیر
Transformation (Conjunctive)	تحویل متصله (ترانسفارمیشن کانجعنگتف)
	صرف معادل
Transformation (Division)	تحویل خارج قسمت
Transformation (Equiangular)	تحویل متاوی الزوايا
Transformation (Euler's)	تحویل «ایولر»
Transformation (Factoring of A)	تجزیه تحویل
Transformation Group.	گروه تحویل
Transformation (Hermitian)	تحویل هیرمی
Transformation (Homogeneous)	تحویل هم‌شکل
Transformation (Homographic)	تحویل متاجانس
Transformation (Homothotic)	تحویل هموتاکنیک - تحویل مثال
Transformation (Identical)	تحویل هم‌یگانی
Transformation (Inverse)	تحویل معکوس
Transformation (Isogonal)	تحویل هم زاویه بیس

صاحب امتیاز:
 وزارت تعلیم و تربیه
 افغانستان

Topology (Set)	تپالوجی ست
Topology (Strong)	تپالوجی محکم / مضمبوط
Topology (Uniform)	تپالوجی یک ناخت / یک شکل
Torsion Coefficient of A Group	ضریب دهنندی یک گروه
Total	مجموع
Total Curvature	انحنا مجموعی
Total Differential	مشتق مجموعی
Totally	جمعاً - مجموعاً
Totally Bounded	مجموعاً محدود شده
Totally Disconnected	انفصال مجموعی
Toitive of An Integer	توته تیف یک عدد تام: (عدد خوردرتبر متباین یک عدد معینه)
Trace of A Curve in Space	ترسیم (تعقیب) یک منحنی در فضا
Trace of A Line in Space	ترسیم (تعقیب) یک خط در فضا
Trace of A Matrix	بررسی و تعقیب یک صفت
Trace of A Surface	بررسی و تعقیب یک سطح
Tracing (Curve)	منحنی ترسیم شده - مرسومه
Tractrix	تعاسک یک کینتیزی
Trajectory	مسیر یک جسم متحرک
Transcendental	ترانسیدنتل (غیر جبری - غیر ثابتی)
Transcendental Curves	منحنیات ترانسیدنتل
Transcendental Functions	تابع ترانسیدنتل
Trancendental Numbers	اعداد ترانسیدنتل
Transfinite Induction	استدلال بینی در پی - (انتقالی) در یک ست مرتب اعداد

Transposition	انتقال و منطبق ساختن
Transversal	قاطع
Transversality	قطع
Transversality Condition	شرط قطع
Trapezium	منحرف
Trapezoid	شبه منحرف یا ذوزنقه
Trapezoid Rule	قانون ذوزنقه
Trefoil	سه برگه، سه قانه
Trend	تمایل - تمایل ست معلومات
Triangle	مثلث
Triangle (Acute Angle)	مثلث حادت الزاویه
Triangle (Altitude)	ارتفاع مثلث
Triangle (Area)	مساحت مثلث
Triangle (Base)	قاعدة مثلث
Triangle (Equilateral)	مثلث متساوی الاضلاع
Triangle (Isometrical)	مثلث هم اندازه
Triangle (Isosceles)	مثلث متساوی اساقین
Triangle (Oblique)	مثلثی که قائم الزاویه نباشد
Triangle (Obtuse)	مثلث منفرجه الزاویه
Triangle (Right)	مثلث قائم الزاویه
Triangle (Solution)	حل یک مثلث
Triangles (Congruent)	مثلثات انبثقاً پذیر
Triangles (Homological)	مثلثات مشکل
Triangles (Similar)	مثلثات مشابه

صاحب امتیاز:
وزارت تعلیم و تربیه
افغانستان

Transformation (Linear)	تحویل خطی
Transformation (Normal)	تحویل نارمل
Transformation of Coordinate	تحویل مختصات
Transformation (Orthogonal)	تحویل متعامد
Transformation (Rational)	تحویل نسبی
Transformation (Reducible)	تحویل تخلیص پذیر
Transformations (Product of)	حاصل ضرب تحویلها
Transformation (Symmetric)	تحویل متناظر
Transformation (Unitary)	تحویل یگانه - تحویل واحدی
Transformed Curve	منحنی تحویل شده
Transform of A Matrix	تحویل صفت
Transform of An Element of Group	تحویل یک عنصر گروه
Transition Curve	منحنی انتقال
Transitive Relation	رابطه انتقالی
Transitivity	انتقالیت
Transitivity Property	خاصیت انتقالیت
Translation	انتقال
Translation and Rotation	انتقال و دوران
Translation Formulas	فارمولهای انتقال
Translation of Axes	انتقال محورات
Translation Surfaces	سطوح انتقال
Translation (Vectorial)	انتقالی وکتوری
Transpose	انتقال (حد)
Transpose of A Metrix	انتقال یک صفت

Trilion	دوفرانه و امریکا عدد 10^{12} و در انگلستان عدد 10^{18}
Trinomial	سه جمله
Triple	سه گانه
Triple Integral	اتمام سه گانه
Triple of Conjugate Harmonic Functions	سه گانه توابع مولفه مزدوج
Triple Product of Three Vectors	حاصل ضرب سه گانه سه وکتور
Triple Root of An Equation	جذر سه گانه یک معادله
Triply	سه گانه - سه گانه پیش
Trirectangular	شکل که حاوی سه زاویه قایقه یا شکل
Trisection	ثلثیت (به سه حصه مساوی تقسیم کردن)
Trisection of An Angle	ثلثیت یک زاویه
Trisectrix $x^3 + xy^2 + ay^2 - 3ax^2 = 0$	محل هندسی نقاط که توسط معادله
Trivial	اضافی - پیشنهاده
Trivial Solutions	حل های اضافی
Trochoid	محل هندسی مستوی یک نقطه شاعر یک دایره است طوری که دایراً دایره ملکور بالای یک مستقیم ثابت حرکت کند
Truth Set (Selution Set)	ست حل
Tuple (Ordered pair)	جوره مرتب
Turning Point	نقطه عودت - نقطه بازگشت
Twiste	تابیده - تینده
Twisted Curve	متختن تینده شده
Two Dimentional Geometry	هندسه دو بعدی
Two-Point Form of The Equaation of A Line	شکل دو نقطه یک معادله یک خط
Tychonoff Space (1915-)	فضایی « تیکونوف »

صاحب امتیاز:
 وزارت تعلیم و تربیه
 افغانستان

Triangles (Spherical)	مثلثات گروی
Triangular (Number)	عدد مثلثی
Triangular Prism	منشور مثلثی
Triangular Pyramid	هرم مثلثی
Triangular Region	فاصله مثلثی
Trichotomy	حالت سه گانه - سه حالتی
Trichotomy Property	خاصیت سه حالتی
Trigonometric Cofunction	هم تابع مثلثاتی (کوفکشن مثلثاتی)
Trigonometric Curve	منحنی مثلثاتی
Trigonometric Equation	معادله مثلثاتی
Trigonometric Form of A Complex Number	شکل مثلثاتی یک عدد مختلط
Trigonometric Formulas	فارمولهای مثلثاتی
Trigonometric Function	تابع مثلثاتی
Trigonometric Identities	مطابقه های مثلثاتی - عینیتهای مثلثاتی
Trigonometric Integral	اتمام مثلثاتی
Trigonometric (Inverse Function)	تابع معکوس مثلثاتی
Trigonometric (Series)	سلسله مثلثاتی
Trigonometric (Substitutions)	تغییرات مثلثاتی
Trigonometry	مثلثات
Trigonometry (Plane)	مثلثات مسطحه
Trigonometry (Spherical)	مثلثات گروی
Trihedral Angle	زاویه سه وجهی
Trihedral (Coordinate)	کنیات و نمایه سه وجهی
Trihedral (Directed)	سه وجهی موجه

Uniform Convergence of A Set of Functions.	تقارب یکنواخت یک مجموعه توابع
Unitarity	یکنواختی
Uniform Scale	مسکله یکنواخت - متدرج یکنواخت
Uniform Spead	تیزی رفتار یکنواخت
Uniform Structure	ساخته یکنواخت
Uniform Topology	پالوجی یکنواخت
Uniform Velocity	سرعت یکنواخت
Unilateral Surface	سطح یک خطی (ضلعی)
Unimodular Matrix	صف مربعی که دالة آن مساوی به یک است
Union	اتحاد
Union of Sets	اتحاد سهایا
Unique	یک - تنها - محض یک و تنها یک نادر
Unique Factorization	تجزیه به شکل تخلیص ناپذیر
Uniquely Defined	یگانه تعریف شده
Uniqueness Theorem	قضیه یگانگی
Unitary Analysis	تحلیل واحدی - تحلیل یگانه
Unitary Matrix [*]	صف یگانه - صفت واحدی
Unitary Space	فضای یگانه - فضای واحدی
Unitary Transformation	تحویل یگانه - تحویل واحدی
Unit Cube	واحد مکعب یا مکعب واحد
Unit Fraction	کسر واحد
Unit Imaginary Number	عدد موهومی واحد
Unit Matrix	صف واحد - صفت یگانه
Unit Sphere	کره یگانه - کره واحد

Tychonoff Theorem	قضیه « تیکونوف »
Type (Elliptic)	نوع بیضی
Type (Hyperbolic)	نوع های پریبولی
Type of A Riemann Surface	نوع یک سطح « ریمانی »
Type (Parabolic)	نوع پرabolیک
Typical Example	مثال نمونه یی
Typical Problem	مثال نمونه یی

U

Unary Operation	عملیه یگانه
Unbiased Estimate	تحمیل پیطرافانه
Unbiased Test of A Hypothesis	امتحان پیطرافانه یک فرضیه
Unbounded Function	تابع غیر محدود
Unconditional Inequality	غیر مساوات غیر شرطی
Undefined Term	حد غیر قابل تعریف
Undetermined Coefficients	ضریبهای غیر محدود
Unic Circle	دایره واحد : دایره‌یی که شعاع آن یک واحد طول است.
Unicursal Curve	منحنی یونی کرسی : (منحنی که امتر معادلات آن $y = \Phi(t), x = \theta(t)$ در حالیکه Φ, θ توابع نسبتی است).
Uniform Acceleration	تعجیل یکنواخت
Uniformaly Continuous	یکنواخت متمادی
Uniform Circular Motion	حرکت دایروی یکنواخت
Uniform Continuity	تمادیت یکنواخت
Uniform Convergence of A Series	تقارب یکنواخت یک سلسله

Variable (Chance)	چاوش متغول
Variable (Change of)	تغییر متغول
Variables (Dependent)	متغولهای (غیر مستقل) مریوط
Variables (Independent)	متغولهای مستقل
Variables (Random)	متغولهای دلخوا / متغولهای حسب خواهش
Variables (Range)	رنج متغولها
Variables (Separation of)	جدا کردن متغولها
Variance	وارینس (مربع تغییر معیاری در احصائیه)
Variance (Analysis)	تجزیه وارینس
Variance (Ratio)	نسبت وارینس
Variance (Ratio Transformation of)	تحویل نسبت یک وارینس
Variation.	تغییر
Variation (Combined)	تغییر ترکیبی
Variation (Calculus)	تغییر کلکلیولس
Variation (Constant of)	ثابت تغییر
Variation (Direct)	تغییر مستقیم
Variation (Inverse)	تغییر معکوس
Variation of Coordinate Method	تغییر طریقه مختصات
Variation of Parameters	تغییر پرامترها
Variation of Sign in A Polynomial	تغییر علامه در یک چند جمله
Variety (Algebraic)	تغییرات جبری - اختلاف جبری
Variety (Directly)	مستقیماً متغیر
Variety (Inversely)	معکوساً متغیر

Units Place	مرتبه یکها
Unit Square	مربع واحد
Unit Vector	وکتور واحد
Universal Set	ست کلی
Unknown Quantity	مقدار مجهول - مقدار نامعلوم
Upper Bound of A Set	حد فوقانی یک ست / حد بالا یک ست
Upper Bound of Numbers	حدفوقانی اعداد
Upper Limit of Integration	لست حد بالایی انتام

V

Valuation	دریافت قیمت
Value	ارزش - قیمت
Value (Absolute)	قیمت مطلق
Value (Numerical)	قیمت عددی
Value of A Function	قیمت یک تابع
Value of An Expression	قیمت یک افاده
Value (Place)	قیمت مقامی
Value (Present)	قیمت موجوده (کنونی)
Value (Proper)	قیمت مناسب
Vanishing	ازین بردن - حذف کردن
Variability	تغییر پذیری
Variability (Measures)	اندازه تغییر پذیری
Variable	متغول

Vectors (Parallel)	وکتور های موازی
Vectors (Product)	حاصل ضرب وکتور ها
Vectors (Scalar Product)	حاصل ضرب سکالری وکتورها
Vectors (Reciprocal Systems of)	سیستم های معکوس وکتورها
Velocity (Angular)	سرعت زاویه بی
Velocity Vector	وکتور سرعت
Versed (Cosine)	خراسد کوساین : (یک منفی ساین زاویه داده شده)
Versed (Sine)	خراسد ساین (یک منفی کوساین همان زاویه است)
Vertex	رأس
Vertex of An Angle	رأس یک زاویه
Vertex Opposite	رأس مقابل
Vertical	عمودی
Vertical Angle	زاویه عمودی
Vertical Circles	دوایر عمودی
Vertical Coordinates	گهیات وضعیه قائم
Vertical Line.	خط عمود
Vertices	رؤوس
Viberating (Equation)	معادله اهتزازی
Vigesimal	ایستی - شمردن به پایه بیست
Vigesimal Number System	سیستم شمار به پایه بیست
Vitali Set	sett "وتلی"
Valtra.s Integral Equation.	معادله اقما « ولترا »
Voltra's Reciprocal Function (1860-1940)	تابع معکوس « ولترا »

Vector	وکتور
Vector(Absolute Value of A)	قیمت مطلقه یک وکتور
Vector Analysis	تجزیه و تحلیل وکتور
Vector Calculus	کلکولیس وکتور
Vector Components	مرکبات وکتور
Vector (Derivative)	مشتق وکتور
Vector (Director)	وکتور موجه
Vector (Dominant)	وکتور نافذ / وکتور عدد / وکتور مسلط
Vectorial Angle	زاویه وکتوری
Vector (Polar)	وکتور قطبی
Vector (Position)	موقعیت وکتور / محل وکتور
Vector Potential	وکتور پوتانشیل
Vector (Radius)	شعاع وکتوری / وکتور شعاع
Vector (Space)	فضای وکتوری
Vector Space (Normed)	فضای وکتوری نارماد
Vectors (Addition of)	جمع وکتور ها
Vectors (Cross Product)	ضرب چلبایی وکتورها
Vectors (Division of)	تقسیم وکتور ها
Vectors (Dot Product)	حاصل ضرب نقطوی وکتور ها
Vectors (Linear Product)	حاصل ضرب خطی وکتور ها
Vectors (Multiplication of)	ضرب کردن وکتور ها
Vectors (Orthogonal)	وکتور های متعامد
Vector Space (Topological)	فضای وکتوری تپالوجیکی

Y

Y-Axis	محور Y
Yard	پارد: واحد طول در سیستم انگلیسی
Yates Correction for Continuity	تصحیح یک تعدادیت «یاتس»
Year (Anomalistic)	مثال: انومالستیک: (طول دوران مکمل موازین)
Year (Astronomical)	سال نجومی
Year (Civil of Legal)	سال قانونی
Year (Equinoctial)	سال شمسی
Year (Leap)	سال کبیه
Year (Natural)	سال طبیعی
Year (Solar)	سال شمسی
Youngs Modulus.	ماجولوس «یانگ»

Z

Z-Axis.	محور Z
Zeno Paradox (490B. C. - 435 B. C.)	برداکس «زئنو»
Zermelo,s Axiom (1871 - 1953)	اوایه و یا متمارقه «زرمیلو»
Zero.	صفر
Zero (Division by)	تقسیم بر صفر (امکان ندارد)
Zero (Division of)	تقسیم صفر
Zero (Divisors)	فاسمهای صفر
Zero (Factorial)	فکتوریال

X

Volume	حجم
Volume (Expension Coefficient)	نمریب انبساط حجم
Volume of Similar Solids	حجم اجسام مشابه
Vulgar Fraction	کسر عام
Wallis' Product of π (1616-1703)	حاصل ضرب پای به طریقه «والی»
Wave Equation	معادله موج
Wave Length	طول موج
Weddle's Rule (1817-1853)	قانون «ودل»
Wedge Elliptic	ویچ یکضی - ویچ ایلپیک
Wedge Spherical	ویچ کرد وی
Weierstass Ellptic Funcunction	تعیین یکضی «ویرزترس»
Weierstass. Equation (1815-1897)	معادله «ویرزترس»
Weierstass. Necessary Condition	شرط لازمی «ویرزترس»
Well Order Property	خاصیت ترتیب خوب
Whole Number	عدد کل
Width	عرض
Wilsons Theorem	قضیه «ولین»
Winding Numbers	عدد داده شده
Witch	یک منحنی مخصوص درجه سوم یک مستوی است.

علوم ریاضیات
MATHEMATICAL SYMBOLS
نظریه اعداد، الجبر، حساب
Arithmetic, Algebra, Number Theory

علمه	مفهوم ارائه شده
+	مثبت - جمع
-	منفی - تفریق
±	مثبت یا منفی — جمع یا تفریق
∓	منفی یا مثبت — تفریق یا جمع
$a \cdot b$ یا $a.b$ یا $a \times b$	ضرب b با a
$a \div b$ یا $a:b$ یا $\frac{a}{b}$	تقسیم b بر a نسبت b/a یا b بر a
=	مساویست به
$a = b$	مساوی به b است.
$a \approx b$	مساوی به b است (از استعمال انثیده).
$\neq$	مساوی نیست.
$a \neq b$	مساوی به b نیست.
$\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$	بر b مساوی به c بر d است.
$a : b :: c : d$	a به نسبت b متناسب است به c به نسبت d .

Zero (Multiplication by)	ضرب در صفر
Zero of A Catagory	صفر یک دسته پندی
Zero of A Function	صفر یک کتابخانه
Zero Vector	صفر وکتور
Zetha Function	تابع زیتا
Zigzag	موج دار - متوجه / ذکر اک
Zonal	منطقه وی
Zone	منطقه
Zornes Lemma	ایمایی «زارن»

صاحب امتیاز:
وزارت تعلیم و تربیه
افغانستان

<u>عملاتم</u>	<u>مفهوم از آنکه شده</u>
$e = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n = 1,7182\ 818\ 285 \dots$	در حالیکه e عبارت از
$\log_x^a$	لوگاریتم x به قاعده a
$\ln_a$ یا $\log_e^a$	لوگاریتم طبیعی a یا لوگاریتم a به قاعده e یا لوگاریتم « ناپیرین » a Napierian
Antilog	انتی لوگاریتم
Colog	کولوگاریتم
e^x یا $\exp x$	e به تابع x درحالیکه e قاعده لوگاریتم طبیعی است.
$a \propto b$	a مستقیماً متناسب به b است. (به ندرت استعمال میشود)
i یا j	جذرالربع منفی ۱ — است یعنی $i = \sqrt{-1}$ در ریاضی i بعیث جذرالربع ۱ — و در فزیک i عامل است.
w_1, w_2, w_3, w_4	جلدور مکعب یک واحد
$n! = \prod_{i=1}^n i$	نکتور یا، حاصل ضرب اعداد متوالی طبیعی از ۱ تا n یعنی : $n! = 1, 2, 3, 4, \dots, n$
a'	زیر a
a''	دو زیر a
a_n	مشر a یا میین a یا مرف a
x_Ry	در رابطه R با y قرار دارد
$f(x) = F(x) = \Phi(x)$	قيمت x تابع f با F با Φ
$f^{-1}(x)$	معکوس تابع f درقيمت x (درصورت که موجود باشد)
$ x $	قيمت مطلق x / یا قيمت عددی (ثابت) x / یا موجود x

<u>عملاتم</u>	<u>مفهوم از آنکه شده</u>
$\cong$	انطباق پذیر است.
$\not\equiv$	انطباق پذیر نیست.
$\sim$ یا $\approx$	معادل است به یا مشابه است به.
$>$	زیادتر (کلا تر) است از
$<$	کمتر (خود ر تر) است از
$\geq$ یا $\geq$	زیادتر است از یا مساوی است به
$\leq$ یا $\leq$	کمتر است از یا مساوی است به
a^n	a به نهاد n یا a به طاقت n
$a^n = a \cdot a \cdot a$	عامل ضریب a
$\sqrt{a}$ یا $a^{\frac{1}{2}}$	جذر انحریم مثبت عدد داشت a
$\sqrt[n]{a}$ یا $a^{\frac{1}{n}}$	جذر n ام a
$a^0 = 1$	به نهای صفر مساوی به ۱ است.
$a^{-1} = \frac{1}{a}$	عدد معکوس عدد a
$-a$	منفی a یا تضاد a
a^{-n} یا $\frac{1}{a^n}$	عدد معکوس عدد a^n
$\sqrt[m]{a^n}$ یا $a^{\frac{n}{m}}$	جذر n ام a^m
( )	قوسین کوچک
[ ]	قوسین متوسط
{ }	قوسین کلان
°	عدد e قاعده لوگاریتم طبیعی

شماما

www.shahmama.com

علامه	مفهوم از آن شده
$\bar{A}$	صف یا متريکس مزدوج مختلط صفت A
I	صف همينت یا متريکس بی اثر
$\bar{A}^t$	نمکوسن صفت یا متريکس A
A^*	مزدوج هرمتيين متريکس A
$A = A^T$	آر آسيورز متريکس A
A_{ij}	کوکتور عنصر a_{ij} متريکس $[a_{ij}]$
$\ A\ $	نارم متريکس یا صفت A
$x \oplus y$	يک عملie مجرد دوگانه الجبر مجرد که بنا بر آن افادة $y \oplus x$ است
$x \otimes y$	به عبارت X عملie جمع دايره وی y خوانده ميشود. يک عملie مجرد دوگانه الجبر مجرد است که بنا بر آن افادة $y \otimes x$ است
$O_{n,r}$	عملie مجرديک سیستم العجر مجرد است که دوران $y \rightarrow x$ و $x \rightarrow y$ يک عنصر سیستم میباشد.
GCD	بزرگترین قاسم مشترك دو عدد
LCD	کمترین مخرج مشترك دو عدد
LCM	کوچکترین مضرب مشترك دو عدد
$[a,b]$	مساهه پسته از a تا به b
$]a,b[$	مساهه باز از a تا به b
$[a,b [$	مساهه نيم باز (چپ پسته و راست باز) از a تا b
$] a,b]$	مساهه نيم باز (چپ باز و راست پسته) از a تا b
$(a,b) \cup (a;b)$	جوره مرتب b و a
$(a,b,c) \cup (a;b;c)$	مهگانه مرتب c, b, a
$(a, b, c, \dots, n)$	گانه اي مرتب n
$a b$	قاسم b است.

علامه	مفهوم از آن شده
$\bar{Z}$ یا Conj Z	مزدوج Z
$R(z) \cup R(z) \cup Re(z)$	قسمت حقيقی عدد مختلط Z
$I(z) \cup I(z) \cup Im(z)$	قسمت موهومی عدد مختلط Z
i, j, k	وکتور های واحد روی محور های کهیات وضعیه
a, b یا $S(a, b)$	حاصل ضرب سکالری دو وکتور b و a
$a \times b$ یا $V(a, b)$	حاصل ضرب وکتوری دو وکتور a و b
$(a \times b) \cdot c$ یا $a \cdot (b \times c)$	حاصل ضرب سکالری سه وکتور a, b و c
$P(n,r)$ یا nP_r	تعداد داله های n شی که در یک وقت r دانه آن انتخاب شود
$\frac{n!}{(n-r)!} = n(n-1)(n-2)\dots(n+1-r)$	تعداد ترکیب n شی که ۲ دانه آن ...
nCr , $\{ \binom{n}{r} \}$ یا C_r^n یا $C(n, r)$	در یک وقت انتخاب گردد
$ a_{ij} $	دانه ایست که a عنصر سطر i ام و ستون j ام آنست
$\ a_{ij}\ $ یا (a_{ij})	صفی (متريکس) است که a عنصر سطر i ام و ستون j ام آنست
$\ abc\dots\ $ یا $(abc\dots)$	صف یا متريکس $\begin{pmatrix} a_1 a_2 \dots \\ b_1 b_2 \dots \\ \dots \dots \dots \\ \dots \dots \dots \end{pmatrix}$
$ abc\dots $	دیترمنانت یا داله $\begin{vmatrix} a_1 a_2 \dots \\ b_1 b_2 \dots \\ \dots \dots \dots \end{vmatrix}$

صلامه	مفهوم ارائه شده
A S A	زاویه، خلخ؛ زاویه (دریک مثلث)
Sin	سین
Cos	کوسین
tan یا tag	تانجانت
Cot یا Ctn	کوتا تجنت
Cec	مکانیک یا سکنت
Csc	کوسکنت
Covers	کوکوسین ساین، یک منفی ساین یک زاویه
Vers	ورس ساین، یک منفی کوسین یک زاویه
gd	ذات (ارتفاع) یک منحنی هایپر بولیک
$\sin^{-1} x$ یا $\arcsin x$	آرکساین: قیمت قوس (زاویه) اساسی کوساین آن x است.
$\sin^2 x$	مربع ساین x یا ساین مربع x
$\cos^2 x$	مربع کوساین x یا کوساین مربع x
$\sin x^2$	ساین x مربع
$\cos x^2$	کوساین x مربع
Sinh	سازچ: ساین هایپر بولیک
Cosh	کوش: کوساین هایپر بولیک
Tanh	تانجنت هایپر بولیک
Coth	کوتانجنت هایپر بولیک
Sech	سیچ: سکنت هایپر بولیک
Csch	کسچ: کوسکنت هایپر بولیک
	عادیست که ساین هایپر بولیک آن X است. یا خد ساین هایپر بولیک
$\sinh^{-1} x$ یا arc Sinhx	یا عکس ساین هایپر بولیک

صلامه	مفهوم ارائه شده
$x \equiv a \pmod p$	$x - a$ قابل تقسیم بر p است و چنین خواهد میشود:
$[x] \text{ یا } [[x]]$	x کا نگرو یعنی a موجول p " یا موجول p کلا ترین عدد قائم که از x زیاد تر نیست.
$y = [x]$	تابع زینه می یا کلا ترین عدد قائم n تابع (n) " ایولر
$\Phi(n)$	عدد اقسام n
$p(n)$	تعداد فاسهای n
$d(n)$	تعداد اولیه های متمایز که قاسم های n اند.
$v(n)$	تعداد اولیه های که از n زیاد تر نیستند.
$\pi(n)$	تابع لوویل Liouville
$\lambda(n)$	تابع موبیوس Möbius
$\mu(n)$	

مثلثات و توابع های پیر بولیک

Trigonometry And Hyperbolic Functions

صاحب امتیاز:
وزارت تعلیم و تربیه
افغانستان

a°	درجه زاویه (زاویه که وسعت آن درجه است)
a'	دقیقه زاویه
a''	تا لیه زاویه
$a(r)$	ردیابان زاویه (کترسیمول است)
s	نصف طول مجموع انسلاع یک مثلث (در مستوی یا در روی کره)
S یا σ	نصف وسعت مجموع زوایای یک مثلث سطح کره وی
E	تزيدات کره وی
SAS	ضلع، زاویه، ضلع (دریک مثلث)
SSS	ضلع، ضلع، ضلع (دریک مثلث)

ششم

www.shahmama.com

علامه	مفهوم از آن شده
$\square$	متوازی الاضلاع
$\square$	مربع
$\circ$	دایره
$\odot$	دوایر
π	پای: تسبت طول محیط یک دایره بر طول قطر آن تقریباً: 3,141 592 653
O	مبدأ مختصات کهیات وضعه
(x,y) یا $(x;y)$	مختصات یا کهیات وضعیه یک نقطه در مستوی
(x,y,z)	مختصات یک نقطه در فضای سه بعدی
(r, θ)	کهیات و وضعیه قطبی یک نقطه
(p, θ, Φ) یا (r^1, θ^1, Φ)	کهیات و وضعیه کره وی یک نقطه
(r^1, θ^1, z)	کهیات و وضعیه استوانه وی یک نقطه
$\cos \alpha$ یا $\cos \beta$ یا $\cos \gamma$	کو-سین های موجه
l, m, n	آنلاد موجه
e	اکسپونانسی یا عنصر مرکزیت یک فلک مغزین
P	نصف انس ریگلم یک پارaboloid
m	بول
$\overline{AB}$ یا $[AB]$	قطله شما بین دو نقطه A و B
$ AB $ یا AB	طول قطله شما AB
$\overleftrightarrow{AB}$	خط مستقیم AB
$\overrightarrow{AB}$	قیم خط AB
$\overleftarrow{AB}$	شعاع AB یا استقامت قطله خط AB
$\widehat{AB}$	قوس AB یا طول قوس از A تا B

هندسه ابتدایی و تحلیلی

Elementary Analytic And Geometry

علامه	مفهوم از آن شده
<	زاویه
<s	زوايا
$m < A$ یا A	اندازه و سعت زاویه A
$\perp$	عمود یا عمود است بر
$\nparallel$	عمود نیست
$\perp s$	عمود ها
$/$	موازی
$\times$	موازی نیست به
$/s$	موازیها یا موازات
$\equiv$ ، $\cong$	انطباق پذیری یا انطباق پذیر است به
$\neq$	انطباق پذیر نیست به
$=$	ساوی یا مساویست به
$\neq$	ساوی نیست به
$\sim$	مشابه یا مشابه است به
$\not\sim$	مشابه نیست به
$\therefore$	چون یا ار آنجانکی
$\therefore$	بنابران یا پس
$\triangle$	مثلث
$\triangle$	مثلث ها

عملاب

$\prod_{i=1}^{\infty}$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \prod_{i=1}^n x_i$$

$s \neq \sigma$

p

k

t

l.u. b. $\neq$ sup

g.l.b. $\neq$ inf

$\overline{\lim}_{n \rightarrow \infty} t_n$

$\lim_{n \rightarrow \infty} t_n$

$\rightarrow$

=

$\overline{\lim}$

$\lim$

$$\lim_{x \downarrow a} f(x) \neq f(a+0) \neq \lim_{x \rightarrow a} f(x) \dots a \neq f(a+) \neq$$

$$\lim_{x \uparrow a} f(x) \neq f(a-0) \neq f(a-) \dots a \neq f(a-)$$

$$\lim_{x \rightarrow a-} f(x) \neq$$

مفهوم ارائه شده

سامل خوب محدود بی نهایت

ملول قوی

شاع احنا

انهای یک منحنی

تارشن یا تورشن یک منحنی

حد فاصل کمترین بالای - فرقانی -

حد فاصل زیاد ترین یائینی - تھانی -

زیاد ترین تجمع نقاط ترادف (t_n)

حد فرقانی (t_n)

کمترین تجمع نقاط ترادف (t_n)

و سعی تھانی (t_n)

لزجی، میگردید یا لز دیک، میشود

نحوی، است یا منحنی میگردد

کوتاه یا حد فرقانی (بالای)

قویت یا حد تھانی (پائینی)

مفهوم ارائه شده

نقطه P حاوی کمیات و قیمه x و y در یکی متسوی

نقطه M حاوی منصات x و y در فضا M (x,y,z) یا M (x,y,z) یا M (z,x,y) یا

نسبت متقابل عناصر (نقاط خطوط وغیره)

خارج قست قست که C تقسیم میکند AB را

موجودیت ارتقا، ثبت را بین رنج های [A] و [B] ارائه میکند.

وجود ارتباط مرتضه (ارتسامی) بین رنج های [A] و [B] ارائه میکند.

کلکیولس و انالیز

Calculus And Analysis

$] a, b [\neq (a, b)$

$a < x < b$ مساهه باز

$[a, b]$

$a < x < b$ مساهه پست

$] a, b] \neq (a, b]$

$a < x \leq b$ مساهه نیمه باز یا نیمه پست

$[a, b [\neq [a, b)$

$a \leq x < b$ مساهه نیمه باز یا نیمه پست

$\{ a_n \} \neq [a_n] \neq (a_n) \dots a_1, a_2, a_3, \dots$ ترادفیکه محدود آن عبارت از

$$\sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^n$$

مجموع n حد، اعداد نام از 1 تا n

مجموع n حد معین که تعداد محدود آن از متن ویا

$$\sum_{i=1}^n x_i \neq \sum_{a \in A} x_a$$

حاصل ضرب n حد، اعداد نام از 1 تا n

حاصل ضرب n حد معین که تعداد محدود آن از متن ویا

$$\prod_{i=1}^n x_i \neq \prod_{a \in A} x_a$$

از علاوه گذاری تبیین میشود مانند

	مفهوم از آن شده
Δ	همان مدلی به توسط $\Delta f(x) = f(x+h) - f(x)$ برای یک ثابت h تعریف شده است.
∇	دل : عامل $(i \frac{\partial}{x} + j \frac{\partial}{y} + k \frac{\partial}{z})$
∇u با grad	گردید یا نت u $(i \frac{u}{x} + j \frac{u}{y} + k \frac{u}{z})$.
∇v با div v	تقارب v
$\nabla \times F$	Curl of F
∇^2 با Δ ... $\frac{\partial^2}{x^2} + \frac{\partial^2}{y^2} + \frac{\partial^2}{z^2}$	عامل « لا پلام »
δ_i	دلایی کروینکر Kroencker
$g_{ij}; g^{ij}$	مرکبات صفت اساسی تانسر فضای ریمانی
$ds^2 = g_{ij} dx^i dx^j = g_{ij} dx_i dx_j$	$ds^2 = g_{ij} dx^i dx^j = g_{ij} dx_i dx_j$
E, F, G	ضریبهای اساسی اولین شکل درجه دوم یک سطح
$\int f(x) dx$	انداز (انتگرال) غیر معین f نظر به x
$\int_a^b f(x) dx$	انداز (انتگرال) معین f نظر به x بین حد های a و b
$\int_a^b$	انداز (انتگرال) فوقانی در بوده
$\int_a^b$	انداز (انتگرال) تحتانی در بوده
$m_e(S); m^*(S); \mu^*(S)$	اندازه بخاری (شکل) S
$m_i(S); m^*(S); \mu^*(S)$	اندازه داخلی (شکل) S
$m(S); \mu(S)$	اندازه (شکل) S
$T_f(I); V_f(I); \nabla(f; I)$	مجموع تغیرات f در مسافت I
$\Omega_f(I); \omega_f(I); O_f(I)$	اهتزازات f در I
(f, g)	حاصل ضرب داده ای نوع f و g

علماء	مفهوم ارائه شده
$f'(a+)$	مشتق آن طرف راست عدد a
$f'(a-)$	مشتق آن طرف چپ عدد a
Δy	تزايد y
δy	تحول يك ازدياد y
$d y$	تفاصل y
$s' t$ يا $\frac{ds}{dt}$	مشق s نظر به t
$\frac{ds}{dt} = v$	در صورتی که s فاصله و t زمان باشد مشتق s نظر به t سرعت است.
$s''(t)$ يا $\frac{d^2s}{dt^2}$	مشتق s دوم نظر به t
$\frac{d^2s}{dt^2} = a$	در صورتی که s فاصله و t زمان باشد مشق دوم s نظر به t تعجیل است.
$\frac{dy}{dx}$ يا $\frac{df(x)}{dx}$ يا y' يا $f'(x)$ يا $D_x y$ يا $y = f(x)$	مشق y نظر به x در حالیکه مینیاشد.
$\frac{f^n y}{x^n}$ يا $f^n(x) = f(x)$ يا $D_x^n y$ يا $f^n(x)$	مشتق n ام y نظر به x در حالیکه
$D_x u$ يا $\frac{\partial u}{\partial x}$ يا u_x يا $f_x(x, y)$ مینیاشد $u = f(x, y)$	مشتق قسمی u نظر به x در حالیکه
D يا $\frac{d}{dx}$	عامل $\frac{d}{dx}$
D_i يا D_{ij} ... ($D_{ij} = \frac{\partial^2}{\partial x_i \partial x_j}$)	عوامل یا عاملی قسمی تفاصلی (مثال
$D_h f$	مشتق سنتی f درست s
E	عاملی که توسط $E f(x) = f(x + h)$ برای يك ثابت h تعریف شده است.

<u>فلاسمانه</u>	<u>مفهوم از آنکه شده</u>
$H_n^{(1)}(z); H_n^{(2)}(z)$	توابع هنگل Hankel
$N_p(z) \sqsubseteq y_n(z)$	توابع نیومن Veumann
$\beta(m;n); B(m;n)$	تابع بیتا
$B_x(m,n)$	تابع نا ممکن بیتا
$J(\tau); \lambda(\tau); f(\tau); g(\tau); h(\tau)$	توابع مادولر یا ما جولر
$C(z)$	تابع قریاتی یا قیمتی ریمان
$L_n^k(x)$	چند جمله درجه n ام لگوری Laguerre
$L_n^k(x); L_n(x)$	چند جمله اشترآکیه - الجینیه - لگوری
$P_n(x)$	چند جمله درجه n ام لا چندر Legendre
$P_n^m(x); P_n(x)$	تابع اشترآکیه - تجسسی - لا چندر
$T_n(x)$	چند جمله درجه n ام تبیجت Tchebychoff
$Ce_n(x); Se_n(x)$	تابع ماژیو Mathieu
$Sa z; Ca z; da z$	تابع ایلیتیک چکوبی Jacobian
$P(z); P'(z)$	تابع ایلیتیک وارستس Weierstuss

منطق و نظریه سط

Logic And Set Theory

$\therefore$	پونکه، از آنجاییکه
$\therefore$	بنابران، پس
$\exists \quad \forall $	طوریکه؛ در حالی که
$\sim P; \neg P; P'; \bar{P}$	نی، یاپنون P
$p \wedge q; p.q; p \& q$	$p \vee q$ هردو

صاحب امتیاز:
 وزارت تعلیم و تربیه
 افغانستان

<u>فلاسمانه</u>	<u>مفهوم از آنکه شده</u>
$\ f\ $	فاصله f یعنی $(f; f)^{\frac{1}{2}}$
gof	ترکیب دوتابع f و g
$f \circ g$	تئیدن یا بافت دوتابع f و g
$C_n \sqsubseteq C^{(n)}$	تابع صفت C^n
$L_p \sqsubseteq L^{(p)}$	تابع صفت L_p
$\emptyset$	ثابت ایولر
$B_1, B_2, B_3, \dots \begin{cases} \vdash \\ \dashv \end{cases} B_1, B_2, B_3, \dots \}$	اعداد بر نولی Bernoullian
$ z $	قیمت مطلقه z
$\bar{z} \sqsubseteq \text{Conj } z$	مر درج z
$\Re(z); \text{Re}(z) \sqsubseteq R(z)$	قسمت حقیقی عدد z
$\Im(z); \text{Im}(z) \sqsubseteq I(z)$	قسمت مرhomی عدد z
$\text{Resf}(z)$	ریسمو یا رسید و f در a
$z=a$	تابع گاما
$\Gamma(z)$	تابع فاصلکل گاما
$(\forall a, x) \Gamma(a; x)$	چند جمله درجه n ام بر نولی
$B_n(x)$	تابع ها پیر بولیک
$F(a, b; c; z)$	چند جمله درجه n ام هرمیت Hermite
$H_n(x)$	چند جمله چکوبی Jacobi
$J_n(p, q; x)$	تابع n ام بسل Bessel
$J_n(x)$	تابع مشخص شده، بسل Bessel
$I_n(z); K_n(z)$	

علامه

مفهوم ارائه شده

$M \supset N$	ست M سوبرست یا است فوقانی است N است، یعنی تمام عناصر است N را، است M دربر می‌داشته باشد.
$A \cap B$	تقاطع دوست A و B
$A \cup B$	اتحاد دوست A و B
$\Pi_{a \in Ma} ; \Pi_{a \in A} Ma$	ست تمام تقاطعی که برای تمام قیمتی‌های a در A شامل Ma است.
$\Sigma_{a \in A} Ma ; \Sigma_{a \in A} Ma$	ست تمام تقاطعی که برای بعضی قیمتی‌های a در A شامل Ma است.
$\sim M ; \overline{M} ; C(M) ; \tilde{M} ; M'$	ست مکمله M
C_A^B	ست مکمله A در B
$M \sim N$	ستهای M و N در مطابقت یک‌یک - تقابل - قرار یافته مینوایند
$\chi : a$	الفا . حرف اول الفبای یهود
$\chi_0 : \chi_0$	الفا نال . یا الف . صفر عدد اصلی است تمام اعداد تام مثبت اعداد اصلی یک است غیرمعین. اگر عدد اصلی اول آن χ_0 باشد دوی آن χ_0 و بهمین قسم χ_2 غیره میباشد
$\mathbb{N}$	ست اعداد طبیعی
$\mathbb{I}$	ست اعداد تام
$\mathbb{I}^+$	ست اعداد تام مثبت
$\mathbb{I}^-$	ست اعداد تام منفی
$\mathbb{I}_{(0)} = \mathbb{I} - \{0\}$	ست اعداد تام بدون صفر
$\mathbb{Q}$	ست اعداد نسبتی

علامه

مفهوم ارائه شده

$p \setminus q ; p q$	$p \vee q$	$p \downarrow q ; p \Delta q$	$p \rightarrow q ; p \Rightarrow q ; p \subseteq q$	$\text{iff} ; \leftrightarrow ; \Leftrightarrow ; \equiv ; \sim$	$p = q$	$p \wedge q$
و q هر دویانی / نی و p یانی q مگر هر دوی آنها نی.	لا اقل یکی از p و q یا p و q	اگر p پس q یاد رسمتی q اگر p / یا از p تبعه q میشود.	اگر و تنها اگر / یا معکوس / یا معادل منطقی	از p نتیجه میشود که q و بلعکس	صفحه کلی یا صفحه عاملگیر : (صفحه است که تمام عناصر کدام	صفحه مشخصرا در برداشته باشد مانند است اعداد حقیقی $(\mathbb{R})$
$\forall ; I$	$\Phi ; V ; O$	$\forall x ; Ax ; \Pi x ; (X)x$	$\forall x, y ; Ax, y ; \Pi x, y$	$\forall x, y ; Ax, y ; \Pi x, y$	برای تمام x ها یا برای هر x برای تمام x ها و y ها	نقطاط بعضاً بجای قوسها استعمال میشود. n نقطه قویتر از $n-1$ نقطه است. n نقطه توسط یکی از علامات $\rightarrow$ چیزی و یا $\forall$ تعقیب میشوند مفهومی را که n نقطه ارائه میکند معادل مفهوم است که $n+1$ نقطه توضیح میکند.
$E ; E$	$\exists x ; Ex$	$\exists x, y ; Ex, y$	$x \in M$	$x \in M$	موجود است (موجودیت)	یک x موجود است طوری که x و y موجود اند طوری که
$M = N$	$M \subseteq N$	$M \subset N$	$M \supset N$	$M \supset N$	نقطه x عنصر است M است	ستهای M و N متنطبق یا مساوی اند
$M \supset N$	$M \subset N$	$M \supset N$	$M \supset N$	$M \supset N$	ستهای M عنصر است M است	ست M شامل است N است یا M است فرعی (جزئی) است N است.
						ست M فرعی مناسب یا سپیس مناسب است N است.

<u>مفهوم ارائه شده</u>	<u>معلمه</u>
$M \cong N$ متهای M و N باهم معادل آند یعنی باهم انطباق پذیرند.	$\mathbb{Q}^+$ ست اعداد نسبتی مثبت
$M \simeq N$ متهای M و N دارای یک نوع ترتیب آند.	$\mathbb{Q}^-$ ست اعداد نسبتی منفی
0 ترتیب اعداد مثبت تمام در ترتیب طبیعی آنها	$\mathbb{Q}_{(0)} = \mathbb{Q} - \{0\}$ ست اعداد نسبتی بدون صفر
0^* یا $*0$ ترتیب اعداد منفی تمام در ترتیب طبیعی آنها	$\mathbb{R}$ ست اعداد حقیقی
τ ترتیب تمام اعداد تمام در ترتیب طبیعی آنها	$\mathbb{R}^+$ ست اعداد حقیقی مثبت
η ترتیب اعداد نسبتی در مسافت باز $[0, 1]$	$\mathbb{R}^-$ ست اعداد حقیقی منفی
0 ترتیب اعداد حقیقی در مسافت بسته $[0, 1]$	$\mathbb{R} - \{0\}$ ست اعداد حقیقی بدون صفر
a^+ , a^- عیناً چهه ترتیب عناصر یک ست مرتب نوع a است	$\mathbb{D}_r = \mathbb{C} \setminus \mathbb{R}$ ست اعداد غیرنسبتی
Q.E.D. Quod erat demonstrandum فرم المطلوب / جواب نهایی	$\mathbb{D}_r^+$ ست اعداد غیرنسبتی مثبت

تپا لوزی و فضاهای مجرد

Topology And Abstract Spaces

$\overline{M}$	بسته گی یا بسته بودن ست M
M	ست مشتق شده M
$d(x,y)$	فاصله بین x و y (فاصله از x تا y یا $p(x,y)$ یا $\delta(x,y)$ یا $\rho(x,y)$ ....)
$A \times B$	حاصل ضرب دکارتی A و B
(a,b) یا $(a;b)$	جوره مرتب w و a و b
$x R y$	x رابطه R را به y برقرار می‌سازد
G_R	گراف رابطه
R^{-1}	رابطه معکوس رابطه R
$u \circ t$	نتیجه ترکیب اولاً t و سپس u .
$x \equiv y \pmod{3}$	عیاقی u است نظریه ۳ و یا $(x-y)$ قابل تقسیم بر ۳ است. $(x \equiv y \pmod{3})$

<u>مفهوم ارائه شده</u>	<u>معلمه</u>
$\mathbb{Q}^+$ ست اعداد نسبتی مثبت	$\mathbb{Q}^+$
$\mathbb{Q}^-$ ست اعداد نسبتی منفی	$\mathbb{Q}^-$
$\mathbb{Q}_{(0)} = \mathbb{Q} - \{0\}$ ست اعداد نسبتی بدون صفر	$\mathbb{Q}_{(0)}$ یا $\mathbb{Q} - \{0\}$
$\mathbb{R}$ ست اعداد حقیقی	$\mathbb{R}$
$\mathbb{R}^+$ ست اعداد حقیقی مثبت	$\mathbb{R}^+$
$\mathbb{R}^-$ ست اعداد حقیقی منفی	$\mathbb{R}^-$
$\mathbb{R} - \{0\}$ ست اعداد حقیقی بدون صفر	$\mathbb{R} - \{0\}$
$\mathbb{D}_r = \mathbb{C} \setminus \mathbb{R}$ ست اعداد غیرنسبتی	$\mathbb{D}_r$ یا $\mathbb{C} \setminus \mathbb{R}$
$\mathbb{D}_r^+$ ست اعداد غیرنسبتی مثبت	$\mathbb{D}_r^+$
$\mathbb{D}_r^-$ ست اعداد غیرنسبتی منفی	$\mathbb{D}_r^-$
$\mathbb{R}(-0)$ ست اعداد غیرنسبتی بدون صفر	$\mathbb{R}(-0)$
$\mathbb{C}$ ست اعداد مختلط	$\mathbb{C}$
Im ست اعداد موهوی	Im
Φ یا $\{\}$ ست خالی	Φ یا $\{\}$
v ست وکتورهای هلنسی	v
P ست پولینومها	P
P_n ست پولینومهای درجه n ام و کمتر از n	P_n
M ست متريکها (صفها)	M
M_2 ست متريکها (صفهای) دو در دو	M_2
$\mathbb{R}^z$ ست جوره های مرتب اعداد حقیقی	$\mathbb{R}^z$
$\mathbb{R}^3$ ست سه گانه های مرتب اعداد حقیقی	$\mathbb{R}^3$
$\mathbb{R}^n$ ست n گانه های مرتب اعداد حقیقی	$\mathbb{R}^n$

احصاءات

Statistics

	مفهوم از آن شده
X^2	مربع شای Chi - Square
d.f.	دجه، آزادی
F	نسبت F
i	عرض مسافه، یا عرضیک صفت یک مسافه
k	ضریب الینش
P.E.	سلسلی (الخلاط) احتمالی (انحراف احتمالی)
r	ضریب ارتباط بین دو متتحول
$r_{1,2,3,4 \dots n}$	ضریب ارتباط قسمی بین چندین (n) متتحول
S	انحراف معیاری یک نمونه و یاستاندارد یویه شن یک نمونه
σ_x	انحراف معیاری یک جمعیت X
$\sigma_{x,y}$	انحراف معیاری یک تخمین و همچنان انحراف معیاری یک قابل X ارای یک قیمت معینه y.
t	احصائی t
V	ضریب تحول
$\bar{x}$	اوسط حسابی متتحول X (از یک نمونه)
μ	اوسط حسابی یک جمعیت
$\mu_2 = \sigma^2$	مومنت دوم یک اوسط
μ_r	مومنت r ام یک اوسط
$\beta_1 = \frac{\mu_3}{\mu_2^{\frac{3}{2}}}$	ضریب یاساری (Coefficient of Skewness) یا ضریب یاساری بودن
$\beta_2 = \frac{\mu_4}{\mu_2^{\frac{2}{2}}}$	ضریب کارتورسیس Coefficients Kurtosis

علم

	مفهوم از آن شده
X	متغیر متعادل X
$f : E \rightarrow F$	تابع f از E به طرف F
$x \mapsto y$	ارتباط عنصر x به عنصر y . یا عنصر x را به عنصر y ربطه میدهد.
$f(x)$	تصویر X تحت تابع f
id_E	تطبیق عنیت در E
(B) Space	فضای بینج Banach
(C) C	فضای تمام توابع حقیقی قیمه مکانیت متمادی در یک مسane است.
(M) M	فضای تمام محدود در یک سمت.....
(m) m	فضای تمام تراویف های محدود ...
(c) c	فضای تمام تراویفات متقابله ...
$(C_0), C_0$	فضای تمام تراویفات ( ) ... که دارای $X = (X_1, X_2, X_3, \dots)$ Sup $X_i : \ X^i\ $ Lim $X_n = 0$ تعریف شده
$L_p : L(p)$	فضای تمام توابع اندازه پذیر
r	تمدد منحیات سرحد یک مطلع
X	مشخصه ایولر Euler
$\delta S ; \Delta S ; d(S)$	سرحد یا حد فاصل یک سمت S
B_m^*	یک S بعدی گروه بیشی Betti مadolس m در حالیکه m یک عدد اولیه است.
B_o^*	یک S بعدی گروه بیشی نظر به گروه اعداد تام.
R_m^*	یک S بعدی اعداد مadolس m بیشی در حالیکه m یک عدد اولیه است.
R_o^*	یک S بعدی اعداد بیشی نظر به گروه اعداد تام

مفهوم ارائه شده

<u>علمه</u>	<u>مفهوم ارائه شده</u>
q_x	احتمال مردن یک شخص x ساله در طی یک سال
	قیمت خالص یک دالر $\$1$ برای بیمه تمام طول حیات یک
A_x	شخص عمر x سالگی
P_x	تفاوت خالص سالانه یک دالر $\$1$ برای بیمه حیات یک شخص به عمر x سالگی
nA_x	تفاوت خالص یک دالر $\$1$ از جنس بیمه برای x سال یک نفر به عمر n سالگی
nP_x	تفاوت خالص یک دالر $\$1$ در تاریخ مخلود بیمه حیات یک نفر x ساله برای مدت n سال
	صرفه یا تفاوت یک دالر $\$1$ در بیمه معمولی حیات یک نفر x ساله درین
nV_x	بسته شدن حساب در ختم n سال بعد از نشر پالسی بیمه.
	قیمت کنونی خالص یک تاریخ بیمه که در طی مدت n سال
nE_x	از یک نفر به عمر x سالگی افزایش گردد.
R	کرایه سالانه
	جیمیت مجموع ربع مرکب یک دالر $\$1$ که در طی مدت n سال
$\bar{S}_n t$	به نرخ j به مرابعه گذاشته شده است. $\left[\left(1 + j \right)^n - 1 \right] / j$
	قیمت مقدار یک دالر $\$1$ در طول مدت $1/P$ ام حصه سال که به نرخ j
$S \frac{(p)}{n} t$	برای مدت n سال در مطلق اقساط سالانه مساوی P به مرابعه گذاشته شده
	قیمت کنونی سالانه - یک دالر $\$1$ که به نرخ j برای مدت n سال
$\bar{a}_n t$	به مقادیر گذاشته شده $i / (1+i)^n$; $[1 - (1+i)^n] / i$
	قیمت کنونی (حالی) سالانه یک دالر $\$1$ در مدت $1/P$ ام
$a \frac{(p)}{n} t$	حصه یک سال برای مدت n سال به نرخ j در طی
	اقساط مساویانه P در n سال به مرابعه گذاشته شده است

مفهوم ارائه شده

$\beta_{12}, 34$	ضریب رجوعی چندگانه از جنس وحدات انحراف میاري
η	نسبت ارتباط
Z	احصایی Z فیشر
Q_1	کوار تابل (First Quartile) اول
Q_3	کوار تابل (Third Quartile) سوم
$E(x)$	توزع از X یا پیش بینی از x
$P(xi)$	احتمالاتی که x قیمت xi را اخذ میکند

ریاضی در معاملات بیمه‌ها و بانگداری

Mathematics of Finance

$\%$	فیصلی
Af	افغانی (فرد)
Afs	چند افغانی (جمع)
$\$$	دلار
¢	سنت
P	سرمایه اصلی
$r; i; j$	نرخ مفاد
n	وقت دوران سرمایه (ممولا سال است)
$v^n = 1 / (1+j)^n$	قیمت کنونی مقدار ربع مرکب یک افغانی در مدت n سال
I_x	نعداد اشخاص که در عصر x سالگی زندگی دارند
d_x	تعداد و فیات سالانه اشخاص x ساله
P_x	احتمال یک سال دیگر زنده ماندن یک شخص x ساله

عللاتهمفهوم ارائه شده

صرفه یا تفاوت خالص یک دلار $\$1$ جهت تادیه بیمه یک جنس

$$A_{xn}$$

x ساله برای مدت n سال

صرفه یا تفاوت خالص سالانه یک دلار $\$1$ برای تادیه پالیسی بیمه سالانه
یک جنس که برای مدت n سال بیمه شده و در مدت

$$P_{xn}$$

x سالگی اخذ میشود.

صرفه یا تفاوت خالص یک دلار $\$1$ برای تادیه پالیسی بیمه یک جنس که
برای مدت n سال بیمه شده و در مدت x سالگی اخذ میشود. $A_{xn} = \frac{1}{x}$ یا

صرفه یا تفاوت خالص سالانه یک دلار $\$1$ که برای مدت

$$P_{xn} = \frac{1}{n} \text{ یا } nPx$$

n سال به عمر x سالگی بیمه شده است.

(ختم)

صاحب امتیاز:

وزارت تعلیم و تربیه
افغانستان